

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma 2021–2022

Kaupunginhallitus 5.11.2019 § 358
Kaupunginvaltuusto 18.11.2019 § 69

1 TALOUSARVION 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2021–2022 RAKENNE JA TAUSTA	5
1.1 Talousarvion sitovuus	6
1.2 Tilivelvolliset	6
2 KESKEISET LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET	8
3 HENKILÖSTÖKATSAUS	12
4 TOIMINTAYMPÄRISTÖ	14
4.1 Väestörakenne ja sen muutokset	14
4.2 Väestönmuutokset	16
4.3 Työllisyys	18
5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	19
5.1 Kuntatalouden näkymät vuodelle 2020	20
5.2 Muutama näkökohta Virtain talouteen	23
5.3 Toimintakatteen (=nettomenojen) kehitys	24
5.4 Katsaus keskeisiin muutoksiin vuonna 2020 sekä taloussuunnitteluvuosiin	26
6 TYTÄRYHTIÖT JA LIIKELAITOS MARTTINEN	29
6.1 Keiturin Sote Oy	29
6.2 Virtain Energia Oy	30
6.3 Virtain Yrityspalvelu Oy	30
6.4 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot	31
6.4.1 Linjat 1 ja Linjat 5	31
6.5 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	31
6.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi	32
6.7 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit	32
6.8 Virtain Jäähalli Oy	33
6.9 Osakkuusyhteisöt	33
6.10 Liikelaitos Marttinen	33
7 KÄYTTÖTALOUSOSA	35
7.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	37
7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	37
7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA	38
7.4 KAUPUNGINHALLITUS	39
7.4.1 Hallituksen tulosalue	40
7.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue	41
7.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA	43
7.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue	45
7.5.2 Sairaanhoidon tulosalue	46
7.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue	47
7.5.4 Hammashuollon tulosalue	48
7.5.5 Sosiaalityön tulosalue	49
7.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue	50
7.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA	54
7.6.1 Hallinnon tulosalue	56

7.6.2 Koulutoimen hallinto.....	56
7.6.3 Perusopetuksen tulosalue.....	56
7.6.4 Lukiokoulutuksen tulosalue.....	57
7.6.5 Aikuiskoulutuksen/Kansalaisopiston tulosalue.....	57
7.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue.....	58
7.6.7 Liikuntatoimen tulosalue.....	58
7.6.8 Lasten päivähoidon tulosalue.....	59
7.7 MERIKANTO-OPISTO.....	61
7.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA.....	64
7.8.1 Hallinnon tulosalue.....	66
7.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue.....	67
7.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue.....	68
7.8.4 Vesihuoltolaitoksen tulosalue.....	69
8 TULOSLASKELMAOSA.....	71
8.1 Verotulot ja valtionosuudet.....	71
8.1.1 Kunnallisvero.....	71
8.1.2 Yhteisövero.....	73
8.1.3 Kiinteistövero.....	73
8.1.4 Valtionosuudet.....	74
8.1.5 Talousarvion ja –suunnitelman yhteydessä esitettävä toimenpideohjelma.....	77
8.2 Tuloslaskelma.....	78
9 INVESTOINTIOSA.....	80
9.1 Hankeryhmät.....	81
9.2 Hankkeet.....	83
10 RAHOITUSOSA.....	85
11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA.....	88
12 YHTEENVETO HANKKEISTA.....	90
13 VIRTAIN KOULUJEN OPPILASENNUSTEET VUOSILLE 2019–2025.....	91
14 OPETTAJIEN JA KOULUHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ v. 2020 alkaen.....	93
15 PERUSTURVAN ALAISTEN YKSIKÖIDEN HOITOHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ JA MITOITUKSET 2020.....	94
16 LASTEN PÄIVÄHOITOPAikkojen määrä ja mitoitus 2020.....	95
17 LIIKELAITOS NUORISOKESKUS MARTTISEN TALOUSARVIO 2020.....	96
18 VESIHUOLTOLAITOKSEN (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO VUODELLE 2020.....	107
19 TASAPAINOTTAMISOHJELMAN MUKAISET TOIMENPITEET.....	108

1 TALOUSARVION 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2021–2022 RAKENNE JA TAUSTA

Kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja taloussuunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto. Valtiovarainministeriön Kuntatieto-ohjelmaan kuuluva JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma -suositus on hyväksytty 26.10.2016. Suositus on voimassa toistaiseksi. Tällä suosituksella eli yhteisen rakenteen määrittelyllä edistetään uuden kuntalain kunnille luomaa velvoitetta (109 §) julkaista talousarvio- ja taloussuunnitelmätiedot yleisessä tietoverkossa (omilla nettisivuillaan) sekä varmistetaan osaltaan tiedon julkaisu yhdenmukaisessa formaatissa tiedon jatkohyödyntämistä varten. Erityisesti yhdenmukaista tietojen esittämistä tarvitaan kuntatalousohjelman tietopohjaan ja kehittämiseen liittyen. Käsikirja korvaa Suomen Kuntaliiton vuonna 2011 julkaiseman talousarviosuosituksen.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan vähintään kolmeksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 110 pykälässä. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen näkökulmasta.

Käyttötalousoosan avulla valtuusto ohjaa kaupungin palvelutoimintaa. Käyttötalousoosassa valtuusto asettaa toimielimille ja niiden alaisille tehtäväalueille strategiaan ja hyväksytyihin toimenpideohjelmiin perustuvat toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden vaatimat määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten kaupungin tilikaudelle jaksettu tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan jaksettuihin menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosan avulla ohjataan kaupungin investointeja. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarvio- ja suunnitelmavuosille. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosan lopussa esitetään näiden yhteenlaskettu muutos, joka kuvaa rahavirtojen vaikutusta kaupungin maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarviomuutoksista päättää valtuusto.

Eduskunta hyväksyi uuden kuntalain ja muut siihen liittyvät lait 13.3.2015 ja tasavallan presidentti vahvisti lait 10.4.2015. Kuntalaki (410/2015) on tullut voimaan 1.5.2015 kuitenkin siten, että merkittävää osaa laista on sovellettu vasta 1.6.2017 lukien, jolloin uusi kuntavaalikausi alkoi.

Kuntalakiuudistuksen myötä kuntalakiuudistuksen tuomat keskeisimmät talousarvion sisältömuutokset:

- Talousarviossa on huomioitava aiempaa tarkemmin kuntakonsernin näkökulma sekä vastuut ja veloitteet.
- Talousarvion on toteutettava kuntastrategiaa eli talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta.
- Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee myös kuntayhtymiä. Erillinen toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi on poistunut, jolloin tasapainottamistoimenpiteet esitetään taloussuunnitelmassa.

1.1 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin toimielimiä ja viranhaltijoita.

Käyttötalouso-sassa valtuusto myöntää toimielimille tulosalueittain määrärahat ja asettaa toimielintasolla toiminnalliset tavoitteet. Käyttötalouden sitova määräraha kullekin tulosalueelle on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus, toimintakate. Toimielin voi tehdä muutoksia tulosalueen menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli toimintakate pysyy samana. Toimielimen tulee jakaa valtuuston asettamat sitovat operatiiviset tavoitteet tulosalueille ja edelleen tulosyksiköille ja kustannuspaikoille.

Nuorisokeskus Marttinen on ollut kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Talousarvion hyväksyy Marttisen johtokunta. Liikelaitos Marttisen talousarvio on esitetty liitteenä. Nuorisokeskus Marttiselle on asetettu vuodelle 2020 + 20 000 euron tulostavoite. Virtain kaupunki antaa Perinnekylään sitovana avustuksena 50 000 euron avustuksen Perinnekylän toimintaan sekä vuosittaiseen peruskorjaukseen sekä 150.000 euron avustuksen kunnallisen nuorisotyön hoitamiseen. Talousarviossa on esitetty valtuustoon nähden Marttisen sitovat toiminnalliset tavoitteet. Liikelaitoksen talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää johtokunta. Johtokunnan on talousarvionmuutosta hyväksyessään otettava huomioon valtuuston liikelaitokselle asettamat tavoitteet ja liikelaitosta sitovat erät kunnan talousarviossa. Rahoitusbudjetissa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat kunnan ja liikelaitoksen keskinäisen anto- ja ottolainauksen erät. Näitä eriä ei ole vuodelle 2020.

Kuntakonsernin tytäryhtiöiden tavoitteet ovat sitovia. Yhtiökokousedustaja on vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden kokouksissa.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrärahat (sekä tuloarviot että menomäärärahat) ovat valtuustoon nähden sitovia.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

Verotulot

Valtionosuudet

Rahoitustulot ja -menot

Satunnaiset erät

Tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelman osalta suunnitelmapoistot ja laskennalliset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisiä kokonaisuuksia.

1.2 Tilivelvolliset

Kuntalain 75 §:n mukaisesti tilivelvollisina pidetään kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäseniä, esittelijöitä sekä tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita. Edellä mainittujen lisäksi tilivelvollisina voidaan pitää itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita.

Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia kaupunginvaltuuston jäsenyydestä. Tilivelvollisuus rajaa ne henkilöt, joiden kohdalla on erikseen tehtävä tilinpäätöksen yhteydessä päätös siitä, voidaanko heille myöntää vastuuvapaus vai kohdistetaanko heihin joku muistutus. Tilivelvollisuudella tarkoitetaan oikeudellisen vastuunalaisuuden lisäksi vastuunalaisuutta tehokkaasta johtamisesta tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vahvistaessaan talousarvion valtuusto hyväksyy tilivelvolliset.

Tilivelvollisia ovat:

Käyttötalous

Toimielin

Kaupunginvaltuusto

kaupunginjohtaja

Tarkastuslautakunta

kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus

kaupunginjohtaja

hallitus

kaupunginjohtaja

hallinto ja talous

hallintojohtaja

Keskusvaalilautakunta

hallintojohtaja

Sivistyslautakunta

koulutoimen hallinto, perusopetus, lukiokoulutus

yhtenäiskoulun rehtori

hallinto, varhaiskasvatus ja vapaa-aika

sivistystoimen johtaja

Merikanto-opisto

Merikanto-opiston rehtori

Teknisten palveluiden lautakunta

tekninen johtaja

Perusturvalautakunta

hyvinvointijohtaja

Liikelaitos Marttinen

liikelaitoksen toimitusjohtaja

Investointiosa

Kaupunginhallitus

kaupunginjohtaja

Perusturvalautakunta

hyvinvointijohtaja

Teknisten palveluiden lautakunta

tekninen johtaja

Sivistyslautakunta

sivistystoimenjohtaja

Liikelaitos Marttinen

liikelaitoksen toimitusjohtaja

Rahoitusosa ja Tuloslaskelmaosa

kaupunginjohtaja

2 KESKEISET LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET

Työaikalaki

Uusi työaikalaki vastaa työmarkkinoilla ja työelämässä tapahtuneisiin muutoksiin, kuten ajasta ja paikasta riippumattoman työnteon yleistymiseen. Lailla vastataan myös työaikadirektiivin ja sen tulkintakäytännön asettamiin vaatimuksiin. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2020.

Uudessa työaikalaisissa työpaikoille annetaan välineitä tehdä työpaikkakohtaisia työaikatarkoituksia, joissa voidaan ottaa huomioon niin työnantajan kuin henkilöstönkin työaikatarkoituksia. Laki laajentaa työnantajan ja työntekijän mahdollisuuksia tehdä säännöllistä työaikaa koskeva sopimus. Niin ikään liukuvasta työajasta voidaan jatkossa sopia nykyistä väljemmin. Laki mahdollistaa uudesta joustotyöaikaa koskevasta järjestelystä sopimisen työpaikalla. Työaikalakiin lisätään myös työaikapankkia koskevat säännökset. Ne mahdollistavat lakisääteisen työaikapankin käyttöönotosta sopimisen kaikilla työpaikoilla riippumatta siitä, onko työnantajaa sitovassa työehtosopimuksessa työaikapankkia koskevia määräyksiä. Työaikapankkiin voidaan säästää työaikaa, ansaittuja vapaita tai vapaa-ajaksi muutettuja rahamääräisiä etuuksia. Työaikapankkia koskeva säännös lisää työntekijän mahdollisuuksia kerryttää pidempiaikaisia vapaita ja sovittaa yhteen työn ja yksityiselämän tarpeita.

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen III luvun työaikaa koskevia sopimusmääräyksiä noudatetaan sopimuskauden loppuun, 31.3.2020 saakka.

Lastensuojelulaki

Eduskunnan keväällä 2019 hyväksymät lastensuojelulain muutokset sisältävät erityisesti lasten itsemääräämisoikeuteen liittyviä asioita. Lastensuojelulain 11 luvun mukaisiin rajoituksia koskeviin säännöksiin tulee useita muutoksia ja täsmennyksiä. Lakimuutoksella pyritään vahvistamaan lapsen oikeutta hyvään kohteluun, huolenpitoon ja kasvatukseen. Lastensuojelun tulisi tukea lapsen ikään ja kehitystasoon nähden tavanomaisen kasvatuksen toteutumista. Lakimuutos selkeyttää yleisesti hyväksytyyn tavanomaisen kasvatuksen ja perusoikeuksiin kajoavien rajoitusten välistä rajanvetoa. Muutoksella vahvistetaan siten myös kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten oikeutta huolenpitoon, rajojen asettamiseen sekä ihmisarvoa kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi muutoksella tarkennetaan rajoitusten käytölle asetettavia yleisiä edellytyksiä, kuten välttämättömyys- ja suhteellisuusvaatimusta. Muutoksella pyritäisiin parantamaan kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen ja hänen huoltajansa oikeusturvaa ja tehostamaan valvontaa.

Lastensuojelun jälkihuollon ikärajan nostetaan 21 ikävuodesta 25 vuoteen 1.1.2020 lukien.

Kuntalain muuttaminen

Kuntalakiin on ehdotettu tehtäväksi muutoksenhakuun sekä kuntien taloustiedon tuottamiseen.

Muutoksenhakua koskevaa sääntelyä ehdotetaan uudistettavaksi siten että muutoksenhaku hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttäisi valituslupaa. Esityksessä otettaisiin huomioon muussa lainsäädännössä tapahtunut valituslupamenettelyä koskeva kehitys sekä muut uudistustarpeet. Muutos johtuu hallintolainkäyttöä koskevasta kehityksestä. Valituslupa menettely on tullut pääsäännöksi lain oikeudenkäynnistä hallin to-asioissa säätämisen myötä. Muutoksenhakujärjestelmä on jo kehittynyt siten, että nykyisin suureen osaan kunnan päätöksistä sovelletaan myös erityislakien johdosta valituslupamenettelyä. Muutosehdotuksen tavoitteet: Valituslupasääntely on tarpeen ottaa kuntalakiin muutoksen hakujärjestelmän selkeyden takia. Kuntalakiin ehdotetaan otettavaksi myös oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia täydentävä säännös kunnan viranomaisen jatkovalitusoikeudesta. Kuntalakiin ehdotetaan kunnan jatkovalitusoikeuden osalta otettavaksi viittaus edellä mainittuun sääntelyyn sekä kuntalain 39 §:ään. Kunnan jatkovalituksesta päättäisi siten kunnanhallitus tai kunnan hallintosäännössä määrätty viranomainen. Laki on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020 alkaen.

Esitys taloustiedon tuottamiseen liittyväksi lainsäädännöksi ovat edellytyksenä kuntien ja kuntayhtymien talousseurannan ja raportoinnin automatisoidun mallin toteuttamiselle. Malli perustuu Kuntatieto-ohjelman yhteydessä tehtyyn valmisteluun. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntalain lisäksi valtiokonttorista annettua lakia sekä kuntien taloustietojen tuottamista ja toimittamista koskevaa erityislainsäädäntöä Kuntalakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset taloustietojen raportoinnista. Kunnat veloitettaisiin toimittamaan erikseen säädetyt talous tietonsa suoraan taloushallinnon tietojärjestelmistään valtiokonttorin ylläpitämään valtakunnalliseen tietovarantoon.

Kuntalain säännökset velvoittaisivat kuntia taloustietojen tuottamiseen ja raportointiin yhdenmukaisessa ja vertailtavassa muodossa. Tietojen tuottamisen ja raportoinnin tekninen muoto ja tietomäärytykset perustuisivat tietojen toimittavien kuntien, sekä muiden tietoja käyttävien viranomaisten yhteistyöhön. Kuntalakiin ehdotetaan säädettäväksi asetuksenantovaltuus, jonka perusteella valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa kuntia velvoittavasti tarkempia säännöksiä kirjanpito- ja tilinpäätöstietojen sekä palvelukohtaisten kustannustietojen tuottamisesta ja toimittamisesta yhdenmukaisessa ja vertailtavassa muodossa. Kunnan tietojen tuottamista ja raportointia koskevaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen hallinnonalojen lainsäädäntöä muutettaisiin siten, että siinä otetaan huomioon ehdotettu taloustietojen raportointimalli. Valtiokonttorin tehtävästä ylläpitää kuntien taloustietovarantoa säädettäisiin valtiokonttorista annetussa laissa. Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu Julkisen hallinnon talousseurannan ja -raportoinnin sääntelyn kehittämissyöryhmän (ns. taloustietolakiryhmä) esitysten pohjalta sekä valtiovarainministeriön ja muiden ministeriöiden yhteistyönä. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020 ja sitä noudatetaan vuodesta 2021 alkaen. Uudistuksen yhteydessä muutetaan kuntien talousraportointiin JHS-suositusta kuten JHS 194 Kuntien XBRL-taksonomiaan sekä JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokituksen. Uuden raportoinnin käyttöönotto aiheuttaa muutoksia kuntien taloushallinnon järjestelmiin sekä merkittäviä muutoksia tulojen ja menojen kirjaamiskäytäntöihin, millä vaatii kunnilta taloudellista panostamista taloushallinnon kehittämiseen.

Lisäksi erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Laki tulee voimaan 1.3.2019. Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään.

Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. *(ei muutosta nykyiseen)*
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa *(ei muutosta nykyiseen)*

TAI

- jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
 1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia *(nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate)*;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti *(nykyisin 1 prosenttiyksikkö)*;
 3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla *(nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä)*;
 4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainahoitokate on alle 0,8 *(nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %)*.

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräajassa. Lakia ei muutettu tältä osin.

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa

Tasavallan presidentti on 5.7.2019 vahvistanut lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa, joka tulee voimaan 1.1.2020. Lain tarkoituksena on, että hallintoprosessia koskevia yleissäännöksiä täsmennetään ja täydennetään hallintolainkäyttölain soveltamisesta saatujen kokemusten pohjalta. Uudistuksessa otetaan huomioon myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännössä tapahtunut kehitys sekä hallintoprosessille Euroopan

unionin lainsäädännössä asetetut vaatimukset. Laissa säädetään oikeusturvan ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeista hallintoasiaa ja muuta julkisoikeudellista oikeussuhdetta koskevassa oikeudenkäynnissä. Lakia sovelletaan oikeudenkäynnissä yleisissä hallintotuomioistuimissa, joita ovat korkein hallinto-oikeus ja alueelliset hallinto-oikeudet, mukaan lukien Ahvenanmaan hallintotuomioistuin. Lisäksi lakia sovelletaan hallintoasiaa koskevassa oikeudenkäynnissä vakuutus oikeudessa, markkinaoikeudessa ja työtuomioistuimessa. Lakia sovelletaan myös valitusasioita käsittelemään perustetussa lautakunnassa siten kuin siitä erikseen säädetään.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistus on käynnistetty. Alueidenkäytön ja rakentamisen toimintaympäristössä tapahtuva muutos haastaa nykyisen suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän. Havaitut muutosvoimat kuten digitalisaatio, ilmastopolitiikka ja energiakysymykset, alueiden erilaistumisen, väestömuutokset, liikkumisen murros, hallintorakenteiden muutos, kaupunkiseutujen kasvun ja kaupungistumisen vaikutukset heijastuvat monin tavoin kuntiin. Tarvetta on nykyisen suunnittelujärjestelmän perusteelliselle tarkastelulle. Myös rakentamisen säätelyä on kehitettävä.

Maapolitiikka, kaavoitus, kaavojen toteuttaminen, rakennusvalvonta ja lupamenettelyt muodostavat kuntien toiminnan kannalta keskeisen yhdyskuntarakentamisen prosessin. Siksi niitä tulee tarkastella kokonaisuutena myös lakiuudistuksessa. Tavoitteena on, että hallituksen esitys uudeksi maankäyttö- ja rakennuslaiksi valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä.

Vuoden 2019 alusta alkaen on lisäksi tullut voimaan muutos, jossa on kumottu maankäyttö- ja rakennuslain 57 a §, jossa säädettiin mahdollisuudesta antaa asemakaavassa määräys rakennuksen liittämistä kaukolämpöverkkoon. Muutoksen myötä kaukolämpöverkkoon liittämistä ei enää voi määrätä asemakaavassa. Tavoitteena on vähentää säätelyä sekä edistää kuluttajien mahdollisuuksia valita itselleen sopiva lämmitystapa ja tätä kautta tukea vapaata kilpailua lämmitysmarkkinoilla.

Jätelain muuttaminen

Jätelain uudistuksen toisessa vaiheessa täsmennetään kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevaa säätelyä. Jätelain muuttamisesta annetulla lailla (438/2019) jätelakiin lisätään säännökset muun palvelutarjonnan puutteen todentamiseen käytettävästä jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustasta ja sen käyttämisestä. Lailla säädetään myös Motiva Oy:n velvollisuudesta ylläpitää ja kehittää tietoaalustaa sekä eri viranomaisten tietoaalustaa koskevasta tiedonsaantioikeudesta. Lisäksi täsmennetään kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävän jätemaksun periaatteita. Lakimuutoksen tavoitteena on lisätä kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun läpinäkyvyyttä sekä edistää jäte- ja kierrätysmarkkinoiden toimintaa. Kunnan ja kunnan jätehuoltoyhtiön kirjanpitovelvoitteisiin tehdään lisäksi kunnan jätehuollon toimialan sidosyksikkösäännösten noudattamisen seuraamiseksi tarpeelliset muutokset. Jätelain muutos tulee voimaan 1.1.2020

Lukiolaki

Uusi lukiolaki (voimaan 1.8.2019) vahvistaa yksilöllisempiä ja joustavampia opintopolkuja. Tämä vaatii lisää ohjausta ja tukea. Lisäksi laki lisää oppiainerajat ylittäviä opintoja sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä korkeakoulujen kanssa.

Digipalvelulaki

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta tuli voimaan 1.4.2019. Digipalvelulaki veloittaa viranomaiset tarjoamaan laadukkaita palveluja ja siten parantamaan kaikkien mahdollisuuksia käyttää niitä yhden vertaisesti. Lailla myös toimeenpannaan EU:n saavutettavuusdirektiivi.

Laissa digitaalisten palvelujen tarjoamisesta säädetään julkisen sektorin elinten verkkosivujen ja mobiilisovellusten saavutettavuudelle asetetuista minimitason vaatimuksista, saavutettavuuden toteutumisen valvonnasta ja viranomaisten velvoitteista liittyen digitaalisten palvelujen järjestämiseen yleisölle.

Tiedonhallintalaki

Uusi julkisen hallinnon tiedonhallintalaki tulee voimaan 2020 vuoden alusta. Lakiin on koottu ja yhtenäistetty sääntelyä muun muassa julkisuuslaista, arkistolaista, asiointilaista ja tietohallintolaista. Uudistuksella varmistetaan, että tietoja hyödynnetään julkisissa palveluissa yhdenmukaisesti, laadukkaasti ja tietoturvallisesti. Laki edistää tiedonhallinnan yhdenmukaistamista, tietoturvallisuutta ja digitalisointia viranomaistoiminnassa.

Laissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta säädetään julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon vaatimusten toteuttamisesta viranomaisten tiedonhallinnassa. Laissa säädetään myös tietojärjestelmien yhteentoimivuuden toteuttamisesta. Laki sisältää koko julkista hallintoa koskevat säännökset tiedonhallinnan järjestämisestä ja kuvaamisesta, tietovarantojen yhteentoimivuudesta, teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien toteuttamisesta sekä tietoturvallisuuden toteuttamisesta.

Lain säännöksiä tullaan tarkentamaan asetuksilla, jotka koskevat turvallisuusluokiteltavia asiakirjoja, tiedonhallintalautakunnan toimintaa sekä valtion viranomaisia koskevaa tiedonhallinnan muutosten lausuntomenettelyä.

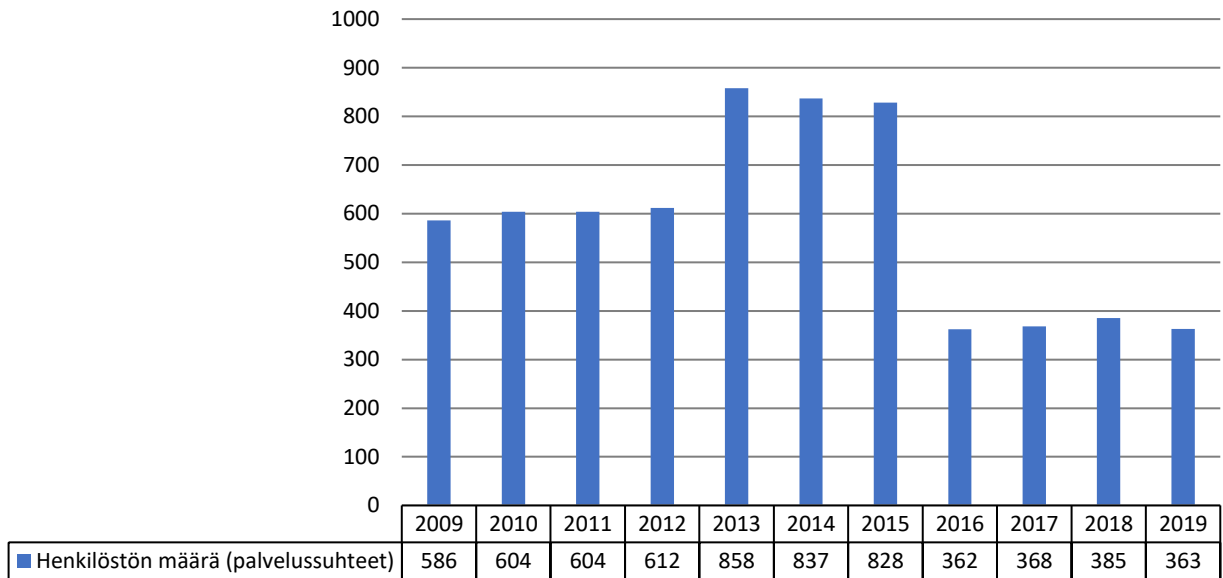
Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sisältää useita siirtymäsäännöksiä, jotta viranomaisilla on mahdollisuus saattaa tiedonhallinnan menettelynsä ajan tasalle.

Kiinteistöverotuksen kehittäminen

Maan hallitus valmistelee lainsäädäntöuudistusta, jonka mukaan kiinteistöverotus uudistuu vuoden 2022 verotuksessa. Uudistuksessa pyrittäisiin huomioimaan paremmin maapohjien ja rakennusten käyvät verotusarvot, jotka ovat jääneet jälkeen yleisestä kustannus- ja hintakehityksestä nykyisessä järjestelmässä.

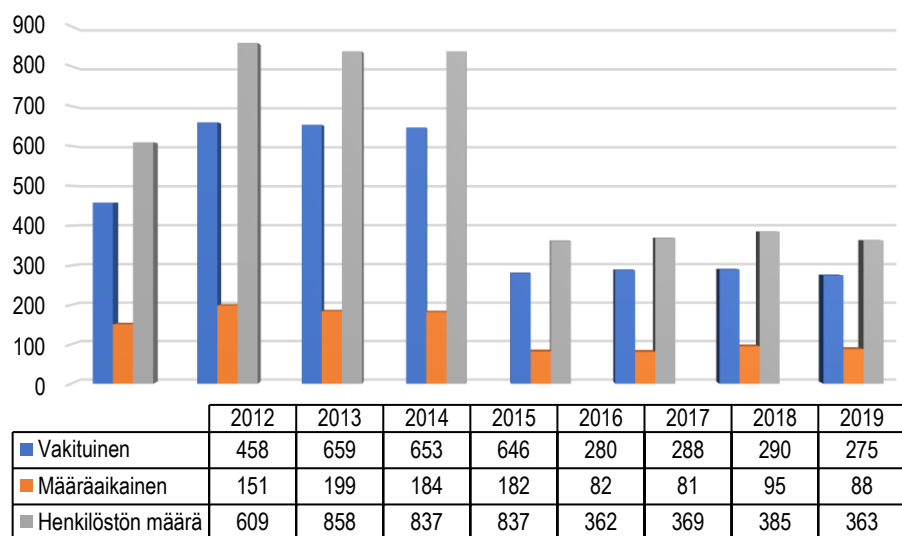
3 HENKILÖSTÖKATSAUS

Kaupungin henkilöstön määrä on esitetty 20.10.2019 sekä tilinpäätöshetkien tilanteen mukaisesti. Siihen sisältyvät kaikki kyseisenä ajankohtana voimassa olevat palvelussuhteet sisältäen vakinaiset ja määräaikaiset työntekijät, työllistetyt ja oppisopimuksella työskentelevät sekä pidemmällä työvapailta olevat. Henkilöstön määrässä ei ole mukana Keiturin Sote Oy:n palvelukseen 1.1.2019 siirtyneitä hammashuollon työntekijöitä (11 henkilöä). Vuodesta 2016 alkaen vähennyksenä näkyy lisäksi Keiturin Sote Oy:n 1.3.2016 ja Virtain Energia Oy:n 1.1.2016 palvelukseen siirtyneet työntekijät ja vuonna 2017 Attendo Oy:n palvelukseen siirtyneet työntekijät. Lisäksi lukumäärissä ei ole kansalaisopiston opettajia (37) heidän vähäisten työtuntiansa määrän takia

Virtain kaupungin henkilöstömäärä

Kaupungin palveluksessa olevan vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä on esitetty alla olevassa kaaviossa. Tilinpäätöshetkellä 2018 määrät olivat poikkeuksellisen korkealla tasolla. Lokakuun 2019 tilanteessa näkyy vähennyksenä Keiturin Sote Oy:lle siirtynyt hammashoidon henkilöstö (11 henkilöä) sekä työllistettyjen tilinpäätöshetkeä vähäisempi (-9 henkilöä) määrä. Osastoittain henkilöstömäärissä on sekä kasvua että alenemaa.

Virtain kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 20.10.2019

Vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä on pitkään pysynyt melko samalla tasolla (75 – 78 % koko henkilöstöstä).

Vuoden 2018 aikana otettiin käyttöön Smartum –saldo henkilöstölle, jota voi käyttää liikunta- ja kulttuuripalveluihin. Etuus on ollut käytössä myös vuonna 2019 ja on edelleen mukana talousarviossa 2020.

Virtain kaupunki on pitkään ollut mukana Kunta 10 –tutkimuksessa, joka toteutetaan jälleen vuonna 2020. Virtain kaupunkikonsernin strategiassa vuosille 2018 – 2021 yhtenä kivijalkana on Henkilöstö, mikä näkyy osastojen operatiivisissa tavoitteissa muun muassa henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin parantamiseen liittyvinä tavoitteina ja toimenpiteinä.

Vuonna 2019 on hyväksytty henkilöstösuunnitelma vuosille 2019 – 2021, joka sisältää hallintokuntien henkilöstöä koskevia tavoitteita, jotka toteutetaan suunnittelukaudella.

Vuonna 2020 on tarkoitus edistää digitalisaation käyttöönottoa prosesseissa, joka tulee vähentämään henkilöstön työkuormaa sekä osittain muuttamaan työnkuvaa rutiinien suorittamisesta enemmän asiantuntijatyöhön.

Kuten edellä on kerrottu, on henkilöstömäärässä tapahtunut viime vuosina useita muutoksia. Alla olevassa taulukossa on kuvattu muutoksia myös palkkakulujen kehityksen sekä muutettuna henkilöstön määrä vastaamaan kokoaikaisen henkilökunnan määrää. Vuonna 2019 palkkamenojen ja henkilöstömäärän alenemiseen vaikuttaa erityisesti hammashuollon henkilöstön siirtyminen Keiturin Sote Oy:n palvelukseen.

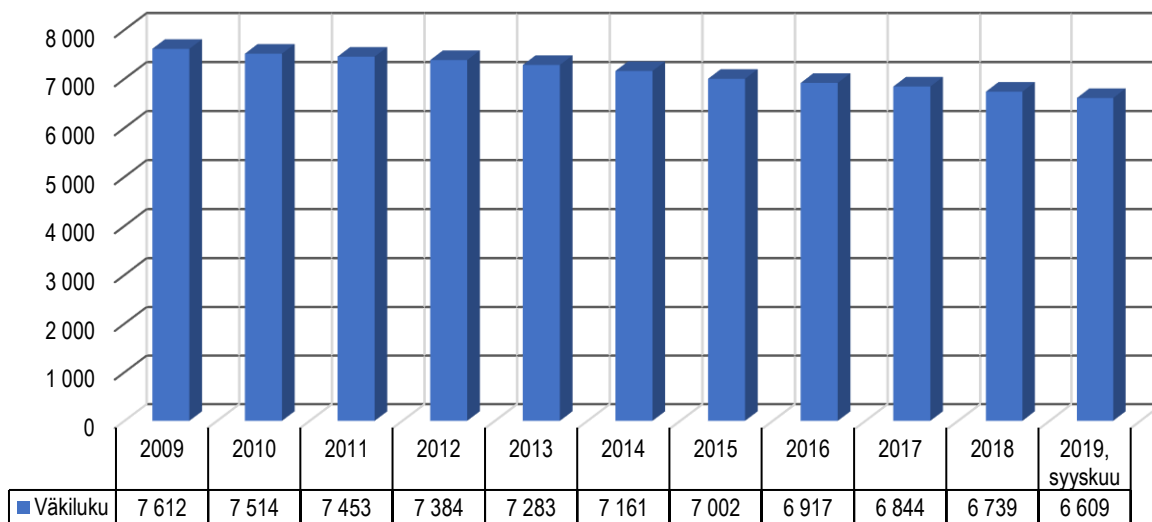
	TA2020	TA2019	TP2018	TP2017	TP2016
Palkat ja palkkiot	12 176 571	12 115 227	12 576 447	12 116 530	14 310 390
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	<i>61 344</i>	<i>-461 220</i>	<i>459 917</i>	<i>-2 193 860</i>	<i>-12 192 606</i>
Henkilöstömäärä kokoaikaisiksi muutettuna	334	338	357	339	332
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	<i>-5</i>	<i>-19</i>	<i>18</i>	<i>7</i>	<i>-496</i>
Henkilöstömäärä, Virrat	329	333	347	330	348
Henkilöstömäärä, Ruovesi	5	5	10	9	-16

4 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

4.1 Väestörakenne ja sen muutokset

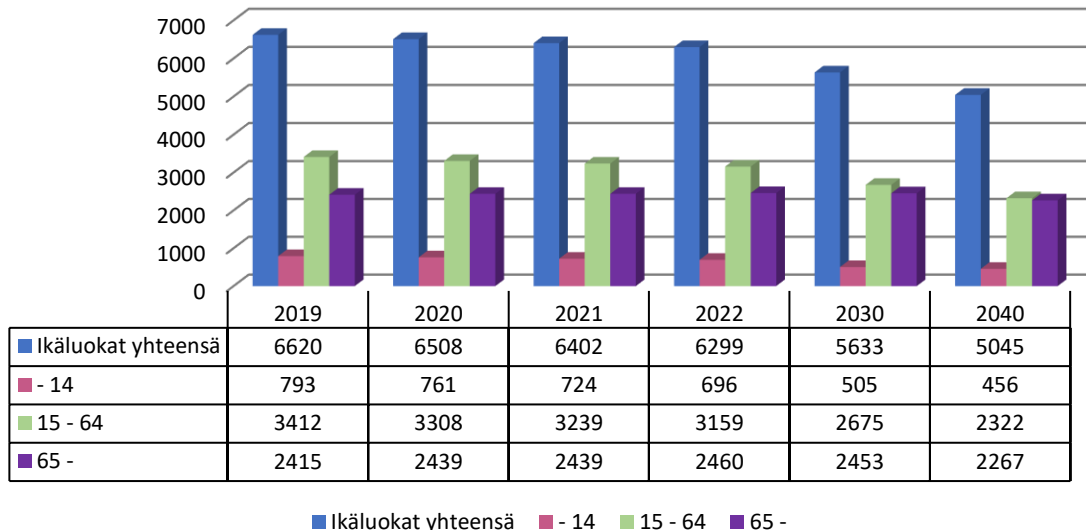
Virtain kaupungin väkiluku oli 31.12.2018 6739 (Tilastokeskus) ja 31.12.2017 6844. Väkiluku on vähentynyt 105 asukkaalla vuoden aikana (-1,9 %). Väkilukuennuste on yhä aleneva kuluvalle vuodelle sekä ennustevuosille. Syyskuun 2019 lopussa Virroilla oli 6609 asukasta (tilanne 30.9.2019) eli laskua vuoden vaihteesta on tapahtunut 130 asukkaan verran.

Väkiluvun kehitys, 31.12.

Tilastokeskus on laatinut vuonna 2019 uuden väestöennusteen vuoteen 2040 saakka. Ennusteessa väestöennusteet laskivat koko maassa edelliseen ennusteeseen verrattuna, mutta muutos oli erityisen suuri Virroilla sekä muilla vastaavilla asukasluvultaan alenevilla alueilla. Ennusteen mukaan Virtain asukasluku alenee 1,7 prosenttiyksikön vuosivauhtia. Ennusteen mukaan Virroilla on asukkaita vuonna 2020 6508, vuonna 2030 5633 ja vuonna 2040 5047. Alla oleva kuvio havainnollistaa tilastokeskuksen ennustetta. Sen lisäksi, että väestökehitys on aleneva, se on myös kääntynyt epäsuhtaiseksi siten, että työikäisten ja lasten määrä on kääntynyt laskuun ja ikääntyvän väestön (yli 65-vuotiaiden) määrä on kääntynyt kasvuun.

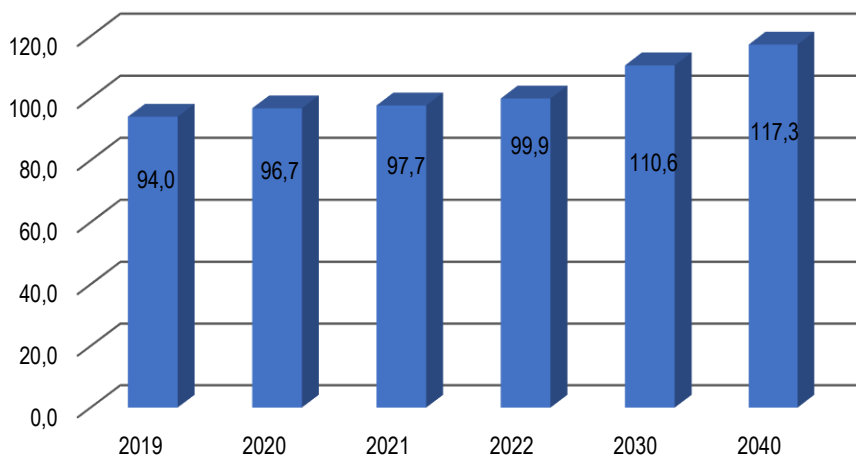
Edellä mainitun kaltainen kehitys tarkoittaa kaupungin talouden näkökulmasta sitä, että kun palvelutuotantoa keskitetään ikääntyneille suunnattuihin palveluihin samalla kun palvelujen rahoittamiseen osallistuva joukko (työikäisten määrä) pienenee. Tämä asettaa haasteita kunnan taloudelle ja myös toiminnalliselle ympäristölle.

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työikäistä kohden, nousee lähitulevaisuudessa. Huoltosuhteen avulla voidaan tarkastella palvelujen rahoittamisen näkökulmaa. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee koko maassa tilastokeskuksen viimeisimmän ennusteen mukaan. Väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2018 lopussa koko maassa 60,8. Ennusteen mukaan 65 huollettavan raja ylittyisi vuonna 2032 ja vuonna 2040 koko maan huoltosuhde olisi 66,4. (Lähde: Tilastokeskus)

Virtain huoltosuhteen ennuste on kuvattu alla olevassa kuviossa. Väestörakenteen kehitys johtaa siihen, että huoltosuhde kasvaa ja Virroilla on sataa työllistä kohden tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2022 ja 99,9 ei-työikäistä sataa työllistä kohden.

Väestöllinen huoltosuhde Virroilla

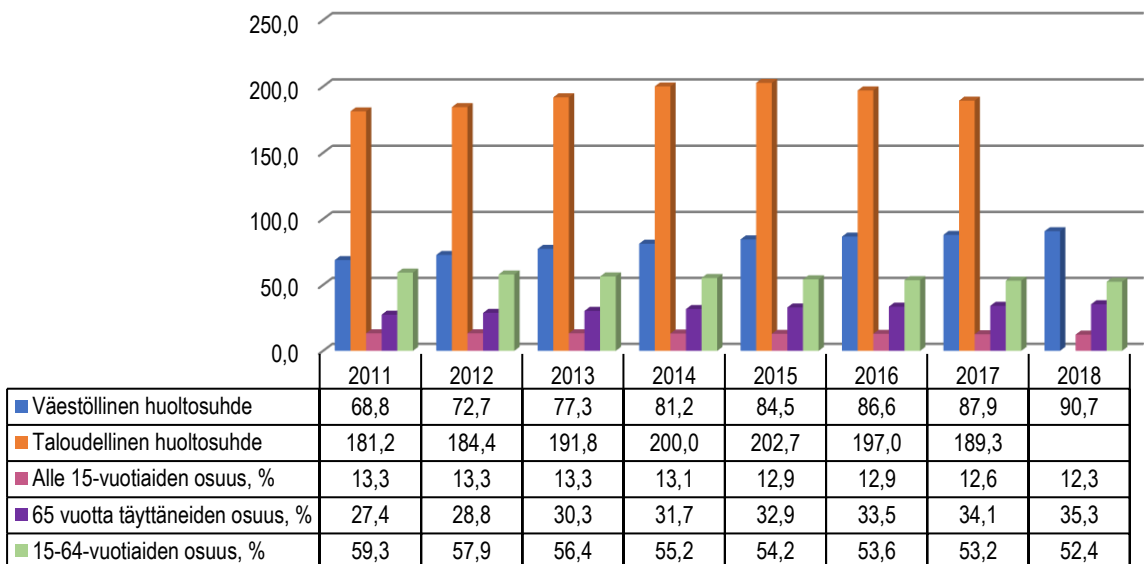
Työssäkävyn ja työvoiman ulkopuolisen väestön välistä suhdetta kuvataan puolestaan taloudellisen huoltosuhteen avulla. *Taloudellinen huoltosuhde* mittaa sitä, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Työvoiman ulkopuolella oleviin lasketaan 0–14 –vuotiaat, opiskelijat, varusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat, esim. hoitovapaalla olevat. Työllisiä ovat puolestaan kaikki 18–74 –vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Taloudellinen huoltosuhde ilmoitetaan indeksi-

lukuna, joka lasketaan jakamalla työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä työllisten määrällä ja kertomalla saatu luku sadalla. Taloudellinen huoltosuhte koheni hieman koko Suomessa edellisestä vuodesta. Vuonna 2017 Suomessa sataa työssäkäyvää kohden oli 137 ei-työssäkäyvää henkilöä, kun vuotta aiemmin lukumäärä oli 142 henkilöä. Virroilla vuonna 2017 sataa työssäkäyvää kohden oli peräti 189 ei-työssäkäyvää vuoden 2016 vastaavan luvun ollessa 197. Suhteellisesti Virroilla tilanne koheni hieman koko maata enemmän. Taloudellisen huoltosuhteen myönteiseen kehitykseen on vaikuttanut muun muassa viime vuosien kohentunut työllisyystilanne.

Virtain haasteena on edelleen kehittää vetovoimatekijöitä, joiden avulla saadaan houkutelua työikäistä väestöä kaupunkiin. Alla olevassa kuviossa ei näy vielä vuoden 2018 taloudellisen huoltosuhteen lukua, sillä sitä ei ollut päivitetty tilastokeskuksen uusimpaan päivitykseen (19.6.2019) vielä lokakuussa 2019.

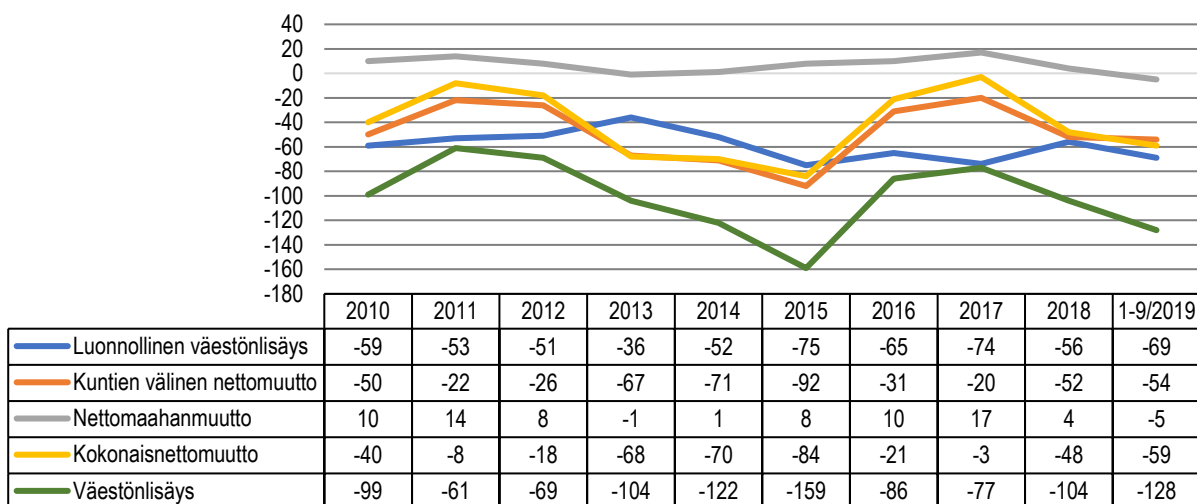
Olemme sitoutuneet elinkeino-ohjelmaan, jonka yhtenä tavoitteena on väestön määrän säilyttäminen vähintään vuoden 2016 tasolla.

Virtain väestön tunnuslukuja

4.2 Väestömuutokset

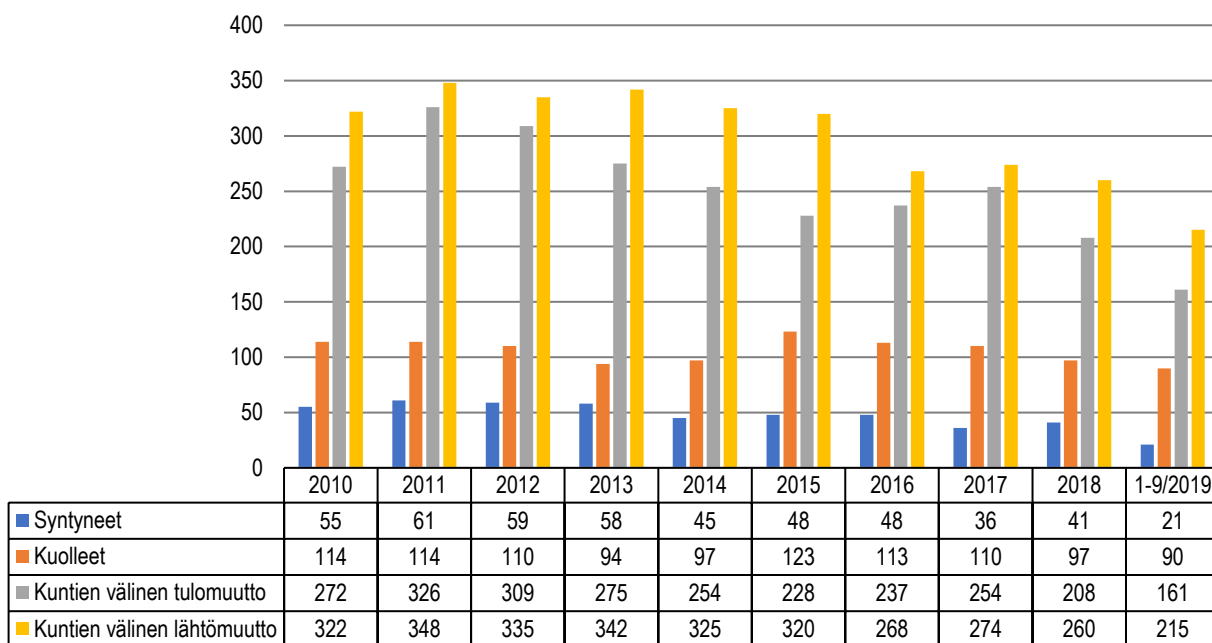
Väestömuutokseen vaikuttaa useat eri tekijät. Luonnollinen väestönlisäys tai –vähennys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Kuntien välisessä nettomuutossa huomioidaan Suomen kuntien välinen lähtömuutto ja tulo-muutto ja nettomaahanmuutossa maastamuutto ja maahanmuutto. Alla olevassa taulukossa on esitetty Virtain väestönmuutos. Vuosina 2018 ja 2019 väestön väheneminen on kiihtynyt sekä luonnollisen väestönlisäyksen, kuntien välisen nettomuuton sekä nettomaahanmuuton osalta. (Lähde: Tilastokeskus)

Kuntien välinen nettomuutto on Virroilla edellisten vuosien tapaan negatiivinen. Vuoden 2018 aikana Virroilta muutti pois 260 asukasta vastaavan luvun ollessa vuonna 2017 274 asukasta. Virroille muutti vuonna 2018 208 asukasta. Vuonna 2017 muuttajia oli 254, joten tulomuuttajien lukumäärä aleni 46 hengellä. Virtain kaupungin kokonaisväestönkehitys on jatkunut negatiivisena.

Tilastokeskuksen väestönmuutostietojen mukaan koko maassa syntyneiden määrän väheneminen jatkoi edelleen voimakkaana. Vuonna 2018 lapsia syntyi 47 577. Syntyneiden määrä on alentunut kahdeksana vuonna peräkkäin. Vuonna 2018 syntyneitä oli 2 744 lasta eli 5,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2017. Vuonna 2017 syntyneiden määrä laski 4,7 %.

Viime vuosina syntyneiden määrä Virroilla on vakiintunut hieman alle 50 lapseen. Vuonna 2018 syntyi 41 lasta ja vuonna 2019 on syyskuun loppuun mennessä syntynyt 21 lasta. Luonnollisen väestönlisäyksen sekä kuntien välisen nettomuuton tekijät vuosina 2010 – 9/2019 on kuvattu alla. (Lähde: Tilastokeskus)

4.3 Työllisyys

Pirkanmaan ELY-keskuksen ja TE-keskuksen tuottaman syyskuun (2019) työllisyyskatsauksen mukaan Työttömien työnhakijoiden lukumäärä oli Pirkanmaalla vuoden 2019 syyskuussa kasvanut 4,4 prosenttia verrattuna vuoden 2018 syyskuuhun. Uusia avoimia työpaikkoja oli kuitenkin yli 1800 kpl enemmän kuin vuotta aiemmin, eli kaikkiaan 6 388 kpl. Työttömiä työnhakijoita Pirkanmaalla oli vuoden 2019 syyskuussa 21 431 henkilöä, kasvua vuositasolla 900 henkilöllä. Työttömyysaste oli 8,8 prosenttia (8,4 % v. 2018). Vastaavasti koko maassa työttömyysaste oli keskimäärin 8,6 prosenttia (8,8 % v. 2018). Pirkanmaan työttömyysaste on siten hieman koko maata korkeampi. Virroilla työttömyysaste oli syyskuussa 7,0 %, kun vuoden 2018 syyskuussa vastaava luku oli 7,2 %. Työttömien työnhakijoiden määrä on Virroilla alentunut syyskuun lopussa 5,5 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Koko Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut keskimäärin 4,4 %.

Rakennetyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat edelleen haaste. Rakennetyöttömyys on Pirkanmaalla edelleen kasvanut vuoden 2018 syyskuuhun verrattuna muutoksen ollessa 22 henkilöä/0,2 %. Pitkäaikaistyöttömyys on kuitenkin Pirkanmaalla alentunut 17,9 % vuoden 2018 syyskuuhun verrattuna. Edellisen kerran Pirkanmaan pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut tätä alhaisempi tasan 10 vuotta sitten syyskuussa 2009. Virroilla sekä rakennetyöttömien että pitkäaikaistyöttömien määrä on alentunut vuoden takaiseen verrattuna. Virroilla rakennetyöttömiä oli syyskuun 2018 tilanteessa 116 henkilöä vastaavan luvun ollessa kuluvan vuoden syyskuussa 114 henkilöä, alenemaa on siten tullut 2 henkilön (1,7 %) verran. Pitkäaikaistyöttömien määrä puolestaan on syyskuun tilanteessa alentunut vuodentakaiseen verrattuna (-12,8 %/5 henkilöä). Virtain työttömistä alle 25-vuotiaita oli 22 (09/2018, 21) ja yli 50-vuotiaita 98 henkilöä (09/2018, 97).

Syyskuun aikana Pirkanmaan TE-toimistossa oli avoimena yhteensä 6 388 uutta työpaikkaa, mikä on yli 1 600 paikkaa enemmän kuin syyskuussa 2018. Syyskuun lopussa avoimia työpaikkoja oli 1 804 (39,4 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Virtain osalta uusien avointen työpaikkojen määrä oli syyskuussa 37, mikä on kahdeksan paikkaa enemmän kuin syyskuussa 2018. Syyskuun 2019 aikana uusia työpaikkoja tuli eniten rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden, muiden työntekijöiden sekä palvelu-/myyntityöntekijöiden ammattiryhmissä. Eniten kasvua vuoden takaiseen verrattuna tapahtui rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden työpaikoissa. Avointen työpaikkojen määrän kasvaessa työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet ovat yhä kasvaneet.

5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu pohjautuu valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (7.10.2019) esitettyyn taloudelliseen katsaukseen. Talouden suhdannenäkymiä tarkastellaan vuosina 2019 - 2021.

Valtiovarainministeriön mukaan talouskasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina. Kasvun ennakoitaan hidastuvan edellisten vuosien noin 2,5 prosentin vauhdista vajaaseen 1 prosenttiin lähivuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin ensi vuonna.

Talouden peruskuva ei ole synkkä vaan kypsyvälle suhdanteelle tyypillinen. Talouden kasvu jatkuu, mutta suhdanne on tasaantumassa – olkoonkin että hieman jyrkemmin kuin vielä alkukesällä arvioitiin. Korkeasuhdanteen jälkeen päädytään aiempaa nopeammin kasvuvauhtiin, jonka määrittävät talouden rakenteet ja käytävissä olevat voimavarat. Talouden peruskuva ei sisällä taantumaa. Ennustetta leimaa kuitenkin suuri epävarmuus maailmatalouden tulevasta suunnasta. Käänne ennustettua hitaamman kasvun suuntaan on ilmeinen riski. Ennusteet rakentuvat sen varaan, että maailmantaloutta ja maailmankauppaa häiritsevät tekijät tasoittuvat vuonna 2020. Ennustettua nopeampi kasvu edellyttäisi luottamuksen tulevaisuuteen kohentumista sekä maailmalla että Suomessa. Maailmankaupan kasvun odotetaan olevan hitainta kuluvana vuonna ja elpyvän ensi vuodesta lähtien.

Suomalaisten yritysten menestymisessä maailman markkinoilla on avainasemassa tuotannon kustannusten kehitys, joka ei saa kasvaa nopeammin kuin kilpailijoilla. Lisäksi tarvitaan toimenpiteitä lievittämään työn kysynnän ja tarjonnan yhteensopivuusongelmia, alentavat rakenteellista työttömyyttä ja aktivoivat työvoiman ulkopuolella olevista aiempaa useammat hakemaan töitä.

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Vuonna 2019 Suomen BKT kasvaa 1,5 %. Viennin kasvu on vaisua Euroopan talousnäkymien säilyessä epävarmoina. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ansiotason nousun sekä korkean työllisyyden tukemana.

BKT kasvaa arviolta 1,0 % vuonna 2020 ja 0,9 % vuonna 2021. Yksityisen kulutuksen kasvun odotetaan hidastuvan kotitalouksien säästämisasteen noustessa. Investointien osuus BKT:sta laskee. Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan ja vaikuttavat välillisesti Suomen vientiin.

Työllisten määrän odotetaan nousevan 0,9 % vuonna 2019, joskin suuri osa tämän vuoden kasvusta tulee perintönä viime vuoden viimeiseltä neljännekseltä ja alkuvuonna 2019 työllisyys ei ole enää parantunut. Koko vuoden 2019 työllisyysasteen ennakoitaan nousevan 72,5 prosenttiin. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Työttömyysasteen ennakoitaan laskevan hitaasti 6,2 prosenttiin vuonna 2021.

Inflaatiopaineiden odotetaan kokonaisuutena kasvavan hitaasti ennustejakson seuraavina vuosina. Välillisen verotuksen kiristyminen kiihdyttää inflaatiota 0,1 prosenttiyksikköä vuonna 2020 ja 0,3 prosenttiyksikköä vuonna 2021. Ansiotason nousun odotetaan vähitellen heijastuvan laajemmin hintoihin ja kulutuskysyntä kasvaa tasaisesti.

Työttömyysasteen laskiessa ja työvoimakapeikkojen lisääntyessä ansiotason nousun arvioidaan lähestyvän lähivuosina 2000-luvun keskimääristä, noin kolmen prosentin vuosittaista kasvuvauhtia.

5.1 Kuntatalouden näkymät vuodelle 2020

Kuntatalouden näkymien tarkastelu perustuu pääasiassa Valtiovarainministeriön julkaisemaan Kuntatalousohjelmaan (Valtiovarainministeriön julkaisu – 2019:52). Kuntatalousohjelma vuodelle 2020 on laadittu vuotta 2020 koskevan valtion talousarvioesityksen (TAE) valmistelun yhteydessä. Laadittu ohjelma tarkentaa keväällä 2019 julkaistua, vuosia 2020–2023 koskevaa kuntatalousohjelmaa (Valtiovarainministeriön julkaisu – 2019:30). Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Ohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta.

Keskeiset huomiot kuntatalouden tilasta

Kuten kevään 2019 kuntatalousohjelmassa arvioitiin kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotietojen perusteella, kuntatalous heikkeni selvästi vuonna 2018. Tilastokeskuksen kesäkuussa julkaisemien ennakkolisten tilinpäätös-tietojen mukaiset tiedot kuntataloudesta eivät ole juuri muuttuneet kevään kuntatalousohjelman arvioista.

Kuntatalouden heikkenemisen taustalla oli se, että kuntatalouden toimintamenojen kasvu nopeutui ja investoinnit kasvoivat erityisesti kunnissa. Kuntataloutta heikensi myös se, että talouden ja työllisyyden hyvästä kehityksestä huolimatta verotulot kääntyivät laskuun muun muassa ennakoitua korkeampien veronpalautusten vuoksi. Kuntien tulopohjaa heikensi myös valtionosuuksien väheneminen.

Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvoi selvästi. Vuonna 2018 vuosikate oli negatiivinen 43 kunnassa, kun edellisvuonna tällaisia kuntia oli vain neljä. Tilikauden tulos oli vuonna 2018 negatiivinen yhteensä 200 kunnalla. Kuntatalouden heikentyminen näkyi myös kuntayhtymien ja kuntakonsernien tilinpäätöksissä. Sekä alijäämäisten kuntayhtymien määrä että kuntayhtymien taseeseen kertyneen alijäämän määrä lähtivät vuonna 2018 jälleen kasvuun. Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni puolestaan lähes 1,2 mrd. eurolla edellisvuoteen verrattuna ja vuosikate oli negatiivinen 13 konsernilla, kun vuotta aikaisemmin se oli positiivinen kaikilla kuntakonserneilla.

Erittäin vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (ns. kriisikuntamenettely) tunnusluvut täyttyivät viidessä kunnassa. Kaksi tunnusluvut täyttävää kuntaa olivat kuitenkin arviointimenettelyssä jo vuonna 2017, joten vuonna 2019 aloitetaan kolme uutta arviointimenettelyä.

Kuntatalous heikkenee edelleen vuonna 2019. Tähän vaikuttaa keskeisesti verotulojen keväällä ennakoitua heikompi kehitys. Tilastokeskuksen kuntien neljännesvuositilaston perusteella kuntatalouden menojen kasvu on ollut ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana odotettua nopeampaa. Verotulojen kasvu näyttää puolestaan jäävän odotettua vaimeammaksi.

Verotulojen kertymään ovat viime aikoina vaikuttaneet useat tekijät, joiden ennustaminen ja ennakointi on ollut hankalaa. Kuluvana vuonna veroennustetta alentaa suhdannenäkymien heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Jo keväällä oli tiedossa, että siirtyminen verotuksen joustavaan valmistumiseen vaikuttaa verojen kertymisrytmiin. Tuloverojen kertymistä hidastavat tänä vuonna myös ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ilmoitusongelmat, jotka siirtävät verojen kertymistä vuodelle 2020 ja joita kumppaakaan ei pystytty riittävästi ennakoimaan. Veroennustetta on heikennetty kevään kuntatalousohjelmaan verrattuna lähes 900 milj. eurolla.

Edellä esitetyn seurauksena kuntatalouden tuloksen arvioidaan heikkenevän selvästi, kun kevään kuntatalousohjelmassa sen arvioitiin hieman paranevan edellisvuodesta. Toiminnan ja investoinnin rahavirran odotetaan muodostuvan 3 mrd. euroa negatiiviseksi, ja lainakannan kasvavan huomattavasti.

Kuntatalouden rahoitusasematavoite ja kuntatalouden menorajoite

Pääministeri Antti Rinteen hallitus on sitoutunut siihen, että normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023. Hallitus on asettanut julkiselle taloudelle ja sen alasektoreille rahoitusasematavoitteet kansantalouden tilinpidon käsittein. Paikallishallinnon (kuntatalouden) rahoitusaseman tulee olla vuonna 2023 korkeintaan puoli prosenttia alijäämäinen suhteessa kokonaistuotantoon.

Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi kuntatalouden tilanteen kohenemista. Julkisen talouden ennusteen perusteella rahoitusasematavoitteen saavuttaminen edellyttäisi paikallishallinnon sopeutusta noin 1,8 mrd. eurolla vuoden 2023 tasolla. Hallitusohjelma tukeutuu 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttamiseen. Työllisyyttä edistävät toimet hyödyttävät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien omia sopeutustoimia.

Rahoitusasematavoitteen saavuttamisen tukemiseksi hallitus asettaa kuntatalouden sitovan euromääräisen menorajoitteen, jolla rajoitetaan valtion toimenpiteistä kuntatalouden toimintamenoihin aiheutuvaa painetta. Menorajoite koskee valtion toimista kuntatalouteen aiheutuvaa menojen muutosta. Sen toteutumista seurataan vuosittaisissa julkisen talouden suunnitelman tarkistuksissa.

Menorajoitteen mitoituksessa otetaan huomioon vuosien 2020 –2023 julkisen talouden suunnitelmaan ja vuoden 2020 talousarvioesitykseen sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat, tekniseen julkisen talouden suunnitelmaan nähden uudet toimet. Hallitus on päättänyt, että sen toimenpiteiden nettovaikutus on vuonna 2023 kuntatalouden toimintamenoja korkeintaan 520 milj. euroa lisäävä verrattuna tekniseen julkisen talouden suunnitelmaan.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan valtionosuus uuteen tai laajenevaan tehtävään on 100 prosenttia. Lisäksi hallitusohjelman mukaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita lisäviin tai laajentaviin toimenpiteisiin osoitetaan täysi valtionrahoitus tai vastaavasti muita tehtäviä tai velvoitteita poistetaan. Näin hallituksen toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen on likimain neutraali. Kun otetaan lisäksi huomioon aiemmin päätetyt toimenpiteet, valtion toimenpiteiden vaikutus on nettomääräisesti kuntataloutta 304 milj. euroa vahvistava vuonna 2020.

Muutokset kuntien tehtävissä ja velvoitteissa

Kuntatalousohjelma on yhdenmukainen valtion vuoden 2020 talousarvioesityksen ja vuosien 2020 –2023 julkisen talouden suunnitelman kanssa. Toisin sanoen ohjelmassa on otettu huomioon ne toimet, joiden valmistelu ja vaikutusarviointi ovat edenneet niin pitkälle, että ne on voitu ottaa huomioon vuoden 2020 talousarvioesityksessä tai julkisen talouden suunnitelmassa.

Pääministeri Antti Rinteen hallitus kohdentaa merkittäviä lisäpanostuksia sosiaali- ja terveystalouteen ja koulutukseen. Keskeisiä toimia ovat muun muassa oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhustalouden henkilöstömitoitus, subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen sekä sosiaali- ja terveystalouden palvelurakenteen kehittäminen. Pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavan etupainotteisesti, ja niiden arvioidaan olevan vuoden 2023 tasossa noin 500 milj. euroa. Niiden lisäksi hallitus toteuttaa kertaluonteisia panostuksia, jotka lisäävät menoja määräaikaisesti vuosina 2020 –2022.

Kuntatalouden kannalta rahallisesti merkittävimmät panostukset on kohdennettu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmiin sekä ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen.

Hallitus on käynnistänyt sosiaali- ja terveystalouden rakenneuudistuksen valmistelun. Sosiaali- ja terveystalouden palvelut sekä pelastustoimi on tarkoitus siirtää kunnilta maakunnille, joiden rahoitus perustuisi pääosin valtion rahoitukseen. Uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen ja toimintaan. Ne sisällytetään kuntatalousohjelmaan siinä vaiheessa, kun uudistuksen sisältö on riittävästi täsmentynyt.

Kuntatalouden kehitysarvio

Valtiovarainministeriön kansantalousosastolla laaditaan kuntatalouden kehitysarvio sekä kansantalouden tilinpidon että kuntien kirjanpidon käsittein keskenään johdonmukaisesti. Kuntatalousohjelmassa kuvataan koko kuntatalouden kehitysnäkymiä kuntien kirjanpidon käsittein. Kehitysarvio on painelaskelma, jossa yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo talousarvioesitykseen ja julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät kuntatalouden vaikuttavat toimenpiteet on huomioitu. Arvio ei näin ollen sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia sopeutustoimia eikä kuntien veroprosenttien muutoksia vuosille 2020 –2023.

Ikäihmisten määrän kasvu lisää lähivuosina sosiaali- ja terveystalouden kysyntää noin prosentin vuosittain. Syntyvyyden kääntymisen laskuun puolestaan vähentää laskennallisesti varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta. Yhteensä palvelutarpeen kasvuksi arvioidaan puoli prosenttia vuosittain. Kuntien mahdollisuudet hyödyntää lapsi-ikäluokkien pienenemiseen liittyvää säästöpotentiaali vaihtelee kuitenkin suuresti kunnittain. Ikäihmisten määrän kasvun ja syntyvyyden lisäksi muuttoliike vaikuttaa kuntien talouteen niin väestöään menettävissä kuin kasvattavissa kunnissa.

Kuntatalouden painelaskelman mukaan toimintamenojen kasvu jatkuu vuosina 2020 –2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla. Menokasvua lisäävät sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu ja hallitusohjelman toimenpiteet. Kuntien ansiotason oletetaan seuraavan kansantalouden yleistä, vajaan 3 prosentin vuotuista ansiotason nousua. Menoja lisäävät tarkastelujaksolla myös investoinnit, joiden kasvun arvioidaan olevan ripeintä kuluvana vuonna. Nettoinvestoinnit pysyvät koko kehyskauden korkealla tasolla. Kuntatalouden tiukkuus ja yleinen suhdannetilanne vaikuttavat kuitenkin toteutuvaan investointitasoon.

Verotukseen liittyvät järjestelmämuutokset pienentävät verokertymää kuluvana vuonna ja siirtävät verokertymää kertaluontoisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2020 verotulojen kasvuksi ennakoitaan 6,6 prosenttia. Kuluvan ja ensi vuoden veroennusteeseen liittyy kuitenkin tavanomaista suurempaa epävarmuutta. Verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021–2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla.

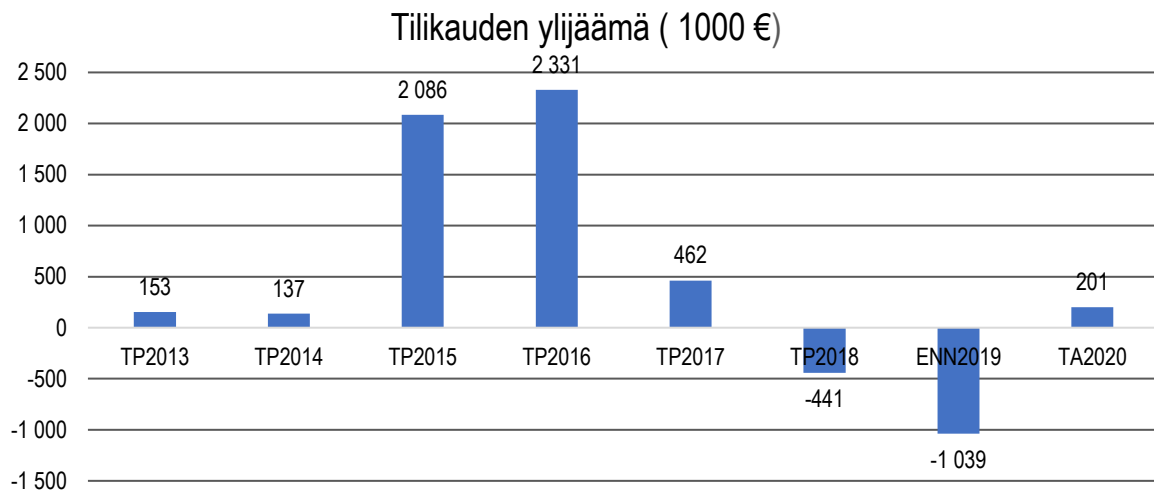
Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu. Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa 264 milj. euroa kilpailukykysojmukseseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistus 102 milj. euroa ja indeksikorotus 166 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuksia ja -avustuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Valtionosuuden muutos ei kokonaisuudessaan merkitse kuntatalouden vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennystä tai kustannusten kasvua. Kilpailukykysojmuksen lomarahaleikkaukseen liittyvä kertaluonteinen 237 milj. euron kompensatio aikaistetaan vuodelle 2019. Veroperustemuutoksista aiheutuva verotulojen menetys kompensoidaan kunnille vuodesta 2020 lähtien erilliseltä määrärahamomentilta; aiemmin kompensatio on sisällytetty peruspalvelujen valtionosuuteen. Tämä muutos ei vaikuta kuntien rahoituksen kokonaistasoon. Vuosina 2021–2023 valtionapujen kasvuksi arvioidaan keskimäärin 4,2 prosenttia.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9–2,7 mrd. euroa negatiivinen. Samalla kuntatalouden lainakanta kasvaa kehyskaudella nopeasti.

Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Työvoimakustannusten kehityksellä ja näin ollen erityisesti palkkatarkistuksilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kuntien tulee jatkaa tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia. Mahdollisuudet menopuolen sopeutukseen on erityisesti pienimmissä kunnissa usein jo pitkälti käytetty, joten kunnallisveroprosentteihin kohdistuu lähivuosina huomattavaa korotuspainetta ja kuntatalouden velkaantuminen uhkaa kasvaa. Talouden sopeutuspuite vaihtelee merkittävästi eri kunnissa ja kuntakokoryhmittäin.

5.2 Muutama näkökohta Virtain talouteen

Taloushallinnon tavoitteena on antaa kunnan päätöksentekijöille hyvää ja havainnollista tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Keskeisenä keinona on tilinpäätösinformaatio. Alla olevassa kuviossa on esitetty tilikausien yli- ja alijäämien kehitys vuosina tilinpäätöstiетоjen 2013–2018 mukaisesti sekä ennusteet vuosille 2019 ja 2020.

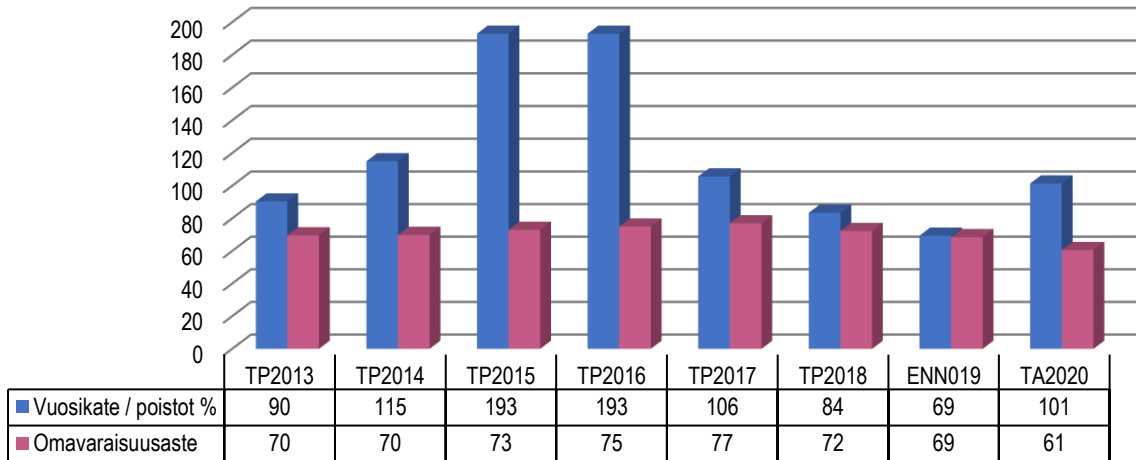

Usean ylijäämällisen tilikauden jälkeen vuosi 2018 oli alijäämäinen ja vuoden 2019 ennustetaan päätävän noin 1 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Vuosina 2013 ja 2014 yllettiin maltilliseen toiminnalliseen ylijäämään ja vuosien 2015 ja 2016 tilinpäätökset olivatkin jo yli 2 miljoonaa euroa ylijäämäisiä. Vuonna 2017 tulosta rasittivat kertaluonteiset n. 2,1 miljoonan euron arvonalentumiset purettavista kiinteistöistä, joista huolimatta päädyttiin kuitenkin ylijäämälliseen tilikauteen. Vuosien 2018 ja 2019 alijäämässä näkyvät kasvaneet käyttömenot erityisesti koulujen väistötilojen osalta, kustannuspaine sosiaali- ja terveystalouksissa sekä kertaluonteiset rakennusten purkukustannukset. Menopaineiden lisäksi alijäämään vaikuttavat heilahtelut verotulojen kertymisessä sekä alentunut valtionosuus. Aikaisempien vuosien ylijäämälliset tilinpäätökset ovat kuitenkin kerryttäneet ylijäämää ja mahdollistaneet investoinnit ilman merkittävää velkaantumista. Virtain kaupungin taloudellinen tilanne on siten haasteista huolimatta edelleen hyvä. Talousarvion 2020 ylijäämäisyyteen puolestaan vaikuttaa merkittävästi kohentunut valtionosuus, jonka lisäksi vuonna 2019 käynnistetyn tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet vaikuttavat positiivisesti käyttömenoihin. Talousarvio 2020 sisältää edelleen rakennusten purkukustannuksia, joskin aikaisempiin vuosiin verrattuna maltillisemmän määrän, yhteensä 0,110 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 tilinpäätöksenusteeseen sisältyy purkukustannuksia yhteensä noin 0,48 miljoonaa euroa. Ilman kertaluonteisia purkukustannuksia toiminnallinen tulos on siten sekä ennusteen 2019 mukaan päätymässä alijäämäiseksi noin -0,559 miljoonaa euroa ja talousarvion 2020 osalta ylijäämäiseksi 0,311 miljoonaa euroa.

Tunnusluku vuosikate/poistot kertoo vuosikatteen osuuden poistojen kokonaismäärästä. Talous on kestäväällä tasolla ilman lisälainanottoa, jos vuosikate riittää kattamaan poistot kokonaisuudessaan eli tunnusluku on 100 % tai sen yli. Tilinpäätöksissä vuosilta 2014 – 2017 tämä toteutui, mutta tilinpäätöksessä 2018 tunnusluku jäi alle 100 %:n ollen 83,5 %. Ennusteiden mukaan tunnusluku jäisi alle 100 %:n vuonna 2019, mutta nousisi niukasti yli 100 %:n vuonna 2020. Alitus johtuu vuosikatteen jäämisestä aiempaa alhaisemmalle tasolle käyttömenojen kasvun sekä tulopohjan heikkenemisen johdosta.

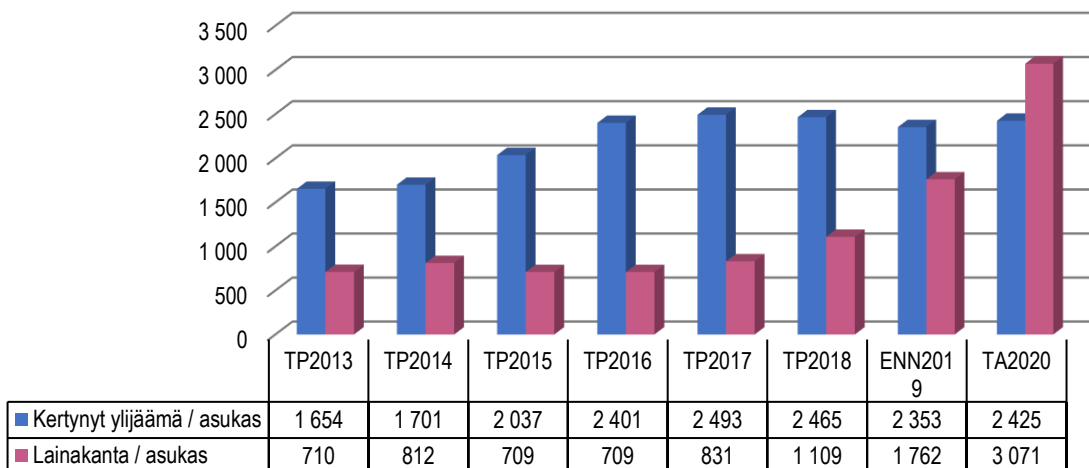
Omavaraisuusaste kertoo oman pääoman suhteesta koko pääomaan. Vuosien 2015 - 2017 hyvien tuloksien ansiosta omavaraisuusaste nousi. Vuonna 2018 omavaraisuusaste hieman laski alijäämäisestä tilinpäätöksestä sekä lainamäärän kasvusta johtuen. Vuonna 2019 omavaraisuusaste tulee edelleen alenemaan johtuen alijäämäisyydestä sekä investointien edellyttämästä lainanotosta. Omavaraisuusasteeseen vaikuttavat myös muiden

tase-erien kehitys, joita ei budjetoida, joten ennustaminen on hieman epätarkempaa. Kriisikunnalla tunnusluku on alle 50 %.

Virtain kaupungilla on kertynyt ylijäämää per asukas 31.12.2018 tilanteessa 2 465 euroa. Kertyneen ylijäämän määrä on kuntiin verrattuna keskimääräistä tasoa huomattavasti parempi.

Vuoden 2018 aikana kokonaislainamäärä kasvoi. Vuoden 2019 aikana lisälainaa tullaan kokonaisuudessaan nostamaan 5,0 miljoonaa euroa. Lainamäärä per asukas on Virroilla pitkään ollut alhainen, vuoden 2019 loppuun mennessä lainamäärä tulee nousemaan ennusteen mukaan 1 762 euroon/asukas, kun lainamäärä per asukas on kunnissa keskimäärin 3 039 euroa/asukas (tilinpäätökset 2018). Talousarviovuoden ja taloussuunnitteluvuosien aikana on nähtävissä lainamäärän kasvu kaupungin investoidessa merkittävästi myös lähivuosina ja laina per asukas tulee todennäköisesti nousemaan kuntien keskiarvoon tai lähelle sitä. Todennäköisesti myös kuntien keskimääräinen lainakanta tulee lähivuosina nousemaan edelleen, koska kuntien investointitarpeet ovat korkeat ja kuntien velkaantumisen ennakoitua olevan kasvussa.

5.3 Toimintakatteen (=nettomenojen) kehitys

Toimintakatteella tarkoitetaan toimintatulojen ja –menojen erotusta. Toimintakatteen kehitykseen vaikuttavat asukasluvun muutos, väestön ikärakenteen kehitys ja tehtävien lisäykset sekä vähennykset. Tutkimusten mukaan

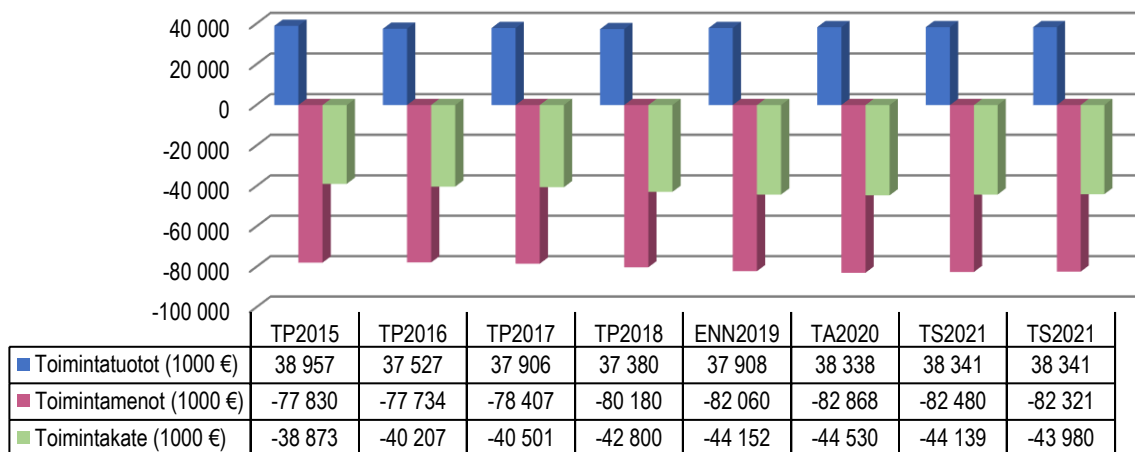
toimintatulojen ja -menojen erotus, toimintakate, on parempi tapa arvioida talouden kehitystä tulevaisuuteen kuin yksittäisten toimintatulojen ja -menojen tarkastelu.

Toimintakatteen vuosittainen kehitys kertoo siitä, paljonko enemmän (tai vähemmän) kyseisenä vuonna palvelutuotannosta jää maksettavaksi verorahoituksella (verotulot + valtionosuudet). Vuonna 2015 toimintakate aleni olennaisesti. Vuodesta 2016 alkaen se on vuosittain kasvanut. Vuosina 2018 ja 2019 toimintakatteen kasvuun vaikuttavat osaltaan merkittävät kertaluonteiset purkukustannukset, mutta myös työehtosopimusten mukaiset palkkorotukset ja kilpailukyky sopimukseen liittyvien menoleikkausten päätyminen. Vuoden 2020 maltillisemmassa kasvussa näkyy tasapainottamisohjelman toteuttaminen sekä aiempia vuosia vähäisemmät purkukustannukset. Toimintamenojen kasvun pitäminen maltillisena on talouden kantokyvyn peruslähtökohta tilanteessa, jossa toimintatuotot eivät kasva, verotulokertymä kasvaa hitaasti ja valtionosuudet ovat tulevaisuudessa epävarmat.

Alla on kuvattu toimintakatteen kehitys vuodesta 2015 talousarviovuoteen 2020 saakka.

Toimintakatteen kehitys	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	ENN2019	TA2020
Toimintakate, 1000 €	-38 873	-40 207	-40 501	-42 799	-44 152	-44 530
Muutos %	-4,0 %	3,4 %	0,7 %	5,7 %	3,2 %	0,9 %

Toimintatuottojen, -kulujen ja -katteen kehitys vuodesta 2015 alkaen.

Toimintatuotot suhteessa toimintakuluihin olivat tilinpäätöksessä 2018 noin 20 % (ilman Ruoveden vaikutusta). Tämän osan toiminnasta saatavilla tuloilla voidaan rahoittaa ja loppu on rahoitettava verorahoituksella. Toimintatuotoista merkittävä osuus muodostuu Ruoveden maksuosuudesta sosiaali- ja terveyspalveluista jolloin palvelutuotannon menojen muutos vaikuttaa suoraan maksuosuuteen. Toimintamenot ovat viime vuosina kasvaneet väistötalokustannusten, purkukustannusten sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden menojen kasvun johdosta. Suunnitteluvuosina menojen kasvua hillitään tasapainottamisohjelman mukaisilla toimenpiteillä sekä yhtenäiskoulun valmistumisen myötä alentuville käyttömenoilla väistötilojen jäädessä pois käytöstä. Talousarviovuonna 2020 menojen kasvu ilman kertaluonteisia purkukustannuksia on noin 1,4 %.

5.4 Katsaus keskeisiin muutoksiin vuonna 2020 sekä taloussuunnitteluvuosiin

Talousarviovuosi 2020 on taloudelliselta kantokyvyltään vuoden 2019 ennustetta parempi. Kantokykyyn vaikuttaa osaltaan tasapainottamisohjelman sekä valtionosuuksien merkittävä kasvu. Talousarviovuoden valtionosuusenuste on olennaisesti korkeampi kuin vuoden 2019 valtionosuuden toteuma. Menot kasvavat erityisesti sairaanhoidossa sekä koti- ja vanhustyössä. Toiminnalliset muutokset ja valtionosuuden kasvu mahdollistavat palvelutuotannon säilyttämisen pääsääntöisesti ennallaan.

Kaupungin talousarvion kannalta haasteellisimmat erät liittyvät lastensuojeluun, erikoissairaanhoidon sekä kehitysvammahuollon ja ikääntyneiden asumispalveluihin. Asumis- ja laitoshoidon lisääntynyt paikkatarve voi syntyä hyvinkin äkkinäisesti (esim. lastensuojelun osalta) eikä sen kokonaismäärää voida talousarviossa täysin ennustaa, joka onkin yksi keskeinen vuoden 2019 alijäämäisyyteen vaikuttava tekijä.

Vuodelle 2020 toimintaan liittyy seuraavia organisatorisia tai muita muutoksia:

- 1 Yhtenäiskoulun rakentaminen jatkuu vuonna 2020. Rakentamisella on vaikutuksia Rantatien koulun opetustiloihin. Yläkoulun ja lukion opetus on keskitetty Tredun sekä vanhan yläkoulun ja lukion alueella sijaitseviin väliaikaistiloihin. Yhtenäiskoulu on hallinnollisesti aloittanut toiminnan elokuussa 2019 ja toimintaa vakiinnutetaan vuoden 2020 aikana.
- 2 Vuoden 2020 aikana on tarkoitus toteuttaa teollisuushallien siirto kaupungilta Virtain Yrityspalvelut Oy:lle sekä edistää kaupungin asuinrakennusten siirtoa Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloille 30.9.2020 mennessä.

Sote- yhteistoiminta sekä Ruoveden kunnanvaltuuston päätös yhteistoiminta-alueesta eroamisesta

Virtain kaupunginvaltuusto ja Ruoveden kunnanvaltuusto hyväksyivät kokouksissaan 18.6.2012 yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi. Sopimuksessa sovitaan, miten Virtain kaupunki järjestää Ruoveden kunnan puolesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lasten päivähoitopalveluja ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Yhteistoiminta käynnistyi vuoden 2013 alusta lukien.

Sopimuksen mukaan Virtain kaupunki toimii vastuukuntana ja toimintaa ohjaa kuntien yhteinen toimielin, perusturvalautakunta, joka kuuluu Virtain kaupungin organisaatioon. Molemmat kunnat vastaavat oman kunnan väestölle toteutettujen sosiaali- ja terveyspalveluiden menoista. Yhteistoimintasopimuksen mukaan kunnat muodostavat yhteisen erikoissairaanhoidon tilaajarenkaan.

Ruoveden kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 2.7.2018, että Ruoveden kunta purkaa Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseksi 3.7.2018 alkaen.

Valtioneuvosto on 17.1.2019 antamassaan päätöksessä velvoittanut kuntia jatkamaan yhteistoimintaa sopimuksen mukaisesti. Ruoveden kunta on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jossa asian käsittely on kesken.

Ruoveden palvelutuotanto on talousarviossa budjetoitu yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vuodelle 2020 sekä suunnitelmavuosille 2021 – 2022, koska Ruoveden kunnan valituksen käsittely on kesken. Ruoveden palvelutuotannon nettovaikutus Virtain kaupungin talousarviossa on 0. Ruoveden kunta on esittänyt merkittävät säästötaavoitteet talousarvioon 2020, joiden perusteella menoja on alennettu perusturvalautakunnan hyväksymässä talousarviossa n. 1 miljoonaa euroa. Menojen alentamiseksi ei kuitenkaan ole esitetty konkreettisia toimenpiteitä. Virtain kaupunginhallitus katsoo, että perusturvalautakunnan ehdotus ei ole realistinen nykyisen palvelurakenteen puitteissa. Tämän johdosta Ruoveden palvelutuotannon talousarvio on muutettu vastaamaan perusturvalautakunnassa 24.9.2019 esitettyä, jonka perusteella Ruoveden kunnalle aiheutuva maksuosuus on yhteensä 21.345.372 euroa eli 1.072.836 euroa perusturvalautakunnan ehdotusta korkeampi. Perusturvalautakunta, Ruoveden kunta, Keiturin Sote Oy:n ja Virtain kaupungin edustajat ovat pitäneet seminaarin, jossa pohdittiin ja esi-

tettiin vaihtoehtoja Ruoveden kunnan esittämään tavoiteraamiin pääsemiseksi. Näiden keinojen talous- ja palveluvaikutuksista esitetään selvitys tammikuun 2020 loppuun mennessä. Ruoveden kunnanhallituksen tulee esittää sopeuttamistoimia määräämäänsä talousarvioraamiin pääsemiseksi. Vuonna 2020 talousarvioon tehdään muutokset päätettyjen sopeuttamistoimien mukaisesti.

Haasteet taloussuunnitteluvuosina

Vuoden 2020 haasteena on edelleen ikärakenteen tuoma kasvanut yli 65-vuotiaiden tehostetun palveluasumisen tarve. Vuonna 2018 valmistunut Vihriälän ryhmäkoti on tuonut helpotusta paikkatarpeeseen, mutta myös lisännyt haasteita käyttötalouteen.

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Kuntaliiton uudistunut laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi julkaistiin 17.7.2013. Vuonna 2017 laatusuositus uudistettiin ottamaan huomioon ohjauksen ja toimintaympäristössä meneillään olevat muutokset sekä hallitusohjelman ja julkisen talouden suunnitelman tavoitteet.

Vuoden 2013 suosituksessa suosituksen tavoitteena oli, että vuonna 2017 yli 75-vuotiaista 6-7 % olisi tehostetun palveluasumisen piirissä, laitoshoidossa 2-3 %, kotihoidon piirissä 13–14 % ja omaishoidon tuen piirissä 6-7 %. Kotona asui 91–92 %:ia yli 75 v täyttäneistä. Vuoden 2017 uudistetussa suosituksessa tavoitteena on yhä lisätä väestön kotona asumisen mahdollisuuksia. Alla olevassa taulukossa on esitetty Sotkanet –palvelusta saadut tiedot vuoden 2017 toteutuneesta tilanteesta.

	Vuosi 2017		
	suositus	tot. Koko maa	tot. Virrat
Tehostetussa palveluasumisessa	6-7%	7,5 %	6,3 %
Kotona asuvat	91-92 %	91,1 %	89,3 %
Omaishoidon tuen piirissä	6-7 %	4,8 %	3,9 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä	13-14 %	11,3 %	11,2 %
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat	2-3 %	1,3 %	4,1 %

Kuten taulukosta nähdään, Virroilla kotona asuvien määrä on hieman koko maata alhaisempi mihin vaikuttaa muun muassa pitkät etäisyydet. Vuoden 2018 tietoja ei ollut Sotkanetissä vielä saatavilla, mutta voidaan olettaa, että vuonna 2018 Virroilla tehostetun palveluasumisen piirissä olevien määrä on kasvanut Vihriäläkodin valmistumisen myötä ja mahdollisesti kotona asuvien ja laitoshoidossa olevien määrä alentunut. palveluasumisen paikkatarvetta huomioiden muun muassa etäisyyksistä aiheutuvan toteutuneen palvelurakenteen. Tämänhetkisen tilanteen mukaan Virroilla tehostetun palveluasumisen piirissä onkin 13,7 % yli 75-vuotiaista. Vuoden 2013 laatusuositusta käytetään lähtökohtana tarkasteltaessa laitoshoidon ja tehostetun. Laskennallisessa paikkatarpeessa on kuitenkin huomioitu se, että Virroilla tehostetun palveluasumisen tarve on hieman koko maata korkeampi muun muassa pitkien etäisyyksien johdosta.

Paikkatarve valtakunnallisten suositusten mukaan laskettuna (lähde Sotkanet 2017)	2020	2030, ennuste	2040 ennuste
yli 75-vuotiaiden määrä	1123	1464	1458
Kotona asuu 90–92 %	1011	1318	1312
Kotona asuvista säännöllinen kotihoito 10 - 12 %	111	145	144
9 % tarvitsee tehostettua palveluasumista	101	132	131
2 % asuu vanhainkodeissa	22	29	29
Paikkatarve yhteensä vanhainkoti ja palveluasuminen	124	161	160

Vuonna 2020 paikkamääriin ei ole tulossa olennaisia muutoksia vuoteen 2019 verrattuna. Kuten edellä on mainittu, tällä hetkellä tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon piirissä on yllä olevaa laskelmaa enemmän asiakkaita. Mikäli kehitys jatkuu samansuuntaisena, tulee tarvittavien paikkojen määrä edelleen kasvamaan, mikä tarkoittaa myös taloudellisten haasteiden kasvamista joko omien paikkojen lisärakentamisen tai ostopalvelujen liisäämisen muodossa. Ulkopuolisten palveluntuottajien osalta paikkamäärä vaihtelee hieman tarpeen mukaan, mutta on viime vuosina vakiintunut hieman yli 60 paikkaan huolimatta Vihriälä-kodin valmistumisesta. Vuoden 2020 paikat ovat seuraavat:

	Laitoshoito	Tehostettu palveluasuminen	Tuettu asuminen	Yhteensä
Keituripuiston vanhainkoti	18	40	-	58
Vihriälä-koti	-	30	-	30
Ulkopuoliset palveluntuottajat	-	62	1	63
Yhteensä	18	132	1	151

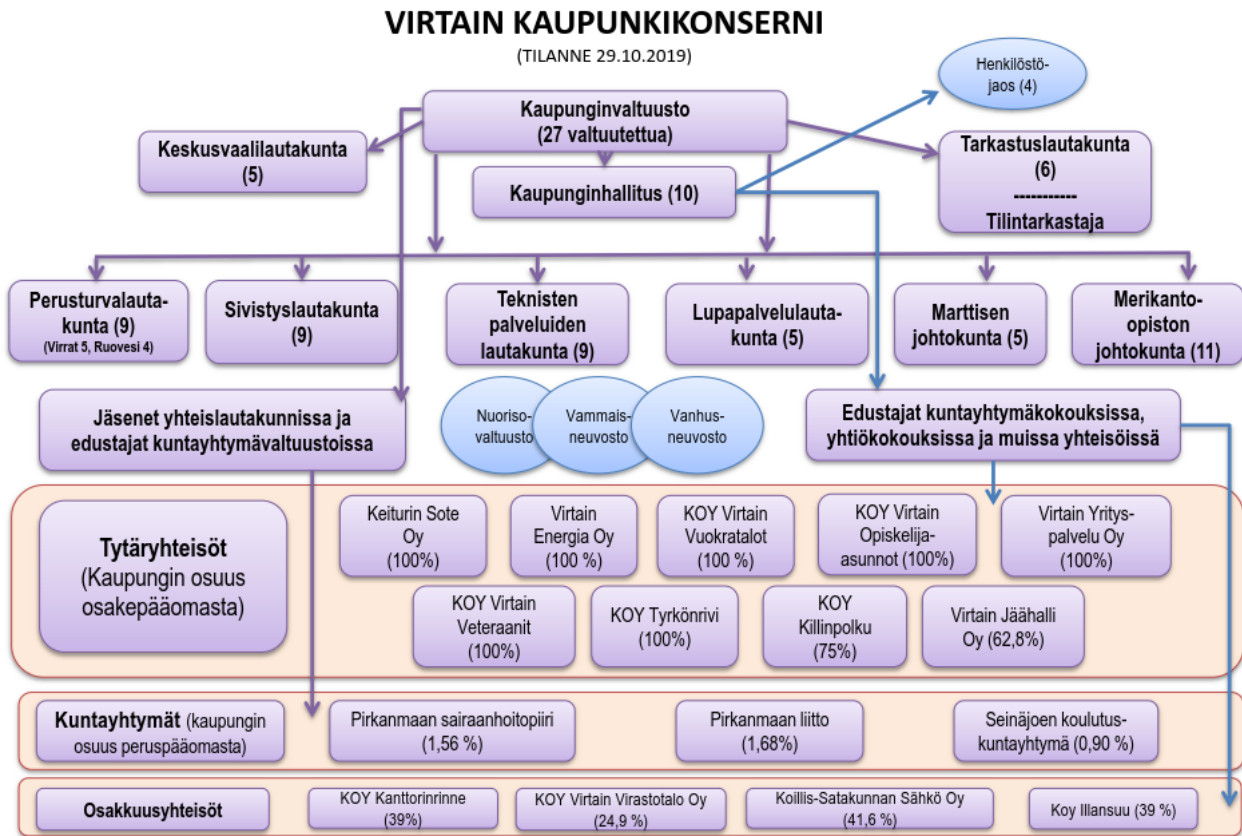
Vuosien 2018 ja 2019 toimintamenoissa onkin nähtävissä, että ikäihmisten palveluissa menot ovat kasvaneet johtuen paikkojen lisäyksistä. Vähennystä paikkamääriin on viime vuosina syntynyt Keituripuiston toiminnan painottuessa aiempaa enemmän tehostettuun palveluasumiseen laitoshoidon sijasta. Ulkopuolisilta ostettavat paikat eivät ole kuitenkaan vähentyneet odotetusti. On huomioitava, että ikääntyneiden määrän kasvu lisää myös kotihoidon tarvetta, joka myös pitkien etäisyyksien kunnassa lisää kotihoidon kustannuksia noin 500 000 eurolla vuoteen 2030 mennessä.

Ikäihmisten palvelujen kustannuspaineen lisäksi haasteita aiheuttaa syntyvyyden väheneminen, minkä johdosta koulujen oppilasmäärät ja päivähoitoa tarvitsevien määrät tulevat edelleen alenemaan. Tämä aiheuttaa tarpeen opetustoimen ja varhaiskasvatuksen sopeuttamiseksi tarvetta vastaavalle tasolle. Oppilasmäärän aleneminen ja toisaalta väistötiloista aiheutuva kustannusten nousu näkyvät jo oppilaskohtaisten kustannusten voimakkaana kasvuna viime vuosina sekä talousarviossa 2020. Toimenpiteisiin on jo ryhdytty, mutta niitä tullaan tarvitsemaan edelleen, koska syntyvyys näyttää alenevan aiemmin ennakoitua jyrkemmin. Yhtenäiskoulun valmistuminen tulee vähentämään kustannuksia hieman väistötilojen poistuessa, mutta ei yksin riitä alentamaan yksikkökustannuksia, mikäli oppilasmäärä laskee ennakoitusti.

Kustannusten kasvu näkyikin sekä talousarviossa 2020 sekä taloussuunnitteluvuosina, jotka ovat kaikki alijäämäisiä. Väestörakenteen vinoutuminen aiheuttaa myös sen, että verotulot tulevat väistämättä laskemaan, mikä korostaa menojen tasapainottamistarvetta.

6 TYTÄRYHTIÖT JA LIIKELAITOS MARTTINEN

Kaupunki omistaa 100 % omistussuhteella Keiturin Sote Oy:n, Virtain Energia Oy:n, Kiinteistö Oy Virtain Vuokralatol, Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit, Kiinteistö Oy Tyrkönrivin, Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolan ja Virtain Yrityspalvelut Oy:n. Lisäksi kaupungilla on 75 % omistusosuus Kiinteistö Oy Killinpolusta ja 62,8 % omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä. Virtain kaupungin konserni on kuvattu alla olevassa kaaviossa.

6.1 Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy tuottaa terveydenhuoltolaissa (1326/2010) sekä sosiaalihuoltolainsäädännössä kunnan järjestämistä vastuulle määrättyjen ja itsehallinnon nojalla itselleen ottamiensa tehtävien tuottamisen palvelutuotantona siten kuin niistä on määrätty lainsäädännössä, asetuksissa ja kuntien toimintaa valvovien viranomaisten ohjeissa ja suosituksissa. Palvelut tuotetaan lähipalveluina Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alueen kuntalaisille.

Keiturin Sote Oy:n hallituksessa on kuusi jäsentä ja yhtiön toimitusjohtajana on 4.3.2019 alkaen toiminut Jari Kolkkinen.

Palvelutuotannosta on sovittu Virtain kaupungin, perusturvalautakunnan ja Keiturin Sote Oy:n välisellä palvelusopimuksella. Sopimus on voimassa määräajan 15 vuotta, alkaa 1.1.2016 ja päättyy 31.12.2030. Tämän jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana sopimuksena.

Virtain kaupunki päättää asiakasmaksujen periaatteista sekä niiden tasosta ja myöntää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n mukaisen alennuksen tai vapautuksen maksusta. Asiakasmaksuihin sisältyvät annettuun palveluun liittyvät käyntimaksut, ylläpito- ja palvelumaksut, ateriat sekä vuokrat, mitkä mihinkin palveluun liittyvät. Palveluntuottaja laskuttaa maksut. Asiakasmaksut tulevat Virtain kaupungin hyväksi. Kaupunki maksaa palvelutuotannosta yhtiölle.

Sopimuksen tarkoituksena on turvata laadukkaat lähipalvelut ja työpaikat Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan maantieteellisellä alueella. Sopimuksen tavoitteena ovat lähipalveluiden laadun ja saatavuuden säilyttäminen vähintään nykytasolla, asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palveluiden tuottaminen, palvelurakenteen tasapainoinen ylläpito ja kehittäminen huomioiden julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat, alueen elinvoimaisuuden tukeminen ja kustannuskehityksen hallinta.

Mittari	Tavoite 2020
Tilikauden tulos	≥ 0
Tilauksen toteutuminen	Sovitussa tilaussummassa pysyminen tai sen alittaminen
Tilauksen toteutuminen	Tilattujen palveluiden toteuttaminen laadukkaasti hoitotakuun ja muiden lakisääteisten velvoitteiden mukaisesti.

6.2 Virtain Energia Oy

Kuntalain 2 a §:n mukaan kunnan hoitaessa 2 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Tehdyn arvion perusteella kaupungin tuli yhtiöittää kaukolämpöliiketoiminta sekä teollisuuskiinteistöjen vuokraustoiminta.

Virtain kaupunginhallitus on kokouksessaan 1.6.2015 188 § perustanut lämpölaitosliiketoiminnan yhtiöittämistä varten kaupungin 100 % omistaman Virtain Energia Oy:n. Yhtiön hallitukseen on valittu kolme jäsentä ja yhtiön toimitusjohtajaksi Virtain kaupungin maanrakennusmestari 1.6.2017 alkaen toistaiseksi voimassaolevalla sopimuksella.

Virtain Energia Oy tuottaa jatkossa kaukolämpöliiketoiminnan kaupungilta vuokraamissaan toimitiloissa ja kaukolämpöverkossa. Yhtiön liikevaihto on noin 2,3 miljoonaa euroa, josta 0,5 miljoonaa euroa kaupungin tilojen lämmityksestä. Vuodelle 2020 ei ole esitetty muutoksia kaukolämmön hintaan. Yhtiön budjetoitu tulos ennen veroja on noin +33 500 euroa.

Vuoden 2020 aikana on tarkoituksena uusia valvomon automaatiokeskuksen akkuvarmennuslaitteisto. Investoinneissa on lisäksi varauduttu uusien liittymien rakentamiseen.

Mittari	Tavoite 2020
Tilikauden tulos	≥ 30.500
Lämmön toimitusvarmuus	Ei merkittäviä häiriöitä lämmöntoimituksessa
Uusien liittymien määrä	≥ 3

6.3 Virtain Yrityspalvelu Oy

Virtain Yrityspalvelu Oy toimii vuokraten teollisuustiloja yrityksille. Hallitus koostuu neljästä jäsenestä ilman varajäseniä. Virtain Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtajana toimii kaupungin elinkeinopäällikkö.

Yhtiöllä on omistuksessaan seitsemän vuokrattavaa kiinteistöä, joista suurin osa on vuokralla tuotannollisessa toiminnassa. Vuoden 2016 alusta alkaen kaupungin omistamat teollisuuskiinteistöt on välivuokrattu Virtain Yrityspalvelu Oy:lle, joka hoitaa vuokraamisen kaupungin puolesta. Viime vuosina yhtiön talous on kehittynyt myönteisesti.

sesti ja yhtiö on tehnyt vuosittain positiivisen tuloksen, myös vuonna 2019 yhtiön tulos on muodostumassa positiiviseksi. Yhtiön tilat ovat pääosin vuokrattuna. Yhtiö on aloittanut syksyllä 2019 uuden hallin rakennuttamisen, jonka tuleva vuokralainen lunastaa itselleen. Vuoden 2020 aikana on tarkoituksena toteuttaa kaupungin omistamien teollisuushallien siirto Virtain Yrityspalvelut Oy:lle.

Mittari	Tavoite 2020
Tilikauden tulos	≥ 30.500
Vuokrausaste	100 %
Teollisuushallien siirto kaupungilta yhtiölle	Toteutunut vuonna 2020

6.4 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot

Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloilla on lokakuussa 2019 yhteensä 249 vuokrattavaa huoneistoa neljästätoista kiinteistössä. Vuokrausaste on hieman alentunut edellisvuodesta ollen 78 % (ed. vuonna 83 %). Lisäksi yhtiö omistaa vuonna 2019 valmistuneen Louhelan kiinteistön, jossa on 10 huoneistoa. Koko rakennus on vuokrattu Virtain kaupungille kehitysvammaisten autettuun asumiseen. Yhtiöllä on lisäksi tyhjillään Louhenkatu 4:ssä sijaitseva rivitalo, joka on aikaisemmin ollut kehitysvammaisten autetun asumisen käytössä. Rakennuksen mahdollinen jatkokäyttö tai purkaminen on vielä avoinna.

Vuokrat vuodelle 2020 säilyvät ennallaan. Talousarviossa ennakoitujen kustannusten nousut ovat maltillisia. Vuonna 2019 purettiin Martintie 4 kerrostalo alentaa hoitokuluja. Tulostavoitteena vuodelle 2020 on ylijäämäinen tulos. Myöhemmin valittavan talon osalta tullaan tekemään suunnitelma huoneistojen kunnostamiseksi nykyistä vaatimustasoa vastaavaksi. Suunnitelma tulee laatia viimeistään 30.3.2020 mennessä.

Talousarviovuonna on tarkoituksena päättää toteutusmallista kaupungin omistamien vuokra-asuntojen siirrosta Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloille.

Mittari	Tavoite 2020
Tilikauden tulos	≥ 0
Vuokrausaste	85 %

6.4.1 Linjatiet 1 ja Linjatiet 5

Linjatiet 1 ja 5 vuokrataso pidetään ennallaan. Vuokraustilanne on kummassakin hieman alentunut aikaisemmasta. Käyttöaste lokakuussa 2019 oli 83 % Linjatiet 1 ja 75 % Linjatiet 5. Vuodelle 2020 näihin taloihin on budjetoitu positiivinen tulos. Linjatiet 1:n piha-alue kunnostetaan ja rakennusta ehostetaan vuonna 2020.

Kaikista kohteista tehdään evl:n mukaiset maksimipoistot.

6.5 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat

Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat muodostuvat kolmesta talosta, A, B ja C. Vuonna 2015 B-talo muutettiin ikääntyneiden päivätoiminnan käyttöön sekä kotihoidon tiloiksi. Opiskelija-asuntoloiden suhteen vuosi 2019 on ollut edelleen taloudellisesti vaikea. Tuotot eivät riitä vuonna 2019 kulujen kattamiseen ja tilikauden tulos vaipuu negatiiviseksi ilman kaupungin myöntämän avustuksen vaikutusta. Vaikka B-talon osalta koti- ja vanhustyö maksaa vuokraa koko talosta, kahden muun talon käyttöasteen heikko tilanne vie myös vuoden 2019 tappiolliseksi.

Yhtiön oma pääoma on negatiivinen, mistä on tehty osakeyhtiölain mukainen ilmoitus kaupparekisteriin. Vuokratasoa on alennettu elokuun 2017 alusta alkaen, mutta se ei ole toistaiseksi tuonut toivottua lisäystä käyttöasteeseen.

Opiskelijoiden määrän väheneminen viime vuosina on johtanut siihen, että tarjontaa on selvästi kysyntää enemmän. Vuonna 2020 Virroilla jatketaan runsasta ja monipuolista tapahtumatarjontaa. Virtain keskustassa haaste on majoituspaikkojen vähäisyys. Kesähotellitoiminta on jatkunut kesän 2019 ja sopimus kesähotellitoiminnasta on voimassa vuoteen 2021 saakka. Kesähotelli Domus tarjoaa matkailijoille majoitustilaa Virtain keskustassa opiskelija-asuntoloiden tiloissa kesäaikaan. Toiminta täydentää ja tukee opiskelija-asuntoloiden talviaikaista käyttöä sekä lisäksi auttaa ylläpitämään opiskelija-asuntoloita hyvässä kunnossa. Asuntojen vuokraamista myös muille kuin opiskelijoille on pyritty edelleen lisäämään. Asunnot soveltuvat hyvin erityisesti lyhytaikaisempaan asunnon tarpeeseen.

Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntolat on ajautunut taloudellisiin vaikeuksiin opiskelija-asuntolan haasteellisen tilanteen vuoksi. Toimintavaihtoehtoja on kartoitettu yhdessä kaupungin ja yhtiön hallinnon kanssa sekä neuvoteltu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen sekä Valtiokonttorin kanssa eri vaihtoehdoista. Kaupunginhallitus on antanut omistajaohjausta siten, että kaupunki ostaisi yhtiöltä B-rakennuksen, joka on kaupungin perusturvan käytössä ja A- ja C- rakennukset myytäisiin yksityiselle taholle käytettäväksi ensisijaisesti majoitustoiminnan harjoittamiseen. Tätä tukee rakennusten välittömään läheisyyteen vuonna 2020 valmistuva hyvinvointipuisto. Yhtiö on hakenut Asumisen- rahoitus- ja kehittämiskeskukselta rajoituksista vapauttamista A- ja C- rakennusten osalta, minkä jälkeen rakennusten myynti on mahdollista käynnistää. Tässä yhteydessä tullaan hakemaan Valtiokonttorilta tervehdyttämistukea.

6.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi

Kiinteistö Oy Tyrkönrivi on ollut myynnissä, mutta sen myynnissä ei onnistuttu. Kaupunki antoi korotonta velkaa 103 000 euroa Kuntarahoituksen lainan maksamiseen, joka piti maksaa takaisin myynnin onnistuttua. Velkakirjan ehdot on uusittu. Kiinteistön vuokrausaste on ollut alhainen ja talousarviovuoden aikana tulee selvittää eri vaihtoehdot yhtiön kiinteistön kehittämiseksi. Kiinteistössä toimii kaupungin ryhmäperhepäivähoito, joka on mahdollisesti muuttamassa Vaskiveden koulun tiloihin, mikäli koulun peruskorjaus toteutetaan suunnitellusti.

6.7 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit

Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit hallinnoi 15 huoneistoa ja vuokrausaste lokakuussa 2019 on 100 %.

Vuokria ei ole päätetty korotettavan. Keskimääräinen neliövuokra on 7,70 €/kk. Remontoitujen huoneistojen osalta on päätetty, että neliövuokra on korkeampi, mikäli vuokralaiseksi valitaan ei-sotaveteraaneja tai heidän puolisoitaan.

Korjaukset on tehty tulorahoituksella. Kiinteistö Oy Virtain Veteraanien taloudellinen tilanne on hyvä. Yhtiön tulee säilyttää taloustilanne hyvällä nykytasolla.

Mittari	Tavoite 2020
Tilikauden tulos	≥ 0
Vuokrausaste	95 %

6.8 Virtain Jäähalli Oy

Kaupunki omistaa Virtain Jäähalli Oy:stä 62,8 % tavoitteenaan turvata edellytykset aktiiviseen harrastustoimintaan. Virtain Jäähalli Oy:lle asetettuna tulostavoitteena on selviytyä käyttömenoista sekä lainojen lyhennyksistä omalla tulo-rahoituksella. Yhteistyö- ja avustussopimus kaupungin ja yhtiön välillä on tarkastettu vuonna 2012.

Lähivuosien näkymissä ei ole merkittäviä investointitarpeita.

Yhtiön tilinpäätökset 2015 - 2018 ovat olleet lievästi tappiollisia, mutta yhtiö on kyennyt selviytymään käyttömenoista ja lainanhoitokuluista tulo-rahoituksella. Vuosi 2019 on painumassa lievästi tappiolliseksi. Yhtiön henkilökunta on siirtynyt 1.5.2019 alkaen kaupungin palvelukseen osaksi liikuntapaikkojen hoitoa. Yhtiö ostaa jatkossa kiinteistön ja jään hoitoon liittyvät palvelut kaupungilta millä pyritään tehostamaan toimintaa kysyntää vastaavaksi.

Vuoden 2020 talousarvio perustuu 950 tunnin jääajan myyntiin. Aikaisemmin on pyritty noin 1 100 tuntiin, joka ei ole kuitenkaan toteutunut, mikä on ollut pääasiallinen syy toiminnan tappiollisuuteen. Harrastajien lisäksi jäähallia opetustoimi käyttää jäähallia sopimuksen mukaiset 400 tuntia. Mikäli tuntitavoitteeseen ei päästä, on toimintaa sopeutettava. Virtain kaupungin liikuntasuhteeri on aloittanut Virtain Jäähalli Oy:n toimitusjohtajana 1.6.2019 alkaen toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella.

Mittari	Tavoite 2020
Tilikauden tulos	≥ 0
Myyty jääaika	≥ 950 h

6.9 Osakkuusyhteisöt

Kaupungin osakkuusyhtiöt ovat Kiinteistö Oy Virtain Virastotalo (omistus 25,40 %), Koillis-Satakunnan Sähkö Oy (omistus 41,2 %), Kiinteistö Oy Illansuu (omistus 39 %) ja Kiinteistö Oy Kanttorinrinne (omistus 39 %).

Koillis-Satakunnan Sähkö Oy on osakkuusyhteisöistä merkittävin. Omistusta on edelleen keskitetty kuntiin, joilla on kiinnostusta kehittää yhtiön toimintaa. Yhtiön maksaman osingon taso on pysynyt vakaana. Vuonna 2019 osinko kaupungille oli 180.922,50 euroa (189.436,50 euroa vuonna 2018).

6.10 Liikelaitos Marttinen

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoris- ja matkailukeskus. Keskusten toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Marttisen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain (1285/2016) mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki sekä asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta 211/2017) määritellyjä tavoitteita ja tehtäviä.

Keskusten pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Nuorisokeskuksen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestävää kehitystä. Keskusten nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja keskuksen mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen. Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Marttinen tuottaa myös Virtain kaupungin nuorisotoimen palvelut kaupungin siihen tarkoitukseen myöntämällä avustuksella.

Marttisen kokous- ja juhlatilatoiminta (elinkeinotoiminta) tukee keskuksen nuorisotoimintaa. Elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinne kylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä noin 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinne kylän toimintaa.

Talousarviovuosi 2020

Marttisen toiminnan kivijalkana on perusnuorisotoiminta (leirikoulut, rippileirit, järjestöjen leirit, muu nuorisotoiminta) ja kuten aikaisempinakin vuosina se muodostaa suurimman osan Marttisen käyttöpäivistä. Sosiaalisen nuorisotyön (Nuotta-valmennus) tarve on kasvanut vuosien varrella ja sen kasvu näyttää jatkuvan. Kansainvälistä toimintaa on määrätietoisesti kasvatettu ja alueellista yhteistyötä vahvistettu. Vuonna 2020 tavoitteena on, että Marttisen alueen kansainvälinen nuorisotoiminta ja nuorten hyväksi haettu rahoitus on tuplaantunut. Kansainvälistymiseen uuden lisänsä ovat tuoneet ensimmäiset Euroopan ulkopuoliset leirikoulut Kiinasta. Yhteistyö Visit Finlandin kanssa jatkuu tiiviinä ja tavoitteena on toiminnan vahvistaminen entisestään. Marttisen saaren kehittämishankkeen myötä myös Marttisen elinkeinotoiminnan odotetaan vahvistuvan tulevina vuosina. Kunnallisen nuorisotoimen avustusta on vuodelle 2020 nostettu 126.126 eurosta 150.000 euroon. Lisäpanostuksella tulee lisätä nuorisotilojen aukioloa vähintään kolmeen - neljään iltaan viikossa sekä kattaa nuorisovaltuuston palkkioiden nousu.

	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos TA2019/TA2020 %
Käyttöpäivät	25 745	27 166	30 000	32 000	6,7 %

Liikelaitos Marttiselle on asetettu 20 000 € ylijäämäinen tulostavoite vuodelle 2020. Marttinen on toiminut liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Talousarviossa huomioidaan Marttisen sitovat toiminnalliset tavoitteet, mutta talousarvion hyväksyy Marttisen johtokunta, ja se ei sisälly kaupungin omaan talousarvioon. Tämän hetken luonnos Marttisen talousarviosta on suositusten mukaisesti talousarvion liitteenä.

7 KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia talousarviovuoden tehtäväkokonaisuuksia sitovaan tavoitteeseen pääsemiseksi.

Käyttötalouden sitova määräraha tulosaluekohtaisesti on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus, toimintakate. Lautakunta tai johtokunta voi tehdä muutoksia menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli niiden erotus, toimintakate pysyy samana. Ensin on esitetty yhteenveto lautakuntakohtaisista määrärahoista. Lautakuntakohtaisissa esittelyissä sitova määräraha on selkeyden vuoksi tummennettu toimielimittäin.

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuuston ja kunnan muiden toimielinten on talousarviossa ja -suunnitelmassa sekä niihin perustuvissa käyttösuunnitelmissa ja erillisbudje-teissa hyväksyttävä toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet. Laissa tai sen perusteluissa ei ole tarkemmin määriteltä perusteita, joilla jaottelu toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin tehdään. Toiminnallinen tavoite liittyy ni-mensä mukaisesti toimintaprosessin ohjaamiseen ja taloudellisilla tavoitteilla ohjataan kunnan tulo- ja pääoma-rahoitusta sekä resurssien jakoa.

Kaupunginvaltuusto on 19.2.2018 hyväksynyt Virtain kaupungin konsernistrategian vuosille 2018–2021 ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”.

Uudessa konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Talousarviovuoden toiminnallisten tavoitteiden laadinnan lähtökohtana ovat konsernistrategian yhteiset kivijalat ja tavoitteet.

Aiempiin talousarviovuosiin verrattuna toiminnallisia tavoitteita on tarkennettu. Lisäksi tavoitteita on pyritty aseta-tamaan siten, että niiden toteutumisen mittaaminen olisi mahdollisimman yksiselitteistä ja luotettavaa.

KÄYTTÖTALOUS, YHTEENVETO

KAUPUNGINVALTUUSTO	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	-93 232	-96 061
TOIMINTAKATE	-93 232	-96 061
TARKASTUSLAUTAKUNTA	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	-26 373	-26 855
TOIMINTAKATE	-26 373	-26 855
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	24 600	0
TOIMINTAMENOT	-34 808	0
TOIMINTAKATE	-10 208	0
KAUPUNGINHALLITUS	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	2 029 463	2 007 119
TOIMINTAMENOT	-3 964 404	-3 967 296
TOIMINTAKATE	-1 934 941	-1 960 177
SIVISTYSLAUTAKUNTA	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	749 846	552 594
TOIMINTAMENOT	-12 119 142	-11 984 452
TOIMINTAKATE	-11 369 296	-11 431 858
MERIKANTO-OPISTO	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	442 550	441 490
TOIMINTAMENOT	-1 399 761	-1 419 739
TOIMINTAKATE	-957 211	-978 249
PERUSTURVALAUTAKUNTA	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	27 350 093	27 694 324
TOIMINTAMENOT	-55 038 388	-56 744 717
TOIMINTAKATE	-27 688 295	-29 050 393
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	7 632 250	7 642 460
TOIMINTAMENOT	-8 808 158	-8 628 523
TOIMINTAKATE	-1 175 908	-986 063
VIRTAIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	TA2019	TA2020
TOIMINTATULOT	38 228 802	38 337 987
TOIMINTAMENOT	-81 484 266	-82 867 643
TOIMINTAKATE	-43 255 464	-44 529 656

7.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupungin ylintä päätävävaltaa kaupungin toiminnassa käyttää asukkaiden valitsema kaupunginvaltuusto. Valtuusto valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan neljän vuoden välien järjestettävillä kuntavaaleilla. Uusi valtuustokausi käynnistyi 1.6.2017. Virtain kaupunginvaltuustossa on kaudella 2017–2021 yhteensä 27 valtuutettua, joiden määrä on kuntalaissa sidottu kaupungin asukaslukuun.

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Kaupunginvaltuuston tehtävät on määrätty kuntalain 14 §:ssä. Sen mukaan valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrättyistä asioista.

Talousarviovuodelle on budjetoitu kaupunginvaltuuston toiminnasta aiheutuvat menot. Kaupunginvaltuuston määrärahoista maksetaan mm. valtuutettujen kokouspalkkiot, tilojen käytöstä aiheutuvat vuokrat sekä mahdolliset valtuuston koulutus- ja seminaarikustannukset. Talousarvio 2020 on hieman korkeampi kuin vuonna 2019 johtuen vuonna kokouspalkkioiden noususta, vuonna 2018 kaupunginvaltuuston tilinpäätökseen sisältyi kerta-luonteisia kalustohankintoja, jotka nostivat menoja. Kaupunginvaltuustolla ei ole tuloja.

Taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINVALTUUSTO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT						
TOIMINTAMENOT	-105 736	-93 232	-96 061	3,0 %	-96 100	-96 100
TOIMINTAKATE	-105 736	-93 232	-96 061	3,0 %	-96 100	-96 100

7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta on lakisäätöinen toimielin, jonka tulee toteuttaa sille vaalilaissa määritellyt tehtävät. Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten vaalien, kuntavaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä.

Vuonna 2020 ei ole säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2021 toimitetaan kuntavaalit.

Vaalien valmistelutöistä sekä ennakoäänestyksen ja varsinaisen vaalipäivän järjestelyistä vastaa keskusvaalilautakunta. Käytännön toimintaa hoidetaan kaupunginkansliassa. Valtio korvaa valtiollisissa vaaleissa osan kuntien vaalikustannuksista lukuun ottamatta kuntavaaleja, joiden järjestämisestä valtio ei maksa korvausta kunnille. Maakunta vastaisi maakuntavaalilautakunnan toiminnasta aiheutuvista kustannuksista. Kunnat vastaisivat nykyiseen tapaan kuntien vaaliviranomaisten toiminnasta aiheutuvista kustannuksista.

Taloudelliset tavoitteet

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	12 489	24 600	0	-100,0 %		
TOIMINTAMENOT	-12 485	-34 808	0	-100,0 %	-21 000	
TOIMINTAKATE	4	-10 208	0	-100,0 %	-21 000	0

7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Arviointi- ja tarkastustoiminnan tavoitteena on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus sekä kuntalaisten etujen toteutuminen.

Kaupunginhallituksen sijaan tarkastuslautakunta valmistelee suoraan valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, kuten ehdotuksen tilintarkastajan valinnasta. Kuntalain 122.3 § momentti säätelee sitä, että tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa tilintarkastussopimuksen noudattamista ja tehdä valtuustolle ehdotus tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille, ottaen huomioon tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa antamat lausunnot.

Kuntalain 1.6.2017 uudistuksen myötä myös arviointia koskeviin tehtäviin tuli muutoksia. Sen lisäksi, että tarkastuslautakunnat arvioivat valtuuston talousarvioiden toteutumista kunnan ja kuntakonsernien asettamien toimintojen ja talouden toteutumien osalta, lautakunta arvioi myös sitä antaako toimintakertomuksessa esitetty selvitys riittävät tiedot valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta, ja siitä onko toteuttaminen ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2020 talousarvio on vuoden 2019 tasolla. Tarkastuslautakunnalla ei ole tuloja.

Taloudelliset tavoitteet

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT					0	0
TOIMINTAMENOT	-25 089	-26 373	-26 855	1,8 %	-26 900	-26 900
TOIMINTAKATE	-25 089	-26 373	-26 855	1,8 %	-26 900	-26 900

7.4 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus johtaa, ohjaa ja koordinoi kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta siten, että kaupunki kehittyy kaupungin toiminta-ajatuksen ja valtuuston määrittelemien tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus jakautuu kahteen tulosalueeseen hallitukseen sekä hallintoon ja talouteen.

Talousarviovuosi 2020

Talousarviovuoden aikana kaupunginhallituksen alaisen toiminnan painopisteinä ovat viestinnän ja imagon kehittäminen, kuntalaisten osallistamisen parantaminen sekä konserniohjauksen kehittäminen ja vuoden 2019 lopulla päivitetyn konserniohjeen jalkauttaminen tytäryhtiöille. Strategian mukaisesti henkilöstö on tärkeä kivijalka ja vuonna 2020 toteutetaan jälleen kunta10 –tutkimus

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 2020	Henkilöstö 9/2019
Hallitus (ilman työllistettyjä)	12	12
Hallinto ja talous	16,5	18
Yhteensä	28,5	30

Taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINHALLITUS	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	2 260 284	2 029 463	2 007 119	-1,1 %	1 940 000	1 940 000
TOIMINTAMENOT	-3 982 163	-3 964 404	-3 967 296	0,1 %	-3 906 296	-3 906 296
TOIMINTAKATE	-1 721 879	-1 934 941	-1 960 177	1,3 %	-1 966 296	-1 966 296
Poistot	-651 938	-642 227	-631 451	-1,7 %	-672 500	-646 250
Yli-/alijäämä	-2 373 817	-2 577 168	-2 591 628	0,6 %	-2 638 796	-2 612 546

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on vahvistettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat kaupunginhallituksen tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2020 ovat:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2020	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	Henkilöstön yhteisöllisyys ja positiivinen työnantajakuva	Kunta10-tulosten parantaminen: Yhteenveto johtamisen mittareista, tavoite 50 Työnantajan suositteluinen, tavoite 75 % Työpaikan ilmapiiri 3,8

		Kehityskeskustelujen käyminen, tavoite 100 %
Kivijalkana Talous	Konserniohjauksen kehittäminen	Raportointipohjan käyttöönotto konserniyhtiöiden osavuosisiraportointiin
	Tukitoimintojen tehostaminen	Selvitys keskitetyistä toimistopalveluista laadittu
Onnistuva Virrat	Onnistuminen hankinnoissa	Hankinta-ohjeen päivittäminen, hankintakoulutus henkilöstölle
	Kaupungin elinvoimaisuuden kehittäminen	Rakennusjärjestyksen päivittäminen ja hyväksyminen vuoden 2020 aikana.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyön kehittäminen Tredun ja yritysten kanssa	Opintojen päätyttyä alueen yrityksiin työllistävien määrä, Tavoite 50 % Kyselyn toteuttaminen yrityksille
Vastuullinen Virrat	Työpajatoiminnan kehittäminen	Työpajatoimintaan osallistuvien määrä, tavoite
Uudistuva Virrat	Digitalisaation edistäminen	Matkalaskujen sähköistäminen, ostolaskujen tiliointiautomaatiikan käyttöönotto

7.4.1 Hallituksen tulosalue

Hallituksen alaiseen toimintaan kuuluvat kaupungin elinkeinopolitiikka ja hankkeet, työllistäminen, hallituksen myöntämät avustukset, kaavoitus ja kehittäminen sekä yhteispalvelupiste. Elinkeinotoiminnan pääpainopisteitä ovat hyväksytyin elinkeinostrategian mukaisesti kunnan imagon parantaminen, kunnan markkinoinnin edistäminen sekä logistiikka-alueen muodostaminen.

Lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut tuottaa Keuruun kaupunki isäntäkuntamallilla.

Työllistämisen ja työpajatoiminnan tehtävänä on tukea työmarkkinoille sijoittumista ja huolehtia pitkään työttöminä olleiden henkilöiden aktivointisuunnitelmien laatimisesta tai työllistää heidät. Työllistämiseen kuuluu palkkatuki-työllistäminen, kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja kaupungin työpajat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Talousarviovuosi 2020

Talousarviovuonna kaupunginhallitus tulee tehostamaan edelleen konserniyhtiöiden ohjausta erityisesti liittyen osavuosisiraportointiin ja operatiiviseen johtamiseen. Kaupungin tytäryhtiön Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntoiloiden vuonna 2019 päätettyjen tervehdyttämistoimenpiteet toteutetaan vuoden 2020 aikana. Talousarviovuonna uudistetaan työpajatoimintaa vastaamaan paremmin toimintaympäristöä.

Talousarviovuoden aikana tulee huolehtia valtuuston hyväksymän talouden tervehdyttämishjelman toimeenpanosta. Marttisen alueen kokonaissuunnitelman laatimista jatketaan vuonna 2020. Kaavoituksessa keskeisenä vuoden 2020 toimenpiteenä on Ranta-Keiturin jatkeen eteenpäin vieminen. Teollisuushallien siirto kaupungilta Virtain Yrityspalvelu Oy:lle toteutetaan talousarviovuoden aikana.

Syksyllä 2019 alkanutta Vientiä kasvusta Pohjois-Pirkanmaan teollisuusyrityksille –hanketta toteutetaan yhteistyössä Parkanon, Kihniön ja Ruoveden kanssa vuonna 2020.

Liikelaitos Marttiselle kunnallisen nuorisotyön hoitamiseen annettavan avustuksen määrää on vuodelle 2020 nostettu 126.126 eurosta 150.000 euroon. Lisäpanostuksella tulee lisätä nuorisotilojen aukioloa vähintään kolmeen - neljään iltaan viikossa sekä kattaa nuorisovaltuuston palkkioiden nousu.

Taloudelliset tavoitteet

HALLITUS	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	1 376 320	1 189 720	1 246 990	4,8 %	1 180 000	1 180 000
TOIMINTAMENOT	-2 706 464	-2 643 030	-2 663 473	0,8 %	-2 618 473	-2 618 473
TOIMINTAKATE	-1 330 144	-1 453 310	-1 416 483	-2,5 %	-1 438 473	-1 438 473
Poistot	-608 693	-585 457	-578 951	-1,1 %	-620 000	-620 000
Yli-/alijäämä	-1 938 837	-2 038 767	-1 995 434	-2,1 %	-2 058 473	-2 058 473

7.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue

Hallinnon ja talouden tulosalue vastaa talous- ja tietohallinnon palveluista, asianhallinnan toimivuudesta sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä.

Kaupunginkanslia vastaa kaupungin asianhallinnan toimivuudesta sekä hallinnon valmistelusta, joista keskeisimpinä tehtävinä ovat kaupungin kirjaamoon ja asiakaspalvelupisteen ylläpitäminen, kaupunginhallituksen ja -valtuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävät, kaupungin tietosuojan kehittäminen sekä vaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan ohjauksessa.

Tietohallinto johtaa, koordinoi ja kehittää koko kaupungin tietohallintoa sekä järjestää itse tai ostopalveluna kaikille asiakkailleen määritellyjä ICT-palveluja.

Taloushallinto vastaa kaupungin taloushallinnon tehtäväalueesta sisältäen palkanlaskennan, maksuliikenteen ja kirjanpidon. Taloushallinto vastaa mm. talousarvion ja tilinpäätöksen valmistelusta sekä kustannuslaskennan ja raportoinnin kehittämisestä.

Talousarviovuosi 2020

Sisäisen palvelukeskuksen talousarviovuoden toiminnallisia tavoitteita ovat jatkuvasti asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittäminen, talousosaamisen lisääminen kaikilla kaupungin osastoilla sekä kustannuslaskennan kehittäminen. Talousarviovuoden tavoitteena on erityisesti lisätä digitalisaatiota ottamalla käyttöön sähköinen arkistointi osassa toimintoja sekä ottaa käyttöön sähköisiä työvälineitä liittyen matkalaskujen käsittelyyn ja henkilöstöhallinnon päätöksiin sekä automatisoida ostolaskujen käsittelyä.

Vuoden 2019 lopulla sähköisen kokousjärjestelmän käyttö mahdollistetaan kaikille toimielimille ja vuoden 2020 aikana on tavoitteena saada sähköinen järjestelmä käyttöön kaikilla lautakunnilla.

Tietohallinto on tuottanut ICT-palvelut myös Ruoveden kunnalle kuntalain mukaisena yhteistoimintana vuodesta 2014 ja tämä yhteistyö päättyy 31.12.2019, minkä seurauksena tietohallinnon kustannusrakenne muuttuu ja henkilöstömäärä vähenee yhdellä henkilöllä työntekijän siirtyessä takaisin Ruoveden kunnan palvelukseen.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO JA TALOUS	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	883 964	839 743	760 129	-9,5 %	760 000	760 000
TOIMINTAMENOT	-1 275 699	-1 321 374	-1 303 823	-1,3 %	-1 287 823	-1 287 823
TOIMINTAKATE	-391 735	-481 631	-543 694	12,9 %	-527 823	-527 823
Poistot	-43 246	-56 770	-52 500	-7,5 %	-52 500	-26 250
Yli-/alijäämä	-434 981	-538 401	-596 194	10,7 %	-580 323	-554 073

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tunnusluvut

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA2020
Kaupunginvaltuuston kokousasioiden määrä	84	76	108	183	100	100
Äänestysten määrä kaupunginvaltuustossa	5	3	5	7		
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginvaltuustossa	2	0	0	0	0	0
Kaupunginhallituksen kokousasioiden määrä	429	382	445	395	400	400
Äänestysten määrä kaupunginhallituksessa	4	4	3	1		
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginhallituksessa	15	3	11	9	0	0
Oikaisuvaatimusten määrä	1	2	1	2	0	0
Tukityöllistettyjen määrä	47	49	61	39	50	50
Perustetut uudet yritykset	8	18	23	25	20	20
Työmarkkinatuen piirissä	31	118	119	108		
Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet	66	121	120	107		

7.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävien sosiaali- ja terveystalviteiden saatavuus sekä edistettävä väestön terveyttä. Talviteiden tason on oltava sellainen, että se luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä. Sosiaali- ja terveystalviteet kuuluvat kunnan yleiseen järjestämisvelvollisuuteen. Se voi tuottaa sosiaali- ja perusterveystalviteiden palvelut yksin tai muodostaa keskenään kuntayhtymiä. Kunta voi myös ostaa sosiaali- ja terveystalviteita muilta kunnilta, järjestöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Sairaanhoidopiirit järjestävät erikoissairaanhoidon.

Sosiaalipalveluilla tarkoitetaan kunnallisia sosiaalipalveluja ja niihin sisältyviä tukipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Sosiaalityöhön kuuluu myös yleis- ja erityislainsäädännön mukaisten sosiaalihuollon tehtävien ja palvelujen toteuttaminen. Osana hyvinvoinnin edistämistä kunnan tulee järjestää sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta sekä rakenteellista sosiaalityötä.

Terveystalviteet kattavat muun muassa erikoissairaanhoidon, perusterveystalviteiden, suun tervetystalviteiden ja ympäristötervetystalviteiden. Kuntien selviytymiseksi näiden palvelujen tuottamisesta valtio maksaa kunnille valtionosuutta. Tervetystalviteiden velvoittamana valtuuston hyväksymä hyvinvointikertomus ja sen painopisteet ja indikaattorit ohjaavat perusturvalautakunnan toimintaa.

Virrat ja Ruovesi muodostavat perusturvan yhteistoiminta-alueen lasten päivähoidon ja ympäristötervetystalviteiden palveluja lukuun ottamatta. Perusturvalautakunta toimii yhteislautakuntana, siten kuin yhteistoimintasopimuksessa on päätetty. Lautakunnan tehtävät ja toimivalta on määritelty Virtain kaupungin hallintosäädännössä. Ruoveden palvelut ovat Virtain kaupungin perusturvaosaston järjestämisvastuulla.

Virtain kaupunki ja Keiturin Sote Oy, joka on kaupungin vuonna 2016 perustama ja 100 prosenttisesti omistama yhtiö, hoitavat sosiaali- ja terveystalviteisiin liittyvät lakisäätöiset tehtävät yhteistyössä. Viranomaispäätökset ovat kaupungin vastuulla.

Perusturvaosastoa johtaa hyvinvointijohtaja.

Talousarviovuosi 2020

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu päättyi 8.3.2019, kun uudet lait eivät menneet läpi perustuslakivaliokunnassa. Pirkanmaan kunnat päättivät kuitenkin toukokuussa 2019 jatkaa Pirkanmaan kuntavetoisen soten suunnittelua. Sen tavoitteena on kehittää edelleenkin Pirkanmaan sosiaali- ja terveystalviteita toimivaksi kokonaisuudeksi, siten että palvelut ja hoitopolut ovat sujuvia ja että asiakas saa palvelunsa tilanteensa mukaan oikea-aikaisesti. Erilaisia digitaalisia välineitä ollaan tuomassa tehokkaasti osaksi sote-palvelujen kokonaisuutta.

Palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantaminen ovat jatkuvasti kehitettäviä asioita, kuten myös palvelujen monialaisuuden ja yhteen toimivuuden varmistaminen. Monin eri tavoin pyritään sosiaali- ja tervetystalviteiden kustannusten hillitsemiseen.

Perusturvalautakunta jakautuu seuraaviin tulosalueisiin: ehkäisevä tervetystalviteidenhoito, sairaanhoito, erikoissairaanhoido, hammashoito, sosiaalityö, kehitysvammahuolto ja koti- ja vanhustyö.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 2020 Virrat	Henkilöstö 2020 Ruovesi	Henkilöstö 9/2019 Virrat	Henkilöstö 9/2019 Ruovesi
Sairaanhoito	1		1	
Hallinto ja sosiaalityö	14	5	14	5
Yhteensä	15	5	15	5

Taloudelliset tavoitteet

PERUSTURVALAUTA-KUNTA	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	26 765 494	27 350 093	27 694 324	1,3 %	27 683 750	27 683 750
TOIMINTAMENOT	-53 860 134	-55 038 388	-56 744 717	3,1 %	-56 746 364	-56 746 364
TOIMINTAKATE	-27 094 640	-27 688 295	-29 050 393	4,9 %	-29 062 614	-29 062 614
Poistot	-186 826	-222 724	-193 874	-13,0 %	-188 617	-109 447
Tilikaudentulos	-27 281 467	-27 911 019	-29 244 267	4,8 %	-29 251 231	-29 172 061

PERUSTURVALAUTA-KUNTA VIRRAT	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	4 335 478	4 024 748	3 954 250	-1,8 %
TOIMINTAMENOT	-31 489 447	-31 756 643	-33 044 643	4,1 %
TOIMINTAKATE	-27 153 970	-27 731 895	-29 090 393	4,9 %
Poistot	-127 497	-179 124	-153 874	-14,1 %
Yli-/alijäämä	-27 281 467	-27 911 019	-29 244 267	4,8 %

PERUSTURVALAUTA-KUNTA RUOVESI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	22 430 016	23 325 345	23 740 074	1,8 %
TOIMINTAMENOT	-22 370 687	-23 281 745	-23 700 074	1,8 %
TOIMINTAKATE	59 329	43 600	40 000	-8,3 %
Poistot	-59 329	-43 600	-40 000	-8,3 %
Yli-/alijäämä	0	0	0	

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2020 ovat:

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet/Mittarit
Kivijalka: henkilöstö	Sitoutunut, palveluultis, vastuullinen, kehittyvä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Toteutuneiden kehityskeskusteluiden määrä 2. Sairauspoissaolojen väheneminen 3. Kunta 10 tulosten paraneminen 4. Koulutuspäivien toteutuminen
Kivijalka: talous	Kustannustehokkuus	1. Erikoissairaanhoidon ostopalvelun euromääräinen seuranta neljännesvuosittain 2. Oman palvelutuotannon kustannusten aleneminen

		3. Uusien toimenpiteiden käynnistäminen yhteistoiminta-alueella 4. Tuotteistaminen (palveluseteli)
Onnistuva yhteistoiminta-alue	Oikea-aikaiset, oikein mitoitettut ja kohdennetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	1. Ennaltaehkäisevien ja avopalveluiden määrän lisääntyminen ja raskaiden palvelumuotojen väheneminen (laitoshoido, erikoissairaanhoido, huostaanotto, yli 75-vuotiaiden pitkäaikashoidon seuraaminen vrt. Pirkanmaa %) 2. Asiakastytyväisyyskyselyiden toteutuminen ja tulosten paraneminen 3. Oikaisuvaatimusten, muistutusten, kanteluiden ja reklamaatioiden määrä 4. Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelut annetaan määräaikaisten puitteissa
Kumppanien kanssa vahva yhteistoiminta-alue	Sote-yhteistoiminta-alue (Ruovesi, Virrat ja Keiturin Sote Oy) sekä alueen palveluntuottajat ja kolmas sektori toimivat yhdessä asukkaiden hyväksi	1. Kohtaamispaikkojen toiminnan vakiinnuttaminen yhteistoiminta-alueella
Uudistuva yhteistoiminta-alue	Pirkanmaa-yhteensopivuus alueen sote-palvelut turvaten Digitaalisten palveluiden ja liikkuvien terveyspalveluiden kehittäminen	1. Osallistuminen Pirkanmaan alueen sotekehityshankkeisiin liittyen perusturvan alaisiin asioihin 2. Perhekeskustoimintamalli käytössä myös Ruovedellä v.2020 (LAPE-hanke) 3. Digitalisaatio- ja terveysteknologiapalveluiden käyttöönotossa mukana aktiivisesti 4. Ikääntyneiden palveluissa uusien toimintamallien etsiminen ketterin kokeiluin
Vastuullinen yhteistoiminta-alue	Helposti lähestyttävät, tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset lähipalvelut	1. Kaikkien tavoitettavissa olevat sote-palvelut 2. Matalan kynnyksen palveluiden (lähitori, kohtaamispaikka) juurruttaminen alueelle 3. ”Yhden luukun” periaatteen toteutuminen palveluissa 4. Lähipalveluiden määrittäminen yhteistoiminta-alueelle

7.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue

Ehkäisevän terveydenhuollon lakisääteisinä tehtävinä ovat väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen sekä eläinten hyvinvoinnin ja hyvän kohtelun edistäminen mukaan lukien ympärivuorokautinen eläinlääkäripäivystys. Toimintaan kuuluvat terveysneuvonta, seulonta- ja joukkotarkastukset, yleiset terveystarkastukset äitiys-, lasten- ja aikuisneuvolassa, koulu- ja opiskelija-terveydenhuolto, työterveyshuolto, eläinlääkintähuolto sekä terveydensuojelu.

Talousarviovuosi 2020

Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus. Monen hallintokunnan yhteinen hyvinvointityöryhmä on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2019 alusta alkaen ja se jatkaa vuoden 2020 aikana alueellisen hyvinvointityön kehittämistä hyvinvointikoordinaattorin johdolla. Ruovedellä on oma hyvinvointityöryhmänsä ja -koordinaattorinsa.

Matalankynnyksen palvelujen juurruttamista toiminta-alueelle jatketaan suunnitelmallisesti. Virroille on avattu vuoden 2019 aikana perhekeskus terveyskeskukseen. Ruovedellä perhekeskus on avattu keväällä 2019 neuvolan tiloissa. Kohtaamispaikassa erilaiset toimijat voivat järjestää kuntalaisia yhdistävää ja palvelevaa toimintaa. Virroilla kohtaamispaikka on kaupungintalon vanhassa ruokalassa. Siellä toimii myös lähitori, joka on tarkoitettu ikäihmisille. Ruovedellä kohtaamispaikka, jossa toimii lähitori, on K-marketin vieressä.

Työterveyshuollon palveluja alueella tuottaa Terveystalo.

Taloudelliset tavoitteet

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	14 228	7 200	5 600	-22,2 %	5 600	5 600
TOIMINTAMENOT	-1 181 799	-1 104 089	-1 103 353	-0,1 %	-1 105 000	-1 105 000
TOIMINTAKATE	-1 167 571	-1 096 889	-1 097 753	0,1 %	-1 099 400	-1 099 400
Poistot	-6 488	0	0	0	0	0
Tilikaudentulos	-1 174 059	-1 096 889	-1 097 753	0,1 %	-1 099 400	-1 099 400

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO VIRRAT	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	12 860	5 900	4 400	-25,4 %
TOIMINTAMENOT	-882 370	-810 744	-781 703	-3,6 %
TOIMINTAKATE	-869 510	-804 844	-777 303	-3,4 %
Poistot	-4 079	0	0	
Yli-/alijäämä	-873 589	-804 844	-777 303	-3,4 %

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO RUOVESI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	1 368	1 300	1 200	-7,7 %
TOIMINTAMENOT	-299 429	-293 345	-321 650	9,6 %
TOIMINTAKATE	-298 062	-292 045	-320 450	9,7 %
Poistot	-2 409	0	0	0
Yli-/alijäämä	-300 470	-292 045	-320 450	9,7 %

7.5.2 Sairaanhoidon tulosalue

Lakisääteisenä tehtävänä on kunnan asukkaiden ja muiden kunnan alueella tilapäisesti oleskelevien kiireellinen avosairaanhoito ja ne mielenterveyspalvelut, jotka ovat tarkoituksenmukaista järjestää terveyskeskuksen toimesta.

Tulosalueelle kuuluvat seuraavat yksiköt: lääkärin, hoitotarvikejakelu, poliklinikka, sairaankuljetus, laboratorio, röntgen, kuntoutus, sotaveteraanien kuntoutus, vuodeosasto.

Talousarviovuosi 2020

Taloudelliset tavoitteet

SAIRAANHOITO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	1 784 906	1 476 800	1 262 150	-14,5 %	1 262 150	1 262 150
TOIMINTAMENOT	-10 249 101	-9 811 547	-11 028 391	12,4 %	-11 028 391	-11 028 391
TOIMINTAKATE	-8 464 196	-8 334 747	-9 766 241	17,2 %	-9 766 241	-9 766 241
Poistot	-102 476	-183 277	-144 270	-21,3 %	-144 270	-70 000
Yli-/alijäämä	-8 566 672	-8 518 024	-9 910 511	16,3 %	-9 910 511	-9 836 241

SAIRAANHOITO VIRRAT	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	1 226 212	1 060 200	847 400	-20,1 %
TOIMINTAMENOT	-6 157 018	-5 767 853	-6 942 801	20,4 %
TOIMINTAKATE	-4 930 806	-4 707 653	-6 095 401	29,5 %
Poistot	-73 148	-139 677	-104 270	-25,3 %
Yli-/alijäämä	-5 003 954	-4 847 330	-6 199 671	27,9 %

SAIRAANHOITO RUOVESI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	558 693	416 600	414 750	-0,4 %
TOIMINTAMENOT	-4 092 083	-4 043 694	-4 085 590	1,0 %
TOIMINTAKATE	-3 533 390	-3 627 094	-3 670 840	1,2 %
Poistot	-29 328	-43 600	-40 000	-8,3 %
Yli-/alijäämä	-3 562 718	-3 670 694	-3 710 840	1,1 %

7.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue

Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarenkkaan.

Talousarviovuosi 2020

Pääosa yhteistoiminta-alueen sairaanhoitopalveluista ostetaan edelleen Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. PSHP-yhteistyön rinnalla selvitetään kuitenkin muitakin vaihtoehtoja ostaa palveluja edullisemmin ja asiakkaita ajatellen tarkoituksenmukaisemmin.

Taloudelliset tavoitteet

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	51 342	44 600	98 000	119,7 %	98 000	98 000
TOIMINTAMENOT	-16 215 994	-18 346 291	-17 876 864	-2,6 %	-17 876 864	-17 876 864
TOIMINTAKATE	-16 164 652	-18 301 691	-17 778 864	-2,9 %	-17 778 864	-17 778 864
Poistot	-4 079	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	-16 168 732	-18 301 691	-17 778 864	-2,9 %	-17 778 864	-17 778 864

ERIKOISSAIRAANHOITO				Muutos
VIR RAT	TP2018	TA2019	TA2020	19/20%
TOIMINTATULOT	47 240	40 300	73 500	82,4 %
TOIMINTAMENOT	-9 733 876	-10 895 994	-10 357 045	-4,9 %
TOIMINTAKATE	-9 686 637	-10 855 694	-10 283 545	-5,3 %
Poistot	-4 079	0	0	0
Yli-/alijäämä	-9 690 716	-10 855 694	-10 283 545	-5,3 %

ERIKOISSAIRAANHOITO				Muutos
RUOVESI	TP2018	TA2019	TA2020	19/20%
TOIMINTATULOT	4 102	4 300	24 500	469,8 %
TOIMINTAMENOT	-6 482 118	-7 450 297	-7 519 819	0,9 %
TOIMINTAKATE	-6 478 016	-7 445 997	-7 495 319	0,7 %

7.5.4 Hammashuollon tulosalue

Hammashuollon lakisääteinen tehtävä on suun terveydenhuollon ylläpitäminen, johon kuuluvaksi luetaan suun terveyden edistämiseen liittyvä ennaltaehkäisevä toiminta, kunnan asukkaiden hampaiden tutkimus ja hoito sekä kunnassa opiskelevien hammashuolto sekä potilaan asuinpaikasta riippumaton kiireellinen hammashoito.

Talousarviovuosi 2020

Suun terveydenhuolto siirtyi kokonaisuudessaan Keiturin Sote Oy:n hoidettavaksi vuoden 2019 alusta. Palvelun laatua kehitetään omien hammaslääkärien toimesta. Yhteisten ja tasa-arvoisten toimintamallien luominen yhteis-toiminta-alueelle asetetaan tavoitteeksi.

Oikojahammaslääkärit ovat Virtain kaupungin palveluksessa.

Taloudelliset tavoitteet

HAMMASHUOLTO				Muutos	TS2021	TS2022
	TP2018	TA2019	TA2020	19/20%		
TOIMINTATULOT	508 914	513 300	519 150	1,1 %	520 000	520 000
TOIMINTAMENOT	-1 544 218	-1 406 382	-1 584 572	12,7 %	-1 584 572	-1 584 572
TOIMINTAKATE	-1 035 304	-893 082	-1 065 422	19,3 %	-1 064 572	-1 064 572
Poistot	-25 807	-11 400	-5 576	-51,1 %	-11 400	-11 400
Yli-/alijäämä	-1 061 112	-904 482	-1 070 998	18,4 %	-1 075 972	-1 075 972

HAMMASHUOLTO VIR RAT				Muutos
	TP2018	TA2019	TA2020	19/20%
TOIMINTATULOT	299 741	315 300	316 450	0,4 %
TOIMINTAMENOT	-840 252	-787 360	-911 236	15,7 %
TOIMINTAKATE	-540 511	-472 060	-594 786	26,0 %
Poistot	-19 202	-11 400	-5 576	-51,1 %
Yli-/alijäämä	-559 713	-483 460	-600 362	24,2 %

HAMMASHUOLTO RUOVESI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	209 173	198 000	202 700	2,4 %
TOIMINTAMENOT	-703 966	-619 022	-673 336	8,8 %
TOIMINTAKATE	-494 793	-421 022	-470 636	11,8 %
Poistot	-6 606	0	0	0
Yli-/alijäämä	-501 399	-421 022	-470 636	11,8 %

7.5.5 Sosiaalityön tulosalue

Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveysyö, kasvatusta ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut. Erityislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito.

Sosiaalipalvelut jaetaan subjektiivisen oikeuden palveluihin ja määrärahasidonnaisiin palveluihin. Subjektiivinen oikeus tarkoittaa sitä, että asiakkaalle on myönnettävä palvelu, jos hän täyttää kriteerit.

Talousarviovuosi 2020

Keskeisenä tavoitteena lapsiperheiden osalta on suunnata tukea sitä tarvitseville ajoissa ennaltaehkäisevästi siten, ettei kalliisiin sijoituksiin kodin ulkopuolelle tarvitsisi ryhtyä. Ennaltaehkäisevässä toiminnassa perhetyön ohjauksella ja tuella sekä myös kasvatusta ja perheneuvolalla on tärkeä roolinsa.

Lapset puheeksi –työmenetelmän juurruttamista alueelle jatketaan.

Sosiaalipalveluiden tarpeeseen vaikuttaa merkittävästi väestön ikärakenne. Virroilla ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa, mikä lisää myös vammaispalveluiden tarpeita, erityisesti kuljetuspalveluiden ja asunnon muutostöiden määrä on kasvava.

Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisista kuljetuksista on vastannut Tuomi Logistiikka Oy 1.11.2018 alkaen.

Perustoimeentulotuen myöntäminen siirtyi Kelalle vuoden 2017 alussa. Kunnasta myönnetään edelleen ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea.

Taloudelliset tavoitteet

SOSIAALITYÖ	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	20 043 090	21 193 245	21 504 894	1,5 %	21 500 000	21 500 000
TOIMINTAMENOT	-4 049 080	-4 065 614	-3 959 762	-2,6 %	-3 959 762	-3 959 762
TOIMINTAKATE	15 994 010	17 127 631	17 545 132	2,4 %	17 540 238	17 540 238
Poistot	-655	-1 600	-7 861	391,3 %	-3 200	-1 600
Yli-/alijäämä	15 993 355	17 126 031	17 537 271	2,4 %	17 537 038	17 538 638

SOSIAALITYÖ VIRRAT	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	193 435	136 000	133 200	-2,1 %
TOIMINTAMENOT	-2 339 607	-2 143 410	-2 149 830	0,3 %
TOIMINTAKATE	-2 146 172	-2 007 410	-2 016 630	0,5 %
Poistot	-655	-1 600	-7 861	391,3 %
Yli-/alijäämä	-2 146 827	-2 009 010	-2 024 491	0,8 %

SOSIAALITYÖ RUOVESI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	19 849 655	21 057 245	21 371 694	1,5 %
TOIMINTAMENOT	-1 709 473	-1 922 204	-1 809 932	-5,8 %
TOIMINTAKATE	18 140 182	19 135 041	19 561 762	2,2 %
Poistot	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	18 140 182	19 135 041	19 561 762	2,2 %

7.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue

Kehitysvammahuollossa tuotetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisesti palveluja kehitysvammaisille ja heidän perheilleen. Omana toimintana tuotetaan asumispalveluita ja työ- ja päivätoimintaa sekä kuntoutusohjausta. Työ- ja päivätoimintaa myydään myös muille kunnille. Lisäksi tarjotaan perhehoitoa kotona asuvien asiakkaiden omaisten tukemiseksi. Kehitysvammapoliklinikan palveluja ostetaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Talousarviovuosi 2020

Kehitettäviä alueita ovat yhteistoiminta-alueella tarkoituksenmukainen työtoiminta, ostopalveluiden oikeanlainen kohdentuminen, sillä osa ostopalvelupaikoista on kalliita.

Taloudelliset tavoitteet

KEHITYSVAMMAHUOLTO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	668 362	578 100	667 974	15,5 %	668 000	668 000
TOIMINTAMENOT	-3 221 416	-3 169 715	-3 548 151	11,9 %	-3 548 151	-3 548 151
TOIMINTAKATE	-2 553 053	-2 591 615	-2 880 177	11,1 %	-2 880 151	-2 880 151
Poistot	0	-3 300	0	-100,0 %	-6 600	-3 300
Yli-/alijäämä	-2 553 053	-2 594 915	-2 880 177	11,0 %	-2 886 751	-2 883 451

KEHITYSVAMMAHUOLTO VIR- RAT	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	277 873	286 200	313 600	9,6 %
TOIMINTAMENOT	-1 818 014	-1 882 617	-1 990 134	5,7 %
TOIMINTAKATE	-1 540 141	-1 596 417	-1 676 534	5,0 %
Poistot	0	-3 300	0	-100,0 %
Yli-/alijäämä	-1 540 141	-1 599 717	-1 676 534	4,8 %

KEHITYSVAMMAHUOLTO RUOVESI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	390 490	291 900	354 374	21,4 %
TOIMINTAMENOT	-1 403 402	-1 287 098	-1 558 017	21,0 %
TOIMINTAKATE	-1 012 912	-995 198	-1 203 643	20,9 %

7.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista on tullut voimaan 1.7.2013. Lain toimeenpano edellyttää, että kunnan on seurattava palvelujen laatua ja riittävyttä sekä kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä. Asiakastytyväisyyssmittarit rakennetaan niin, että samaa mittausta voidaan toistaa useampi vuosi peräkkäin, jolloin saadaan vertailutietoa.

Ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut on järjestettävä niin kuin väestön turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Pitkät etäisyydet lisäävät haastetta tuottaa kotihoitoa ja tukipalveluja tasavertaisesti asunpaikasta riippumatta. Tämä on huomioitava erityisesti kotihoidon järjestämisen suunnittelussa.

Talousarviovuosi 2020

Yhteistoiminta-alueella otetaan käyttöön RAI-toimintakyvyn arviointimenetelmä, jonka avulla täsmennetään toimintakyvyn arviointia eri palveluissa, kuten kotihoito, omaishoidon tuki ja myös pitkäaikaishoidosta päätettäessä.

RAI-arvioinnin avulla voidaan taata alueen ikäihmisten tasa-arvoisempi toimintakyvyn arviointi. Muita etuja ovat muun muassa se, että toimintakykytietoja voidaan hyödyntää kohdennettaessa resursseja ja osaamista maakunnan sisällä, tuotteistamisessa ja koulutusten järjestämisessä. RAI tulee olemaan myös laadun seurannan väline.

Pitkäaikaishoito

lääkkäiden pitkäaikaisasumista tuotetaan alueella sekä omana toimintana että yksityisten palveluntuottajien toimesta. Sijoitukset näihin yksiköihin tehdään SAS-työryhmässä, joka on monialainen iäkkäiden hoivasta päättävä työryhmä.

Myös tehostetun palveluasumisen puitesopimus määrää osaltaan sitä järjestystä, miten asiakkaat alueen ostopalveluyksiköihin sijoittuvat. Koska asiakkaalla on valinnanvapaus, hän voi hakea myös ostopalveluyksikköön oman kunnan ulkopuolelle.

KOTI-JA VANHUSTYÖ	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	3 694 653	3 536 848	3 636 556	2,8 %	3 630 000	3 630 000
TOIMINTAMENOT	-17 398 526	-17 134 750	-17 643 624	3,0 %	-17 643 624	-17 643 624
TOIMINTAKATE	-13 703 873	-13 597 902	-14 007 068	3,0 %	-14 013 624	-14 013 624
Poistot	-47 321	-23 147	-36 167	56,2 %	-23 147	-23 147
Tilikaudentulos	-13 751 194	-13 621 049	-14 043 235	3,1 %	-14 036 771	-14 036 771

KOTI-JA VANHUSTYÖ VIR- RAT	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	2 278 116	2 180 848	2 265 700	3,9 %
TOIMINTAMENOT	-9 718 310	-9 468 665	-9 911 894	4,7 %
TOIMINTAKATE	-7 440 194	-7 287 817	-7 646 194	4,9 %
Poistot	-26 334	-23 147	-36 167	56,2 %
Tilikaudentulos	-7 466 528	-7 310 964	-7 682 361	5,1 %

KOTI- JA VANHUSTYÖ RUOVESI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%
TOIMINTATULOT	1 416 537	1 356 000	1 370 856	1,1 %
TOIMINTAMENOT	-7 680 216	-7 666 085	-7 731 730	0,9 %
TOIMINTAKATE	-6 263 679	-6 310 085	-6 360 874	0,8 %
Poistot	-20 987	0	0	#JAKO/0!
Tilikaudentulos	-6 284 667	-6 310 085	-6 360 874	0,8 %

Perusturvan tunnuslukuja

Toiminto	1.9.2019	1.9.2018	1.9.2017
VIRRAT			
Lääkärikäynnit (ei erikoislääkäri)	7531	9133	9177
Hoitajakäynnit	7931	7065	7240
Vuodeosaston hoitopäivät	5757	7408	
Äitiys- ja lastenneuvola, lääkärikäynnit (myös gynekologi)	430	445	904
Terveydenhoitajakäynnit	796	915	1073
Opiskelija- ja kouluterveydenhoitajakäynnit	1245	1604	1540
Lääkärikäynnit	188	113	229
Hammaslääkärikäynnit	4604	5176	6110
Hoitaja ja suuhygienistikäynnit	1039	1443	1165
Mielenterveystoimisto, hoitajakäynnit	418	589	601
Vanhainkodin hoitopäivät	5327	4965	11459
Tehostetun palveluasumisen hoitopäivät	18527	16792	13129
Kuljetuksen piirissä olevat (vpl, shl)	180	151	

Toimeentulotuen piirissä kotitalouksia	51	108	
Lastensuojelu, lasten määrä sijaishuollossa	5	4	

Toiminto	1.9.2019	1.9.2018	1.9.2017
RUOVESI			
Lääkärikäynnit (ei erikoislääkäri)	3260	3641	3743
Hoitajakäynnit	7890	6388	5351
Vuodeosaston hoitopäivät	4201	6733	
Äitiys- ja lastenneuvola, lääkärikäynnit (myös gynekologi)	120	73	64
Terveystenhoitajakäynnit	661	463	775
Opiskelija- ja kouluterveydenhoitajakäynnit	1101	1117	926
Lääkärikäynnit	130	92	160
Hammaslääkärikäynnit	3457	3334	3160
Hoitaja- ja suuhygienistikäynnit	752	1032	995
Mielenterveystoimisto, hoitajakäynnit	353	578	749
Vanhainkodin hoitopäivät	8113	8077	11876
Tehostetun palveluasumisen hoitopäivät	12385	11737	16525
Kuljetuksen piirissä olevat (vpl, shl)	132	107	
Toimeentulotuen piirissä kotitalouksia	35	47	
Lastensuojelu, lasten määrä sijaishuollossa	4	3	

Kunta	Vuosi	Menot	Asukas- luku	€/asukas	Muutos % /v
Virrat	2014	26 099 853	7161	3 645	
	2015	25 211 409	7006	3 599	-1,27 %
	2016	26 302 044	6917	3 803	5,67 %
	2017	26 115 406	6844	3 816	0,35 %
	2018	27 281 467	6741	4 047	6,06 %
	TA2019	27 911 019	6620	4 216	4,18 %
	TA2020	29 244 267	6508	4 494	6,58 %
Ruovesi	2014	19 347 558	4691	4 125	
	2015	19 773 622	4621	4 279	2,20 %
	2016	19 564 196	4565	4 286	0,15 %
	2017	20 063 638	4462	4 497	4,92 %
	2018	19 814 754	4395	4 508	0,26 %
	TA2019	21 031 745	4313	4 876	8,16 %
	TA2020	21 345 372	4236	5 039	3,34 %

7.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimi turvaa kaikille virtolaisille sivistyslautakunnan toimialueen palvelujen korkean laatutason lainsäädännön edellyttämällä tavalla (perusopetus, lukiokoulutus, lasten päivähoito, kansalaisopisto, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi). Lisäksi sivistystoimi tukee ammatillisen ja korkeakoulukoulutuksen toimintaa paikkakunnalla. Sivistystoimi turvaa virtolaisille hyvän ja motivoivan oppimisympäristön peruskoulussa, toisen asteen opetuksessa sekä aikuisväestölle kansalaisopistossa sekä laadukkaita vapaa-ajan palvelut ja korkeatasoisen kirjastotoiminnan.

Sivistystoimi jakautuu kahdeksaan tulosalueeseen, jotka ovat hallinto, koulutoimen hallinto, perusopetus, lasten päivähoito, lukiokoulutus, kansalaisopisto, kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä liikuntatoimi. Tilivelvollinen viranhaltija on koulutoimen hallinnon, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta yhtenäiskoulun rehtori ja hallinnon, lasten päivähoiton, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä liikuntatoimen osalta sivistystoimen johtaja.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 2020	Henkilöstö 9/2019
Hallinto	1	2
Koulutoimen hallinto	3	
Perusopetus	74,5	78,5
Lukiokoulutus	5,5	6,5
Kansalaisopisto	1	1
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	6	6
Liikunta- ja nuorisotoimi	1	1
Lasten päivähoito	50	49
Yhteensä	142,0	144

Taloudelliset tavoitteet

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	691 029	749 846	552 594	-26,3 %	554 468	554 468
TOIMINTAMENOT	-11 971 815	-12 119 142	-11 984 452	-1,1 %	-11 972 452	-12 000 452
TOIMINTAKATE	-11 280 786	-11 369 296	-11 431 858	0,6 %	-11 417 984	-11 445 984
Poistot	-171 813	-143 569	-8 686	-93,9 %	-110 520	-110 520
Tilikaudentulos	-11 452 599	-11 512 865	-11 440 544	-0,6 %	-11 528 504	-11 556 504

Tulevassa konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

7. Kivijalka Henkilöstö
8. Kivijalka Talous
9. Onnistuva Virrat
10. Kumppanien kanssa vahva Virrat

11. Vastuullinen Virrat
12. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat sivistyslautakunnan tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2020 ovat:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2020	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	Selkeät tehtävänkuvat	Käydyt kehityskeskustelut ja niiden yhteydessä tarkistettavat tehtävänkuvat; tavoite 100 %
	Tiedonkulun ja vuorovaikutuksen parantaminen	Johtoryhmätyöskentelyn muistiot ja tiedotteet kaikille työntekijöille 100 %. O365 palvelun jalkauttaminen tiedon jakamisen välineenä henkilöstölle. Säännölliset yksikkö- ja tiimipalaverit.
	Tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu; suunnitelman mukaiset koulutusmahdollisuudet kaikille	Koulutustarve kartoitetaan ja koulutusta järjestetään tarpeen mukaan; laaditaan koulutussuunnitelmat esimiehen johdolla tulosalueittain/osastoittain kehityskeskustelujen yhteydessä.
Kivijalkana Talous	Kiinnitetään huomiota talousarviovalmisteluun ja tehostetaan talouden seurantaa	Talousarviosuunnittelu osastoittain; talousarvion sisällön avaaminen raamibudjetoinnin mukaisesti
Onnistuva Virrat	Terveellisten ja turvallisten olosuhteiden turvaaminen kouluissa ja varhaiskasvatuksessa	Laaditaan yhdessä teknisen toimen kanssa kiinteistön huollon palvelukuvaus, joka käydään vuosittain läpi yhteisessä palaverissa sovitun aikataulun mukaisesti.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyö yhdistysten, seurojen ja eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa	Pidetään yhteyttä eri toimijoihin systemaattisesti ja tilanteen mukaan; tavoite: ainakin 2 kertaa/vuosi
Vastuullinen Virrat	Asiakaslähtöinen palvelu, jossa huolehditaan monipuolisista palvelumuodoista lainsäädännön mukaisesti (mm. monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut, toisen asteen tarpeen mukainen koulutus)	Asiakastyytyväisyyskyselyt; hyvä ja monipuolinen palveluvalikoima ja asiakaspalvelu. Päivähoitopaikkojen monipuolisuudesta ja riittävydestä huolehtiminen.
Uudistuva Virrat	Yhtenäiskoulun hallinnollinen ja pedagoginen suunnittelu	Yhtenäiskoulun hallinto vakiinnutetaan ja luodaan aktiivisesti ja suunnitelmallisesti yhtenäiskoulun toimintakulttuuria. Päivitetään tvt-strategiaosana yhtenäiskoulun hankintoihin liittyvää suunnittelua.
	Vapaa-aikatoimen palvelujen kehittäminen	Kehitetään vapaa-aikatoimen palveluita kysyntä- ja tarvelähtöisesti.

7.6.1 Hallinnon tulosalue

Talousarviovuosi 2020

Aiemmin tässä tulosalueessa ollut joukkoliikenne-kustannuspaikka on poistettu käytöstä ja linja-autojen kustannukset on jaettu kouluille, sillä linjat on järjestetty koulukuljetuksia varten. Seutulippu on siirretty hallinnon alle.

Hallinnon palvelut sisältävät sivistyslautakunnan, sivistystoimen johtajan sekä varhaiskasvatuksen ja vapaa-ajan palveluiden yhteiset menot.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	11 981	11 468	368	-96,8 %	368	368
TOIMINTAMENOT	-195 619	-188 925	-128 863	-31,8 %	-128 863	-128 863
TOIMINTAKATE	-183 639	-177 457	-128 495	-27,6 %	-128 495	-128 495

7.6.2 Koulutoimen hallinto

Koulutoimen hallinto on uusi tulosalue vuodesta 2020 alkaen. Tulosalueelle kuuluvat yhtenäiskoulun rehtori, hallintosihteeri, koulukuraattori sekä koulupsykologi, jotka palvelevat koko perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Tulosalueelle kirjautuu lisäksi kotikuntakorvausmenot sekä muut opetustoimen yhteiset kustannukset.

Talousarviovuosi 2020

Tulosalueelle on siirretty aiemmin perusopetukseen ja lukiokoulutukseen sisältyneitä menoja. Tulosalueen perustamisella ei siten ole vaikutusta sivistystoimen kokonaisuuteen.

KOULUTOIMEN HALLINTO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT				0	0	0
TOIMINTAMENOT			-293 759	0	-293 759	-293 759
TOIMINTAKATE	0	0	-293 759	0	-293 759	-293 759

7.6.3 Perusopetuksen tulosalue

Perusopetuksen tulosalue järjestää perusopetuksen lisäksi kouluilla tapahtuvan esiopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille, sekä taiteen perusopetuksen.

Talousarviovuosi 2020

Talousarviovuonna perusopetuksen keskeiseksi tavoitteeksi nousee opetustoimen hallinnon uudistuksen edelleen kehittäminen yhtenäiskouluperiaatteen mukaisesti. Opetustoimen taloutta pyritään tehostamaan siten, että peruspalvelua, eli opetuksen tuottamista suhteessa oppilasmäärän kehitykseen ei heikennetä. Koulun henkilökunnan osaamisen kehittäminen on yksi painopistealueista. Koulujen tv-strateginen kehittäminen säilyy myös vuonna 2020 keskeisenä kehittämisaikana.

Killinkosken koulussa esiopetus on siirretty osaksi perusopetusta. Koululaisten aamu- ja iltapäivähoidon järjestäminen siirtyy osaksi perusopetuksen tulosaluetta.

Osa perusopetuksesta on toiminut väistötiloissa vuodesta 2016 alkaen uuden yhtenäiskoulun valmistumiseen saakka, mikä näkyy osittain korkeina yksikkökustannuksina.

Taloudelliset tavoitteet

PERUSOPETUS	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	293 204	289 063	160 300	-44,5 %	160 300	160 300
TOIMINTAMENOT	-6 992 238	-7 054 378	-6 805 663	-3,5 %	-6 813 663	-6 841 663
TOIMINTAKATE	-6 699 034	-6 765 315	-6 645 363	-1,8 %	-6 653 363	-6 681 363
Poistot	-101 419	-101 343	-243	-99,8 %	-101 343	-101 343
Tilikauden tulos	-6 800 454	-6 866 658	-6 645 606	-3,2 %	-6 754 706	-6 782 706

7.6.4 Lukiokoulutuksen tulosalue

Virtain lukio on laadukas yleislukio. Tavoitteena on korkeatasoinen ja houkutteleva lukio, joka jatkaa musiikkiteatteripainotteisena. Oppimisympäristön tason ja opettajien tieto- ja taitotason pitäminen korkeana on erittäin tärkeää. Tätä toteutetaan esimerkiksi huolehtimalla tietotekniikan laitteistojen ja tietoliikenteen käyttömahdollisuuksien riittävydestä opetuksen apuvälineinä sekä riittävästä opettajankoulutuksesta. Virtain lukio luovuttaa jokaiselle lukion oppilaalle käyttöön tietokoneen. Oppilaiden mahdollisuudet menestykseen ovat yhdenvertaiset. Oppilaiden omalle luovuudelle ja vaikuttamiselle luodaan avoimia mahdollisuuksia.

Talousarviovuosi 2020

Talousarviovuonna 2020 rehtoreiden opetustuntimäärää lisätään osana talouden tasapainottamisohjelmaa. Oppilaitoksen kurssitarjotin pysyy kuitenkin laadukkaana ja kilpailukykyisenä. Yhteistyötä Tredun kanssa pyritään edelleen laajentamaan.

Taloudelliset tavoitteet

LUKIOKOULUTUS	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	5 243	19 924	0	-100,0 %	0	0
TOIMINTAMENOT	-976 172	-1 051 431	-940 186	-10,6 %	-940 186	-940 186
TOIMINTAKATE	-970 929	-1 031 507	-940 186	-8,9 %	-940 186	-940 186
Poistot	-39 284	-33 049	0	-100,0 %		
Tilikaudentulos	-1 010 213	-1 064 556	-940 186	-11,7 %	-940 186	-940 186

7.6.5 Aikuiskoulutuksen/Kansalaisopiston tulosalue

Talousarviovuosi 2020

Kansalaisopisto tarjoaa harrastusluonteisia opintoja (ei tutkintotavoitteisia) kaikenikäisille. Kansalaisopisto tarjoaa virikkeellistä, elämänlaatua nostavaa koulutusta, jonka yhteydessä yhteisöllisyys ja sosiaalinen kanssakäyminen vahvistuvat.

Koulutustarjontaa kehitetään tarve- ja kysyntälähtöisesti, mutta samalla myös oma-aloitteisesti uutta tarjontaa kehittämällä talousarvion sallimissa puitteissa. Sivistyslautakunta vahvistaa kurssimaksut; kurssien toteutuminen vaatii vähintään 7 opiskelijan osallistumisen kursseille. Taiteen perusopetus on siirretty vuoden 2020 alusta lukien perusopetuksesta osaksi kansalaisopiston toimintaa sivistyslautakunnan 23.10.2019 tekemän päätöksen mukaisesti.

Taloudelliset tavoitteet

AIKUISKOULUTUS/ KAN-SALAIKAS	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	78 964	90 500	94 000	3,9 %	90 500	90 500
TOIMINTAMENOT	-293 584	-348 504	-368 047	5,6 %	-368 047	-368 047
TOIMINTAKATE	-214 620	-258 004	-274 047	6,2 %	-277 547	-277 547

7.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue

Talousarviovuosi 2020

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia kirjallisuuden, musiikin ja muun kulttuurin harrastamiseen sekä vapaa-ajan viettoon. Kirjasto pyrkii tukemaan opiskelua ja kansalaistaitojen ylläpitoa. Nämä tehtävät perustuvat kirjastolakiin ja -asetukseen. Palveluja pyritään tarjoamaan tasavertaisesti kaikille kuntalaisille. Yhteistyö Virtain ja Ruoveden osalta jatkuu yhteisen kirjastoauton merkeissä.

Alavuden kaupunki irtisanoi kirjastotoimenjohtajasopimuksen päättymään 1.8.2019. Kirjastotoimenjohtajuuden hoidosta on tehty ostopalvelusopimus Ähtärin kaupungin kanssa 1.10.2019 alkaen toistaiseksi.

Kulttuuripoliittinen ohjelma on päivitetty keväällä 2019. Ohjelmassa on päätetty vuosittain järjestettävistä tapahtumista, niiden sisällöstä ja hallinnoinnista. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä kulttuurialan toimijoiden kanssa ja järjestää näyttelyitä kaupungin näyttelytilassa, Galleria Virinässä. Virtain kaupunki on mukana Tampereen ja Pirkanmaan kulttuuripääkaupunkihankkeessa.

Taloudelliset tavoitteet

KIRJASTO-JA KULTTUURI-TOIMI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	22 472	11 830	11 830	0,0 %	12 000	12 000
TOIMINTAMENOT	-597 858	-564 882	-558 965	-1,0 %	-558 965	-558 965
TOIMINTAKATE	-575 386	-553 052	-547 135	-1,1 %	-546 965	-546 965
Poistot	-9 156	-9 156	-8 426	-8,0 %	-9 156	-9 156
Tilikauden tulos	-584 542	-562 208	-555 561	-1,2 %	-556 121	-556 121

7.6.7 Liikuntatoimen tulosalue

Liikuntatoimen toiminta perustuu liikuntalakiin, jonka tavoitteena on edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Ulkoliikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen toimi, mutta nykyisten sopimusten (jäähallisopimus, rannesopimus) mahdollisia muutoksia koskevat neuvottelut jäävät sivistystoimelle ja sopimusten toteuttaminen on teknisen toimen vastuulla.

Talousarviovuosi 2020

Talousarviovuonna jatkuvat Liikkuva koulu – ja Liikkuva opiskelu –hankkeet. Hyvinvointipuiston rakentaminen saadaan päätökseen.

Liikuntasihteerin toimii Virtain Jäähalli Oy:n toimitusjohtajana 1.6.2019 toistaiseksi erillisellä sopimuksella.

Taloudelliset tavoitteet

LIIKUNTATOIMI	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	23 968	12 800	12 000	-6,3 %	12 800	12 800
TOIMINTAMENOT	-181 797	-177 859	-180 144	1,3 %	-180 144	-180 144
TOIMINTAKATE	-157 829	-165 059	-168 144	1,9 %	-165 059	-165 059
Poistot	-26	-21	-17	-19,0 %	-21	-21
Tilikaudentulos	-157 855	-165 080	-168 161	1,9 %	-165 080	-165 080

7.6.8 Lasten päivähoiton tulosalue

Varhaiskasvatuspäällikön vastuualueena ovat päiväkodit, ryhmäperhepäivähoitokodit ja perhepäivähoito. Yksityisen perhepäivähoiton toiminta on alkanut 1.8.2016 (yksi henkilö).

Vuoden 2018 aikana päivähoitopaikkojen tarpeeseen on vastattu perustamalla Otsolankadun yksikkö, joka tarjoaa päiväkotihoidon Koivurinteen päiväkodin alaisuudessa. Elokuusta 2018 alkaen Mäntylän ryhmäperhepäivähoitokoti on siirtynyt Otsolankadun yksikköön tarjoten myös vuoroa. Järjestelyä on tarkoitus jatkaa uuden yhtenäiskoulun valmistumiseen saakka, jolloin Koivurinteen päiväkotiin tulee lisätilaa esiopetuksen siirtyessä sieltä uuteen yhtenäiskouluun.

Talousarviovuosi 2020

Talousarviovuonna 2020 järjestetään aamu- ja iltapäivähoitoa 1- ja 2-luokkalaisille yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Lisäksi päivähoiton osalta kehitetään edelleen varahoitojärjestelmää. Päivähoitopaikkojen haku on siirtynyt myös sähköiseen muotoon. Palvelulupaus hakemuksen käsittelyajan osalta annetaan jokaisessa tapauksessa. Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyttä seurataan toteuttamalla varhaiskasvatuksen laatuksely vuosittain. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi on täytetty määräaikaikaisesti 1.8.2019-31.7.2020.

Taloudelliset tavoitteet

LASTEN PÄIVÄHOITO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	255 197	314 261	274 096	-12,8 %	275 000	275 000
TOIMINTAMENOT	-2 734 546	-2 733 163	-2 708 825	-0,9 %	-2 688 825	-2 688 825
TOIMINTAKATE	-2 479 349	-2 418 902	-2 434 729	0,7 %	-2 413 825	-2 413 825
Poistot	-21 927	0	0	0		
Tilikauden tulos	-2 501 276	-2 418 902	-2 434 729	0,7 %	-2 413 825	-2 413 825

Sivistystoimen tunnuslukuja

SIVISTYSTOIMEN YKSIKKÖKUSTANNUSTEN VERTAILUA V. 2014–2020

Tulosalue ja tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP2018	TA 2019	TA-esitys 2020
Hallinto*	43,11	44,90	24,26	25,01	25,89	26,72	19,47
Perusopetus							
- nettokust./ esi- ja perus- opetuksen op- pilas	9.094,61	9.548,55	9.499,61	9.792,62	11.573,53	11.557,90	11.702,97
- nettokust./ esioppilas	8.627,80	9.132,78	9.358,62	6.926,07	7.884,51	7.785,18	7.358,65
Lukiokoulutus - nettokust./opisk.	8.780,21	8.806,2	10.229,87	9.650,92	10.163,58	10.726,39	10.761,75
Lasten päivähoito/ Varhaiskasvatus							
- nettokust./ päivähoidossa oleva lapsi	8.392,-	10.762,12	9.681,11	8.359,75	9.957,22	9.714,47	12.062,79 (ei sisällä koululai- sia)
Aikuiskoulutus/ Kansalaisopisto							
- nettokust./asu- kas	40,68	35,90	31,83	30,76	31,31	38,30	40,77
- nettokust./tunti	59,70	52,57	45,58	43,90	51,04	61,36	64,00
Kirjasto- ja kulttuuri- toimi							
- kirjaston netto- kust./asukas	55,37	54,81	60,79	62,41	65,33	64,69	66,40
- kulttuuritoimen nettokust./asu- kas	12,83	15,09	13,05	19,02	18,61	16,45	16,61
Liikunta- ja nuorisoi- toimi							
- nuorisotoim. nettokust./asu- kas**	14,45	13,78	14,95				
- liik.toim. netto- kust./asukas	18,55	16,27	17,57	18,64	22,97	24,49	25,47

* Joukkoliikenteen kustannukset on koulukuljetusten osalta kirjattu v. 2014 ja 2015 suoraan perusopetuksen kustannuksiksi. Kokonaan joukkoliikenteen kustannuspaikka on lopetettu 2016 alkaen

**Nuorisotoiminta siirtyi Nuorisokeskus Marttisen hoidettavaksi 6.3.2017 alkaen

*** Perusopetuksen nettokust./esi- ja perusopetuksen oppilas sisältää vuodesta 2020 alkaen vain perusopetuksen oppilaat

7.7 MERIKANTO-OPISTO

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisen toimintana.

Kivijalkana henkilöstö

Merikanto-opisto	Henkilöstö 2020	Henkilöstö 9/2019
rehtori	1	1
apulaisrehtori	1	1
toimistos sihteeri	1,5	1,5
opettajaviranhaltijat	16	16
viransijaiset opettajat	3	3
päätoimiset tuntiopettajat	6	6
sivutoimiset tuntiopettajat	8	8
Yhteensä	30,5	30,5

Henkilöstöstä vain kolmella tuntiopettajalla ei ole muodollista kelpoisuutta. Viranhaltijoilla kaikilla on virkaan vaadittava tutkinto.

Työtyytyväisyyttä ja työssä jaksamista kartoitettiin kehityskeskusteluissa, jotka pidettiin koko henkilöstön kanssa keväällä 2019. Yleisenä huomiona voidaan todeta, että henkilöstö on motivoitunutta ja erittäin hyvin työhönsä sitoutunutta. Töiden järjestelyyn liittyviä toiveita pyrittiin ottamaan huomioon uutta lukuvuotta suunniteltaessa.

Kivijalkana talous

Turvataan valtionosuustunnit ja rahoitus

Valtionosuuden kehitys	euroa
TP 2017	777 743
TP 2018	779 562
TA 2019	776 328
TA 2020	776 328

Yksikkökustannukset vuonna 2018 ovat olleet:

70,20 euroa / tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 79,37 euroa / tunti (solistinen)

69,52 euroa/tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 112,25 euroa / tunti (tanssi)

Yksikkökustannukset olivat tavoitteen mukaisesti alle valtakunnallisen keskiarvon. Tähän pyrimme edelleen.

Sopimuskunnat ovat luvanneet alustavasti vuodelle 2020 kuntaosuuksia yhteensä 245 000 €. Vuodelle 2019 kuntaosuuksia on tulossa yhteensä 247 000€.

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos TA 2019/TA2020 %
Asiakasmäärä	767	801	801	805	+ 0,5 %
Opetustunnit	18.504	19.118	18.900	18.800	- 0,53 %
Valtionosuus	777.743	779.562	776.328	776.328	+ - 0 %
Opetus € / tunti (valtakunnal. ka)	70,90	70,20			
	78,44	79,37			

Valtionosuustunteja on 18 095. Vuonna 2018 opetustunteja oli 19 118. Arvioituja opetustunteja vuodelle 2019 on 18 900 ja vuodelle 2020 arvio on 18 800. Talouden tasapainottamisohjelman vuoksi nostamme instrumenttiopintojen lukukausimaksuja vuoden 2020 alusta 10 eurolla.

Taloudelliset tavoitteet

MERIKANTO-OPISTO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	440 129	442 550	441 490	-0,2 %	441 490	441 490
TOIMINTAMENOT	-1 331 811	-1 399 761	-1 419 739	1,4 %	-1 419 739	-1 419 739
TOIMINTAKATE	-891 682	-957 211	-978 249	2,2 %	-978 249	-978 249

Onnistuva Virrat

Päätötutkintojen suorittaminen

Tavoitetasona on 20 – 25 päätötutkintoa. Lukuvuonna 2018 – 2019 päätötutkintoja solistisissa aineissa suoritettiin kaikkiaan 33 kpl, joista 11 kpl oli syventävistä opinnoista ja 22 perusopinnoista valmistuvia. Ähtäristä valmistui 4, Orivedeltä 5, Virroilta 13, Ruovedeltä 4, Mänttä-Vilppulasta 6 ja Juupajoelta 1. Tavoitetaso siis ylitettiin.

Toimintaan osallistuvien lapsien määrä

Paikkakunta	Oppilaiden määrä
Virrat	222
Mä-Vi	208
Orivesi	88
Ähtäri	148
Ruovesi	125
Juupajoki	14
	yht. 805

Vastuullinen Virrat

Pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka

Keväällä 2019 opistoon pyrkineet, paikan saaneet sekä jonossa olevat kunnittain:

Paikkakunta	Pyrkijät	Hyväksytyt pistemäärä	Paikan saaneet	Jonossa
Virrat	43	29,5	28	8
Mänttä-Vilppula	29	22	19	5
Orivesi	17	35,5	11	7
Ähtäri	12	26	12	-
Ruovesi	13	37,5	5	8
Juupajoki	4	20,5	2	-

Hyväksytyt pistemäärän saavutti 106 hakijaa. Oppilaspaikan sai 77 lasta (n. 74%), jonossa on 29 lasta ja nuorta. Tavoitteena oli, että kaikki pääsykokeissa hyväksytyt pistemäärän saavuttaneet saavat oppilaspaikan. Vuonna 2018 oppilaspaikan sai n. 60 % hakijoista, joten kehityssuunta on hyvä.

Keväällä 2019 opistosta valmistui 33 oppilasta, joten oppilaspaikkoja vapautui hyvin. Tavoitetaso toteutui kiitettävästi Ähtärissä ja Juupajoella. Heikoin tilanne on Ruovedellä.

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä tapahtuu kasvotusten, puhelimitse, sähköpostitse sekä eepoksen välityksellä. Tavoitteena on, että opettajat ottaisivat eepoksen käyttöön mahdollisimman laajasti. Vanhempainyhdistykset ovat toimineet sopimuskunnissa aktiivisesti mm. järjestämällä kahvituksia oppilaskonserttien yhteyksissä. Tavoitteena on hyvän yhteistyön jatkuminen.

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2020 ovat:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2020	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	-pätevät, motivoituneet ja nykypedagogiikkaan sitoutuneet opettajat	-kehityskeskustelu -koulutuksiin osallistuminen
Kivijalkana Talous	-talouden perustan, kuntaosuuksien ja valtionosuustuntien turvaaminen -pidetään yksikkökustannukset allemaan keskiarvon	-tilasto/seuranta -tuntimäärän seuranta -neuvottelut sopimuskuntien kanssa - yksikkökustannusten vertaaminen valtakunnalliseen tilastoon
Onnistuva Virrat	-tarjotaan lapsille ja nuorille onnistumisen ja itsensä ylittämisen kokemuksia	-toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä -päättötutkintojen määrä
Kumppanien kanssa vahva Virrat	-tiivistetään yhteistyötä muiden taitteen perusopetusta antavien tahojen kanssa	-kontaktien määrä -koulutuksiin osallistuminen
Vastuullinen Virrat	-pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka -tuetaan yhteistyötä oppilaitoksen ja kodin välillä	-tilasto/seuranta -tilasto/seuranta -Eepos-oppilashallinto-ohjelman käytön kehittäminen
Uudistuva Virrat	-improvisoinnin lisääminen opetuksessa	-kehityskeskustelut ja oppilas palaute

7.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävänä on huolehtia sen vastuulla olevien kiinteistöjen, liikenneväylien, puistojen ja muiden maa-alueiden, ulkoliikuntapaikkojen sekä sataman ylläpitotehtävistä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu vesihuoltolaitoksen käyttö- ja kunnossapito. Teknisten palveluiden lautakunta vastaa myös kaupungin toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Lautakunta vastaa vesihuollon kehittämisestä. Lisäksi lautakunta huolehtii yksityisteiden kunnossapito- ja rakentamisavustusten jakamisesta.

Teknisten palveluiden lautakunta vastaa mittauksesta ja kaupungin kartoista, kiinteistönmuodostuksesta, osoitteiden määrittelystä, maanhankinta- ja luovutusasioiden valmistelusta, asuntoasioiden rakennusteknisestä avustamisesta, valtion asuntorahaston kautta myönnettävien avustuspäätösten tekemisestä, rakentamattomien maa- ja vesialueiden rakentamisen ja ympäristönsuojelun neuvonnasta ja valvonnasta sekä vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta.

Myös kaupungin ruokapalveluiden järjestäminen, lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita, kuuluu teknisen osaston tehtäviin. Liikuntahallin toiminnan järjestäminen on lisäksi teknisten palveluiden lautakunnan vastuulla.

Osastolla on toiminut 1.1.2013 alkaen erillinen lupapalvelulautakunta, joka toimii kuntien ympäristönsuojelusta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennus-, ympäristönsuojelu-, jäte-, maastoliikenne-, vesiliikenne-, ulkoilu, maa-aines-, vesi-, vesihuolto- ja rakennussuojelulakien mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Lautakunta hoitaa myös kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvat tehtävät.

Talousarviovuosi 2020

Uuden yhtenäiskoulun rakentaminen jatkuu koko talousarviovuoden. Asuinrakennusten rakennuskantaa vähennetään purkamalla edelleen kannattamattomia asuinrakennuksia. Nämä tuovat pitkässä juoksussa säästöjä teknisen käyttötalouteen. Nykyisestä rakennuskannasta huolehditaan, niin, että ne olisivat käyttäjilleen terveitä ja turvallisia. Asuinrakennusten siirto Vuokrataloille ja tuotannollisten rakennusten siirto Yrityspalvelulle pyritään tekemään talousarviovuoden aikana.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 2020	Henkilöstö 9/2019
Hallinto	21,9	24,1
Ylläpito ja rakentaminen	40,5	41,03
Ympäristövalvonta	4,6	4,17
Vesihuoltolaitos	3,5	3,5
Yhteensä	70,5	72,8

Taloudelliset tavoitteet

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	7 212 357	7 632 250	7 642 460	0,1 %	7 632 859	7 632 859
TOIMINTAMENOT	-8 891 250	-8 808 158	-8 628 523	-2,0 %	-8 282 439	-8 075 439
TOIMINTAKATE	-1 678 893	-1 175 908	-986 063	-16,1 %	-649 580	-442 580
Poistot	-2 440 355	-2 656 127	-2 926 630	10,2 %	-3 226 449	-3 518 115
Tilikaudentulos	-4 119 248	-3 832 035	-3 912 693	2,1 %	-3 876 029	-3 960 695

Konsernistrategiassa on asetettu koko kaupungille seuraavat strategiset tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä lähtökohdista on rakennettu teknisten palveluiden lautakunnan alaisen toiminnan operatiiviset tavoitteet vuodelle 2020 seuraavasti:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2020	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	Henkilöstön osaamisen kehittämissä on keskitytty valittuihin ydintehtäviin ja osaamisalueisiin	1. Riittävä ammatillisen erityisosaamisen varmistaminen / Osaaminen varmistetaan rekrytoinnein, kiinteistöpäällikkö, rakennustarkastaja, kiinteistöhuoltaja. 2. Kustannushallinnan Accuna-osaamisen laajentaminen esimiestasolle / 3. Teknisen osaston työnkuvien määrittäminen maaliskuun loppuun mennessä / Teknisen osaston Työnkuvat päivitetään / vahvistetaan vaiheittain eri vastuualueiden osalta. 4. Kehityskeskustelujen käyminen / vuoden 2020 osalta kehityskeskustelut käydään viimeistään P2 / 2020
	Organisaation toiminta perustuu ajan tasalla olevan tiedon hyödyntämiseen ja sen säännölliseen jakamiseen	1. IT-sovellusten selkeyttäminen / tarpeettomien sovellusten poistaminen käytöstä
	Organisaatio hankkii toimintansa tueksi vahvan asiantuntijoiden ja osajien vertaistukiverkoston	1. Henkilöstöllä on tukenaan laaja asiantuntijoiden ja ammattiosajien verkosto Projektinjohdon tukipalvelut. Sisäilman olosuhdemittaukset ja olosuhde-seuranta.
Kivijalkana Talous	Hyödynnämme hankintojen potentiaalin	1. Hankintatoimen uudistaminen ja käytettävien hankintamenettelyjen laajentaminen/ 2. Konetyösopimusten uusiminen. 3. Suunnittelualojen puitesopimusten uudistaminen. 4. Projektijohtourakoinnin hankinnat. 5. Talonrakennustöiden puitesopimukset.
	Kaupungin kiinteistöomaisuuden kokonaistaloudellisuuden parantaminen	1. Kiinteistöjen myyntien ja purkujen toteuttaminen / 2. Käyttökustannusten alentaminen / Kaupungin ledvalaistuksia toteutetaan, Käyttöveden kulutusta vähennetään. Hallintokuntien rakennukset ja Kerrostalo 1.

		3. Asuntokannan uudelleen järjestelyjen toteuttaminen /
Onnistuva Virrat	Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti	1. Investointiohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen Yhtenäiskouluhanke / Rantatien turvallisuus
	Edistämme teollisuusalueiden rakentamisella yritysten toimintaedellytyksiä	1. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen / Nallelan peltoalue suunniteltu, Purulanoja suunniteltu
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyön kehittäminen ympäristökuntien ja sidosryhmien kanssa	1. Liikenneturvallisuus yhteistyö Ylä-Pirkanmaan kanssa / 2. Yhteistyö kuntien, yritysten ja eri viranomais- tahojen kanssa
Vastuullinen Virrat	Palveluprosessien kehittäminen	Lupa-asioiden käsittelyn nopeutuminen nykytasosta
Uudistuva Virrat	Kehitämme omaa palvelutuotantoamme kuntalaisten ja hallintokuntien tarpeiden mukaisesti resurssit huomioiden	1. Digitalisaation kehittäminen. Karttapalvelun kehittäminen. Laskutusjärjestelmän kehittäminen. Kulunvalvontajärjestelmän kehittäminen. 2. Palautekyselyt / Laitos-, kiinteistöhuolto on käynyt palautekeskustelun eri hallintokuntien kanssa; palvelutasosta ja käytännöistä. 3. Hyvinvointipuistohanke / Alueen yleissuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen. Liikennesuunnitelma / asuntoautot / palvelupisteet / valaistus / yleisilme.

7.8.1 Hallinnon tulosalue

Teknisen toimen hallinto tuottaa ja hankkii taloudellisesti ja tehokkaasti lautakunnan alaisten tulosalueiden sekä lupapalvelulautakunnan hallinto- ja talouspalvelut. Lisäksi tulosalue järjestää yksityisteiden tienpitäjille myönnettyjen kunnossapito- ja perusparannusavustusten maksamisen ja käytön valvonnan. Yksityisteiden perusparannushankkeissa tehdään yhteistyötä ELY-keskuksen ja yksityistiekuntien kanssa. Tulosalue huolehtii myös kunnan ruokapalveluiden järjestämisestä lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita.

Kunnat vastaavat lakimääräisesti pelastustoimesta yhteistoiminnassa pelastustoimen alueilla (alueen pelastustoimi) siten kuin pelastuslaissa on tarkemmin säädetty. Virrat kuuluu Pirkanmaan alueelliseen pelastustoimeen.

Kunnan ja kuntayhtymien eri toimialoista vastaavat virastot, laitokset ja liikelaitokset varautuvat ja osallistuvat pelastustoimintaan tehtäväalueensa, keskinäisen työnjakonsa ja niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Kunnan viranomaisen, laitoksen ja liikelaitoksen sekä muun julkisyhteisön vastuulla olevat väestönsuojelutehtävät ja niihin varautuminen kuuluvat niissä palvelevan viran- tai toimenhaltijan virkavelvollisuuksiin ja työsopimussuhteessa olevan henkilön tehtäviin. Edellä sanottu koskee myös näiden tehtävien suorittamista varten tarpeelliseen koulutukseen osallistumista.

Kunnan varautumisesta vastaa Virroilla kaupunginjohtaja ja maanrakennusmestari toimii varautumissuunnittelun yhteyshenkilönä.

Talousarviovuosi 2020

Hallinnon osalta ei toiminnallisia muutoksia vuodelle 2020. Palo- ja pelastustoimen Virtain maksuosuus nousee vuoden 2019 tasosta noin 16.000 euroa. Hankkeiden kokouspalkkiot tulevat rasittamaan entisestään käyttötaloutta. Sopeuttamistoimia jatketaan edelleen; Tarpeettomia ohjelmistoja on päätetty ja yksityistieavustuksia leikataan 10.000 euroa aikaisemmasta tasosta. Ruokahuollon keskuskeittiön käyttöönoton myötä henkilöstömäärää on sopeutettu jättämällä täyttämättä eläköityneitä toimia. Keituriinpuiston keittiöstä on luovuttu, Tredun toimipiste palvelee, kunnes väistötilojen tarve poistuu.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	1 569 400	1 537 335	1 580 161	2,8 %	1 570 000	1 570 000
TOIMINTAMENOT	-2 591 907	-2 640 766	-2 685 161	1,7 %	-2 685 161	-2 685 161
TOIMINTAKATE	-1 022 508	-1 103 431	-1 105 000	0,1 %	-1 115 161	-1 115 161
Poistot	-8 055	-7 932	-1 407	-82,3 %	-10 000	-10 000
Tilikaudentulos	-1 030 562	-1 111 363	-1 106 407	-0,4 %	-1 125 161	-1 125 161

7.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue

Ylläpito ja rakentaminen -tulosalueen lakisääteisiä tehtäviä ovat liikenneväylien kunnossapito ja rakentaminen siinä laajuudessa, kuin asemakaavoitus edellyttää. Puistojen, istutusten, venesataman ja katuvalaistuksen ylläpito hoidetaan kunnan päätösten mukaisesti. Myös maankaatopaikan toiminta ja romuajoneuvojen hävittäminen lain mukaisesti kuuluu tulosalueen tehtäviin.

Virtain kaupunki on Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakas. Pirkanmaan jätehuolto järjestää Virtain alueen jätteenkuljetuksen ja keräilyn. Viranomais tehtävät hoitaa Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan jätehuoltojaos. Myös liikuntatoimen ulkoalueiden hoito sekä liikuntahallintoiminnan järjestäminen kuuluvat tulosalueelle.

Tulosalue vastaa myös tilapalvelun toiminnasta. Tilapalvelu järjestää kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tarkoituksenmukaiset toimitilat kilpailukykyisesti erikseen sovitussa laajuudessa sekä harjoittaa asuin- ja toimitilojen vuokraustoimintaa. Tilapalvelu huolehtii kaupungin rakennusomaisuuden arvon säilyttämisestä hallitsemiensa kiinteistöjen osalta tarkoitukseen myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Talousarviovuosi 2020

Urheilualueiden osalta Jäähalli Oy:n kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti tekninen osasto tuottaa jään hoitoon tarvittavat palvelut yhtiölle. Uusi hyvinvointipuisto rakentuu, mutta vielä talousarviossa ei ole huomioitu puiston ylläpitokustannuksia.

Liikenneväylien alueiden kunnossapitoon on budjetoitu tilinpäätöksen (-18) toteutuman mukaisesti. Kustannusnousua on noin 25.000 euroa. Kustannuksia nostaa Kitusenkulman alue ja katujen ylläpito, sekä urakoiden indeksitarkistukset. Katuvalojen uusiminen LED-valoihin jatkuu edelleen suunnitelman mukaisesti.

Kaavoitukseen ja paikkatietoon on budjetoitu yhteensä noin 40% uuden (rakennustarkastajan)viran kustannuksista. Maankäyttöinsinöörin virkaan ei ole budjetoitu erillistä määrärahaa.

Metsien myyntituottojen arvioidaan toteutuvan entiseen tasoon 160.000 euroon.

Tilapalvelun hallinnon henkilöstökustannuksia kasvattaa rakennusmestarin palkan jyvitys pääosin tilapalvelulle (57%). Kiinteistöpäällikön virka pyritään täyttämään jo vuoden 2019 puolella. Kaupungin suoraan omistamien asuinkiinteistöjen isännöinnin hoitaa edelleen Virtain Vuokratalot Oy. Asuinkiinteistöjen toimintakuluja alentavat jo pois puretut (kerrostalo II, vanha sairaala, ala-asteen asuntola) kiinteistöt. Vuodelle 2020 on varattu purkumääräraha Puistolän, Nevalan ja Varpustien okt:n purkamisiin, yhteensä 110.000 euroa.

Hallintokuntien kiinteistöjen kustannuksia tulee alentamaan Mäntylän, Mäkitien koulun siiven purkamiset. Kylmän varastohallin rakentamiseen ei ole varattu määrärahaa vuodelle 2020. Tiloja pyritään toistaiseksi vuokraamaan, kunnes hallin rakentaminen toteutuu.

Jätehuollon toiminta jatkuu entisellään romuajoneuvojen ja Sarvinevan osalta.

Taloudelliset tavoitteet

YLLÄPITO JA RAKENTAMINEN	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	4 851 731	5 307 932	5 277 859	-0,6 %	5 277 859	5 277 859
TOIMINTAMENOT	-5 466 528	-5 362 723	-5 116 978	-4,6 %	-4 787 278	-4 580 278
TOIMINTAKATE	-614 797	-54 791	160 881	-393,6 %	490 581	697 581
Poistot	-2 154 950	-2 349 840	-2 625 744	11,7 %	-2 917 411	-3 209 077
Tilikaudentulos	-2 769 747	-2 404 631	-2 464 863	2,5 %	-2 426 830	-2 511 496

7.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue

Valmistelee lupa- ja muut lupapalvelulautakunnan / jaoksen toimivaltaan kuuluvat päätökset.

Tulosalue vastaa ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan kehittämisestä, vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta, ympäristön tilan seurannasta, luontoarvojen määrittämisestä ja valittujen luontokohteiden kehittämisestä. Lisäksi tulosalue hoitaa yksityistielaisissa kunnalliselle tieviranomaiselle määrätty tehtävät.

Vesistökuunnostushankkeiden suunnittelu ja toteutus ovat myös tulosalueen vastuulla.

Talousarvio 2020

Maankäytön valvonnan henkilöstökustannuksiin on budjetoitu uuden (rakennustarkastajan)viran kustannuksia 60%. Rekrytoinnilla varaudutaan tuleviin eläköitymisiin. Ympäristönsuojelun asiantuntijapalvelujen kustannukset nousevat nykyisestä johtuen tarkkailumaksuista, vesistötutkimuksista ja Telaharjun kaatopaikan kunnostussuunnitelmasta. Määrärahaa varaudutaan myös Seinäjärven vesistökuunnostushankkeen kustannuksiin.

Taloudelliset tavoitteet

YMPÄRISTÖVALVONTA	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	118 082	108 500	109 400	0,8 %	110 000	110 000
TOIMINTAMENOT	-345 104	-342 616	-361 664	5,6 %	-345 000	-345 000
TOIMINTAKATE	-227 023	-234 116	-252 264	7,8 %	-235 000	-235 000
Poistot	-4 447	-4 038	-8 955	121,8 %	-4 038	-4 038
Tilikaudentulos	-231 470	-238 154	-261 219	9,7 %	-239 038	-239 038

7.8.4 Vesihuoltolaitoksen tulosalue

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on vesihuoltolakiin perustuen turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi, terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä turvata terveyden- ja ympäristönsuojelulain kannalta asianmukainen viemärointi. Vesihuoltolaitos vastaa puhdistamolietteen kompostoinnista Sarvinevan jätteenkäsittelyalueella.

Talousarvio 2020

Vesihuollon toiminta jatkuu entiseen tapaan. Lietteen loppusijoituslupa Sarvinevan kaatopaikalle päättyy vuoden 2019 loppuun mennessä. Mikäli uutta lupaa ei saada vuoden 2020 loppuun saakka, nousevat kuljetuskustannukset merkittävästi.

Taloudelliset tavoitteet

VESIHUOLTOLAITOS	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos 19/20%	TS2021	TS2022
TOIMINTATULOT	673 144	678 483	675 040	-0,5 %	675 000	675 000
TOIMINTAMENOT	-487 710	-462 053	-464 720	0,6 %	-465 000	-465 000
TOIMINTAKATE	185 434	216 430	210 320	-2,8 %	210 000	210 000
Poistot	-272 903	-294 317	-290 524	-1,3 %	-295 000	-295 000
Tilikaudentulos	-87 469	-77 887	-80 204	3,0 %	-85 000	-85 000

Teknisten palveluiden lautakunnan yksikkökustannukset

Kustannukset	TA 2020			TA 2019			TP 2018		
	Meno	Kpl / määrä	Yksikkö-hinta	Meno	Kpl / määrä	Yksikkö-hinta	Meno	Kpl määrä	
HALLINTO									
Kustannus € /Ateriasuorite	-1 561 301	333 382	-4,68	-1 549 949	334 070	-4,64	-1 500 539	359 073	-4,18
Aluepl.kustannus €/asukas palo- ja pelastustoim.	-543 048	6 668	-81,44	-526 055	6 736	-78,10	-503 659	6 736	-74,77
Yksityistieavustus €/km	-221 900	268,33	-826,97	-221 900	268,33	-826,97	-218 500	264	-827,65
YLLÄPITO JA RAK									
Liikenneväylinen kp €/km	-436 342	66,7	-6 541,86	-407 521	66,7	-6 109,76	-477 218	65,4	-7296,91
Liikenneväylien valaistus-energiak €/km	-80 000	54,6	-1 465,20	-91 000	54,6	-1 666,67	-88 671	54,2	-1636,00
Puistojen kp €/hehtaari	-211 793	21,5	-9 850,84	-199 207	21,5	-9 265,44	-259 421	21,5	12066,09
Tuotann. rakenn. Ylläpitok. €/m2/kk	-160 755	31 602	-0,42	-167 827	31 602	-0,44	-153 052	31 602	-0,40
Asuinrakenn. Ylläpitok. €/m2/kk	-687 285	14 951	-3,83	-799 691	16 351	-4,08	-978 560	16 351	-4,99
Hallintokuntien rakenn. Ylläpitok. €/m2/kk (*	-2 462 692	40 652	-5,05	-2 614 300	46 237	-4,71	-2 601 941	46 237	-4,69
VUOKRAUSASTE:									
Tuotann.rakenn. %		99,6 %			99,6 %			99,30 %	
Asuinrakenn. %		88,0 %			88,0 %			70,00 %	
Hallintokuntien rakenn. %		84,5 %			84,5 %			84,10 %	
VESIHUOLTOLAITOS									
Puhdistettu vesi €/m3	-464 720	245 000	-1,90	-462 053	258 600	-1,79	-492 404	256 846	-1,92

Yhteenveto lautakunnan tuotoksista

Tuotokset	TA 2020			TA 2019			TP 2018		
	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Tulo	Kpl määrä	
YMPÄRISTÖPALVELUT									
Lupamaksutuotot €/kpl	70 000	200	350,00	75 500	256	294,92	70 118	222	315,85
HALLINTO									
Ateriamaksutuotot	1 546 861	333 382	4,64	1 510 335	334 070	4,52	1 524 835	359 073	4,25
TILAPALVELU:									
Vuokratuotot tuotannoll.rak €/m2/kk	463 183	31 602	1,22	441 971	31 602	1,17	428 939	31 602	1,13
Vuokratuotot asuinrak. €/m2/kk	594 971	14 951	3,32	671 613	16 351	3,42	727 512	16 351	3,71
Vuokratuotot hallintokuntien rak. €/m2/kk	3 776 601	40652	7,74	3 782 135	46237	6,82	3 403 450	46 237	6,13
VESIHUOLTOLAITOS:									
Jätevesimaksutuotot €/m3	675 040	245 000	2,76	678 483	258 600	2,62	677 793	256 846	2,64

8 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja menojen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään Toimintakate ja Vuosikate. Tuloslaskelmaosan viimeisenä rivinä esitetään Tilikauden tulos, tai jos kunta budjetoit tilinpäätössiirrot, viimeisenä rivinä esitetään Tilikauden yli-/alijäämä.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalouksissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan eriä ovat:

Verotulot

Valtionosuudet

Rahoitustulot ja -menot

Satunnaiset erät

Tilinpäätössiirrot

8.1 Verotulot ja valtionosuudet

Virtain kaupungin talousarvio vuodelle 2020 on rakennettu ilman muutoksia veroprosentteihin. Verotulojen ja valtionosuuksien ennuste perustuu Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin. Verotuloennuste talousarviovuodelle 2020 (23 261 000 euroa) on 771 000 euroa korkeampi kuin verotulo-odotus vuodelta 2019 (22 850 000 euroa).

Kunnallisveroprosenttia päätettiin nostaa 0,5 % -yksikköä vuodesta 2019 lukien yhtenä välineenä talouden tasa-painottamisessa sekä tarkoituksena varautua tuleviin taloudellisiin haasteisiin, joita aiheutuu mm. tulevista merkittävistä investoinneista. Vuonna 2019 kunnallisveron kertymä tulee ennusteiden mukaan jäämään noin -350 000 euroa talousarviosta johtuen pääosin tilitysrytmin muuttumisesta verokorttiuudistuksen seurauksena. Yhteisöveron ennakoitaan puolestaan jäävän noin -58 000 euroa talousarvoissa ennakoitua alhaisemmalle tasolle.

Vuonna 2020 verotulojen odotetaan edelleen hieman kasvavan. Yleisen taloudellisen tilanteen odotetaan edelleen kasvavan, vaikkakin kasvun on ennustettu hiipuvan aikaisemmista arvioista. Verokorttiuudistus vaikuttaa verotuloja alentavasti vuonna 2019, mutta tulevina vuosina sen ei oleteta vaikuttavan vertailtavuuteen.

Verotulot	TP2017	TP2018	ENN2019	TA2020	TS2021	TS2022
Kunnallisvero	18 134 483	17 831 458	18 492 000	19 147 000	19 396 000	19 764 000
Muutos %	1,1 %	-1,7 %	3,7 %	3,5 %	1,3 %	1,9 %
Yhteisövero	2 413 694	2 297 356	2 471 000	2 535 260	2 716 000	2 807 000
Muutos %	15,7 %	-4,8 %	7,6 %	2,6 %	7,1 %	3,4 %
Kiinteistövero	1 879 974	1 873 123	1 887 000	1 887 000	1 887 000	1 887 000
Muutos %	-0,3 %	-0,4 %	0,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Verotulot yht.	22 428 151	22 001 937	22 850 000	23 569 260	23 999 000	24 458 000
Muutos %	2,4 %	-1,9 %	3,9 %	3,1 %	1,8 %	1,9 %

8.1.1 Kunnallisvero

Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat sekä kunnan väestö, sen ikärakenne ja ansiotulojen taso, että maan hallituksen päättämät veroperustemuutokset, jotka joko lisäävät tai vähentävät kunnallisveron tuottoa. Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Kunnallisverotuksessa tehdään vähennyksiä veronalaisista ansiotuloista. Tulosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa matkakustannukset, tuloenhankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys. Tulosta tehtävät vähennykset vähentämällä saadaan verotettava tulo, josta veron määrä lasketaan kunnallisveroprosentin mukaisesti.

Tämän jälkeen tehdään vähennykset verosta ja näin saadaan maksuunpantavan kunnallisveron määrä. Verosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa työtulovähennys, kotitalousvähennys sekä asuntolainan koron alijäämähelyitys. Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrä on riippuvainen veronmaksajan tulotasosta. Vähennykset painottuvat alemmille tulotasolle jolloin efektiivinen veroaste on alhaisempi.

Vuonna 2019 keskimääräinen kuntien tuloveroprosentti on 19,88 %, alhaisin tuloveroprosentti on 16,50 % ja korkein tuloveroprosentti 22,50 %. (Lähde: Kuntaliitto, Verohallinto). Vuodelle 2019 tuloveroprosenttiaan nosti 46 kuntaa ja sitä laski viisi kuntaa. Keskimääräinen tuloveroprosentti nousi 0,04 %-yksikköä vuodesta 2018. Syynä siihen, että moni kunta korotti veroprosenttiaan, on mm. verotulojen ennakoitua heikompi kehitys, menojen kasvun kiihtyminen, aleneva valtionosuus sekä investointien kasvu.

Virtain kaupungin konsernistrategiassa on määritetty, että veroprosentti saa olla korkeintaan 1 prosenttiyksikön yli Manner-Suomen kuntien keskiarvon (19,87 % vuonna 2018). Pitkän tähtäimen tavoitteena on päästä Manner-Suomen kuntien keskiarvoon.

Virtain kaupungin talousarvio vuodelle 2020 on rakennettu perustuen nykyiseen kunnallisveroprosenttiin. Tasa-painottamisohjelman toteuttaminen yhdessä valtionosuuksien nousun kanssa mahdollistaa veroprosentin pitämisen nykyisellään kasvavista investoinneista huolimatta.

Hallituksen talousarvioehdotus sisältää useita veroperustemuutoksia, joilla on sekä kunnallisveroa lisääviä että vähentäviä vaikutuksia. Veroperustemuutosten arvioidaan vähentävän vuoden 2020 kunnallisveron tuottoa yhteensä -298 miljoonalla eurolla. Muutokset jakautuvat eri veroperustemuutoksiin seuraavasti:

- Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus -64 miljoonaa euroa
- Työtulovähennyksen muutokset -141 miljoonaa euroa
- Perusvähennyksen korottaminen -98 miljoonaa euroa
- Kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen korottaminen -23 miljoonaa euroa
- Valtion verotuksen eläketulovähennyksen korottaminen -2 miljoonaa euroa
- Valtionosuusvähennyksen korottaminen -4 miljoonaa euroa
- Asuntolainan korkovähennysoikeuden supistaminen +10 miljoonaa euroa
- Kotitalousvähennyksen enimmäismäärän laskeminen +36 miljoonaa euroa
- Lähdeveroprosentin alentaminen -16 miljoonaa euroa

Päätösperäiset veronalennukset alentavat kuntien verotuloja, mutta kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. Uutta kompensoitavaa vuodelle 2020 tulee noin 285 miljoonaa euroa.

Kilpailukykyopimuksessa sovittiin erinäisistä palkansaajien maksuihin liittyvistä muutoksista vuosina 2017 - 2020. Maksujen muutokset vaikuttavat siten kunnallisverotuloja alentavasti edelleen mm. työntekijöiden eläkemaksujen korotuksen kautta. Näiltä osin veromenetyksiä hallitus ei kompensoi (kuten ei tehnyt aikaisempienkaan vuosien osalta).

Vuosina 2021 - 2022 verotulojen ennustetaan kasvavan hieman yli prosentin vuodessa. Ennusteissa on mukana hallituksen verolinjaukset kehyskaudelle. Kehitykseen vaikuttaa kuitenkin sekä yleinen taloudellinen tilanne että työllisyyskehitys, joiden osalta ennusteita onkin hieman alennettu aiemmasta tasosta.

Virtain kaupungin osalta ansiotulot koostuvat pääosin palkkatuloista ja eläketuloista. Vuosille 2020 - 2022 palkkatulojen ei ennakoida juurikaan kasvavan, vuonna 2021 niiden oletetaan jopa hieman laskevan. Myös eläketu-

lojen ennakoitaan ennusteen mukaan olevan hieman laskusuunnassa. Ansiotulojen osalta ennusteeseen vaikuttaa tulotason lisäksi myös alentunut väestöennuste. Kokonaisuutena ansiotulojen ennakoitaan kuitenkin vuosittain kasvavan noin yhden prosentin vuosivauhtia, mikä johtuu pääosin elinkeinotoiminnan sekä maa- ja metsätalouden tulojen ennakoitusta kasvusta. Kokonaisuutena verotettava tulo hieman nousee vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna vähennysasteen alenemisen seurauksena.

Virtain vuoden 2020 kunnallisveron verotettaviksi tuloiksi on arvioitu 90,3 milj. euroa ja vastaava arvio vuoden 2019 verotettavasta tulosta on 88,7 milj. euroa. (Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko)

Kunnallisverot	TA2020	ENN2019	TP2018	TP2017
Yhteensä, euroina	19 147 000	18 492 000	17 831 458	18 134 483
Muutos%	3,5 %	3,7 %	-1,7 %	1,1 %

8.1.2 Yhteisövero

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero, jonka saajia ovat valtio ja kunnat. Vuoden 2020 yhteisöverokanta pysyy valtion talousarvioesityksen mukaan 20 prosentissa.

Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuonna 2019 on 31,30 % ja se oli 31,35 % vuonna 2018. Toistaiseksi ennusteet on laadittu siten, että kuntaryhmän jako-osuuteen ei tulisi muutoksia. Yhteisöveroennusteessa ei ole vielä huomioitu hallituksen vuosille 2020-2023 linjaamia kone- ja laiteinvestointien korotettuja poistoja eikä ai-neettomien investointien 50 % ylimääräistä verovähennystä. Näiden esitysten lopullisesta sisällöstä tai niiden verotuloja vähentävästä vaikutuksesta ei ole vielä tarkempaa tietoa. Kunnille muutosten vaikutukset aiotaan kompensoida yhteisöveron jako-osuutta korottamalla.

Yhteisöveron tuotossa on huomioitava se, että Virtain yhteisöverotulokertymään vaikuttaa merkittävästi metsäerän osuus, joka on viime vuosina tuonut reilut 1,0 M€ yhteisöveron tuottoa. Metsäerän osuus on suurempi kuin yritystoimintaerän osuus. Yhteisöveron tuotto oli aleni vuonna 2018, mutta sen ennakoitaan jälleen nousevan vuonna 2019 ja edelleen 2020. Talousarviossa Kuntaliiton laatimaa ennustetta on yhteisöveron osalta alennettu 2 %, koska toteutuminen on usein ollut hieman ennustetta alhaisempi.

Yhteisöverot	TA2020	ENN2019	TP2018	TP2017
Yhteensä, euroina	2 535 260	2 471 000	2 297 356	2 413 694
muutos %	2,6 %	7,6 %	-4,8 %	15,7 %

8.1.3 Kiinteistövero

Yleisen kiinteistöveron sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien ylärajoihin tuli muutoksia vuodelle 2018 lokakuussa 2017 vahvistetussa kiinteistöverolain muutoksessa. Samassa yhteydessä säädettiin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron vaihteluvälin ylärajan korottamisesta 0,90 %:sta 1,00 %:iin, jota kuitenkin sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa kiinteistöverotuksessa. Vuoden 2020 osalta ei ole tulossa lakimuutoksiin perustuvia kiinteistöveroprosenttien muutoksia.

Kunnanvaltuuston määräämien kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit vuodelle 2020 säilyvät siten ennallaan ollen seuraavat:

Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 – 2,00 %
 Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41 – 1,00 %
 Muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 % - 2,00 %

Edellä mainittujen lisäksi kunnanvaltuusto voi määrätä:

Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin välillä 2,00 – 6,00 %
 Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 – 2,00 %
 Voimalaitosten veroprosentti 0,93 -3,10

Kiinteistöverokertymä pysyy vuosittain melko samalla tasolla. Vuodelle 2017 lakimuutoksen tuoman yleisen kiinteistöveron alarajan korotuksen johdosta kiinteistöveroprosenttia jouduttiin korottamaan 0,90 %:sta 0,93 %:iin. Tällä ei kuitenkaan ollut vaikutusta kiinteistöverokertymään. Maksettavan kiinteistöveron määrä nousi, mutta tilittymättä jäävä osuus kasvoi. Vuoden 2019 sekä suunnittelukauden ennusteet ovat samalla tasolla.

Kiinteistöverot	TA2020	ENN2019	TP2018	TP2017
Yhteensä, euroina	1 887 000	1 887 000	1 873 123	1 879 974
muutos %	0,0 %	0,7 %	-0,4 %	-0,3 %

Virtain kaupungin veroprosentit vuodelle 2020 ovat:

Tuloveroprosentti 21,25 %
 Kiinteistöveroprosentit:
 vakituinen asuinrakennus 0,45 %
 muu asuinrakennus 1,00 %
 yleinen kiinteistövero 0,93 %

Rakentamattomalle rakennuspaikalle ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti on 0 %.

8.1.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmä uudistui 1.1.2015. Uuden valtionosuusjärjestelmän tavoitteena oli kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Uudistus toteuttaa tätä tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009, muut 676/2014) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muuttuu vuosittain ns. automaattimuutosten perusteella. Näitä ovat määrätymistekijöiden, esimerkiksi asukasmäärien, oppilasmäärien ja muiden laskennan perusteena olevien määrien muutokset ja kustannustason muutoksesta johtuvat hintojen muutokset (indeksikorotus).

Valtion talousarvioesityksessä on kunnan peruspalvelujen valtionosuusmomentille varattu 1.655 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2019. Aleneminen johtuu valtion kunnille maksamien veromenetysten kompensatioiden

eriyttämisestä omalle momentilleen. Tämän on tarkoitus lisätä valtionosuusjärjestelmän läpinäkyvyyttä sekä helpottaa valtionosuuksien määrän ja valtion kuntien peruspalvelujen rahoitukseen osallistumisen arviointia. Mikäli kompensatio otetaan huomioon, kasvaa peruspalvelujen valtionosuus vuodesta 2019 vuoteen 2020 noin 600 miljoonaa euroa. Tässä muutoksessa on huomioitu kilpailukykysovimukseen liittyvä kertaluonteinen 237 miljoonan euron kompensatian maksatuksen siirto vuodelta 2020 vuodelle 2019.

Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa 264 miljoonan euroa kilpailukykysovimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus 102 miljoonaa euroa ja indeksikorotus 166 miljoonaa euroa. Lisäksi valtionosuuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset.

Kustannustenjaon tarkistus on valtionosuusuudistuksen jälkeen tehty vuosittain. Vuodelle 2020 tehtävän kustannustenjaon tarkistuksen pohjana ovat kuntien todelliset kustannukset valtionosuuteen oikeuttavissa tehtävissä vuonna 2017.

Valtionosuuksiin on osoitettu vuoden 2020 talousarviossa 24 736 870 euroa, eli 6,9 % enemmän kuin vuoden 2019 vahvistettu valtionosuus, johon on lisätty kilpailukykysovimukseen liittyvä maksatuksen siirto vuodelle 2019. Ennakoitu valtionosuusprosentti vuodelle 2020 olisi 25,46 %, kun vuonna 2019 vastaava prosenttilukema on 25,37 %. Valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät lopullisen päätöksen vuoden 2020 maksettavista valtionosuuksista joulukuussa 2019.

Valtionosuusennuste talousarviovuodelle perustuu Kuntaliiton ennusteeseen 14.10.2019, jossa on huomioitu:

Vuosittaiset automaattimuutokset

- 31.12.2018 asukasmäärät
- Sairastavuustiedot vuodelta 2018
- Työllisyystiedot
- Saaristo-osakuntien väestö
- Indeksitarkistus hintoihin (+2,4%), (+166 milj. euroa)

Muut lakiin perustuvat muutokset

- Veromenetysten kompensatio (+285 milj. euroa)
- Kustannustenjaon tarkistus (+102 milj. euroa)
- Kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuus (-360 milj. euroa)

Poliittiset päätökset kuntien tehtävien ja veloitteiden muutoksista

- Alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen (-23 milj. euroa lisää vuonna 2020)
- Säästö omais- ja perhehoidon kehittämisen johdosta (-10 milj. euroa, lisäys 2020)
- Lastensuojelun jälkihuollon laajennus (+12 milj. euroa)
- A1 –kielen opetuksen varhentaminen (+7,5 milj. euroa)
- Subjekttiivinen varhaiskasvatusoikeus (+7,1 milj. euroa)
- Varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienentäminen (+6,7 milj. euroa)
- Perheiden ja elämäntilanteiden moninaisuuden tukeminen (+2,0 milj. euroa)
- Vaasan keskussairaalan muutos laajan päivystyksen sairaalaksi (+1,0 milj. euroa)

Muut poliittiset päätökset

- Kannustin/digitalisaatio (-10 milj. euroa lisäys 2020)
- Kilpailukykysovimus, työajan pidennys (-234 milj. euroa)
- Pitkäaikaistyöttömien eläketuki (-23 milj. euroa)

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on arvioitu vuoden 2019 toteumatason. Valtion talousarviossa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet kasvavat vuoteen 2019 verrattuna, talousarviossa on kuitenkin pitäydytty vuoden 2019 tasossa mm. asukasluvun alenemisen johdosta. Arvioon ei sisälly perusteiden muutoksia. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudesta Kuntaliitto ei tuota ennustelaskelmia.

Eroja kuntien tulopohjassa tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Mikäli laskennallinen verotulo on keskimääräisen laskennallisen veron alapuolella, kuten Virroilla, saa Virrat verotuloihin perustuvaa tasausta. Tasauksen lopulliseen määrään vuodelle 2020 vaikuttaa vuoden 2018 verotuksen valmistuminen lokakuun 2019 lopussa. Ennusteessa tasaus on laskettu verohallinnon viimeisimpien vuotta 2018 koskevien ennusteiden perusteella. Suunnitelmavuosien valtionosuus on huomioitu talousarvion 2020 tasossa. Kuntatalousohjelman mukaan kuntien valtionosuudet ovat mahdollisesti nousemassa tulevina vuosina. Virtain osalta valtionosuutta saattaa kuitenkin jatkossa alentaa sairastavuuskertoimen laskentaan vuonna 2021 mahdollisesti tulevat muutokset sekä aleneva asukasluku, minkä johdosta mahdollista kasvua ei ole varovaisuuden periaatteen mukaisesti viety talousarviolukuihin.

Valtionosuudet	TP2017	TP2018	ENN2019	TA2020	TS2021	TS2022
Peruspalvelujen valtionosuus	17 854 871	17 893 971	17 852 860	19 516 600	19 516 600	19 516 600
Muutos %	-2,3 %	0,2 %	-0,2 %	9,3 %	0,0 %	0,0 %
Verotulojen tasaus	5 356 479	5 095 404	5 012 168	4 949 300	4 949 300	4 949 300
Muutos %	-3,7 %	-4,9 %	-1,6 %	-1,3 %	0,0 %	0,0 %
Opetus- ja kulttuuri-toimen valtionosuus	254 742	244 067	270 900	270 900	270 900	270 900
Muutos %	-915,8 %	-4,2 %	11,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Valtionosuudet yht.	23 466 092	23 233 442	23 135 928	24 736 800	24 736 800	24 736 800
Muutos %	-1,4 %	-1,0 %	-0,4 %	6,9 %	0,0 %	0,0 %

Tuloslaskelma 2020

Tuloslaskelmaennuste johtaa maltillisesti ylijäämäiseen tilikauteen. Talousarvion sisältyy kertaluonteisia purkukustannuksia -110 000 euroa. Kaupungin ja vesihuollon normaalin toiminnan ylijäämä olisi siten 291 220 euroa. Merkittävimpanä vaikuttavana tekijänä talousarvion ylijäämäisyyteen on valtionosuuden kasvu, joka on merkittävä vuoteen 2019 verrattuna. Valtionosuuden kasvuun vaikuttaa erityisesti sairastavuuskertoimen päivitys, joka kasvatti valtionosuusennustetta noin 700 000 euroa edelliseen ennusteeseen verrattuna. Myös käynnissä oleva tasapainottamisohjelma on edesauttanut positiivisen tuloksen muodostumista. Menot kasvavat vuoden 2019 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 1 % ja ennusteeseen 2019 verrattuna noin 1,7 %. Maltilliseen kasvuun vaikuttaa sekä tasapainottamisohjelma ja muut tehdyt toimenpiteet, että kertaluonteisten purkukustannusten alempi määrä vuonna 2020. Virtain erikoissairaanhoidon menot ovat vuonna 2019 toteutuneet hieman talousarviota alhaisempina ja myös sairaanhoitopiirin tarjous vuodelle 2020 noudattelee toteuman tasoa, siten talousarviossa erikoissairaanhoidon menot ovat noin 100 000 euroa vuoden 2019 talousarviota alhaisemmat. Ulkoiset vuokramenot kasvavat Louhenrinteen uuden yksikön johdosta, joka on vuokrattu Kiinteistö Oy Virtain Vuokratilat Oy:ltä. Henkilöstökulut ovat talousarviossa ennusteen 2019 tasolla. Henkilöstömenojen osalta on varauduttu vuositasolla 1,5 %:n palkankorotuksiin nykyisen työehtosopimuskauden päättymisen johdosta. Palkankorotusten vaikutusta kompensoi henkilöstömäärän vähentyminen eläköitymisten ja määräaikaistuuksien päättymisten kautta. Tasapainottamisohjelman aktiivinen toteuttaminen on tarpeen, jotta tilannetta saadaan yhä kohennettua suunnittelukausilla ja velkamäärä pidettyä kohtuullisena yhtenäiskouluinvestoinnista huolimatta.

Vuoden 2020 poistot tulevat olemaan yhä vakiintuneella reilun 3,0 miljoonan euron tasolla ja investointien myötä myös kasvanevat jonkin verran. Yhtenäiskoulun poistot on huomioitu vuonna 2021 puolen vuoden osalta ja vuonna 2020 täysimääräisenä. Vuoden 2019 aikana merkittäviä valmistuvia tai jo valmistuneita investointeja ovat terveyskeskuksen peruskorjaus ja keskuskeittiö. Talousarviovuoden merkittävin investointikohde on yhtenäiskoulu, jonka rakentaminen on aloitettu syksyllä 2019. Budjetoituvaiheessa poistojen aivan tarkkaa määrää on

mahdoton ennustaa, sillä valmistuvien kohteiden hankintamenot eivät ole vielä tarkalleen tiedossa. Investointito-
teuma on jäänyt vuosittain talousarviossa suunniteltua kokonaisuutta pienemmäksi.

Vuoden 2020 tuloslaskelma (ulkoinen/sisäinen) johtaa 37 263 euroa positiiviseen tilikauden tulokseen sekä tu-
loksenkorjauserien jälkeen 181 220 euroa ylijäämävaiheeseen tilikauteen. Liikelaitos Marttinen huomioiden tilikauden
tulos johtaa 57 263 euron positiiviseen tulokseen ennen tuloksenkorjauseriä.

Tulosta parantavana eränä vuodelle 2020 on huomioitu yhtiöltä ostettavista sosiaali- ja terveystalouksista tehtävä
5 % arvonnäköveron laskennallinen palautus. Talousarviossa ei ole juurikaan taloudellista liikkumavaraa, joten
tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen sekä jatkuva toiminnan tarkastelu ovat edelleen tärkeässä
roolissa talouden pitämiseksi hallinnassa myös tulevina vuosina.

Suunnitelmavuosien 2021 ja 2022 osalta on oletettu, että väistötilakustannukset alenevat kesästä 2021 alkaen,
mikä alentaa käyttömenoja tulevina vuosina, toisaalta on myös varauduttu uuden koulun hankintojen aiheutta-
maan käyttömenojen nousuun mm. leasing-vuokrien osalta. Lisäksi suunnitelmavuoden 2021 osalta on huomioitu
vuonna 2019 hyväksytyt tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet. Suunnitelmavuosille ei ole huomioitu
kertaluonteisia purkukustannuksia. Edellä mainittuja seikkoja lukuunottamatta suunnitelmavuoden perustuvat ta-
lousarvioon 2020. Sekä menot että tulot on arvioitu talousarvion 2020 hintatasossa.

Vuodelle 2019 laaditussa ennusteessa on huomioitu tiedossa olevat talousarvion ylitysuhat.

8.1.5 Talousarvion ja –suunnitelman yhteydessä esitettävä toimenpideohjelma

Taloussuunnitelma (talousarviovuosi ja suunnitelmavuodet) on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan ta-
seeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan
vuoden alusta lukien. Virtain kaupungin taseessa on 31.12.2018 ylijäämää 16.618 milj. euroa ja vuoden 2019
tilinpäätös tulee olemaan ennusteen mukaan alijäämäinen arviolta -1.039 milj. euroa. Tilinpäätöksessä 2019 yli-
jäämää olisi siten edelleen 15.579 milj. euroa. Tämän vuoksi Virtain kaupunki ei ole velvollinen laatimaan kunta-
lain mukaista toimenpideohjelmaa.

Taloussuunnitelma vuosille 2020 - 2022 on ylijäämäinen. Ylijäämäisyyteen vaikuttaa osaltaan vuonna 2019 hy-
väksytty tasapainottamisohjelma, minkä toimenpiteet ovat mukana talousarviossa 2020 ja suunnitelmassa 2021.
Siten taloussuunnitelman yksi osatekijä on talouden tasapainottamisohjelman toteuttamisen jatkaminen, eikä sen
tarkistaminen ole tarpeen tässä yhteydessä. Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimenpiteet ja niiden ajallinen
kohdistaminen on esitetty talousarvion liitteessä.

8.2 Tuloslaskelma

Kaupunki ja vesihuolto (ulk./sis.)	TP2018	TA2019	ENN2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatulot						
Myyntituotot	25 467 271	26 268 962	25 936 762	26 324 419	26 325 000	26 325 000
Maksutuotot	5 767 953	5 671 250	5 718 250	5 824 077	5 825 000	5 825 000
Tuet ja avustukset	549 405	415 623	380 034	345 502	346 000	346 000
Vuokratuotot	5 323 815	5 709 852	5 709 852	5 668 724	5 669 000	5 669 000
Muut toimintatulot	272 147	163 115	163 115	175 265	176 000	176 000
Toimintatulot	37 380 590	38 228 802	37 908 013	38 337 987	38 341 000	38 341 000
Valmistus omaan käyttöön	154 392	80 000	120 000	99 000	80 000	60 000
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-14 803 261	-14 387 177	-14 294 205	-14 278 057	-14 222 000	-14 222 000
Palvelujen ostot	-53 430 929	-55 328 940	-56 053 928	-56 500 381	-56 377 300	-56 377 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 698 382	-3 620 147	-3 604 147	-3 550 699	-3 550 000	-3 550 000
Avustukset muille	-2 381 335	-2 191 342	-2 191 342	-2 235 727	-2 190 000	-2 190 000
Vuokrat	-5 682 574	-5 834 276	-5 834 276	-6 214 944	-6 035 000	-5 856 000
Muut toimintamenot	-337 203	-202 384	-202 384	-186 835	-186 000	-186 000
Toimintamenot	-80 333 684	-81 564 266	-82 180 282	-82 966 643	-82 560 300	-82 381 300
Toimintakate	-42 798 701	-43 255 464	-44 152 269	-44 529 656	-44 139 300	-43 980 300
Verotulot	22 001 937	23 247 000	22 850 000	23 569 260	23 999 000	24 458 000
Valtionosuudet	23 233 442	22 770 000	23 135 928	24 736 800	24 736 800	24 736 800
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	11 242	6 000	6 000	6 000	8 500	13 500
Muut rahoitustulot muilta	567 512	174 500	715 000	174 500	172 800	172 800
Korkomenot	-87 994	-131 250	-85 000	-158 000	-304 000	-289 000
Muut rahoitusmenot	-546	-2 500	-1 000	-1 000	-6 500	-6 500
Rahoitustuotot ja -kulut	490 214	46 750	635 000	21 500	-129 200	-109 200
Vuosikate	2 926 892	2 808 286	2 468 659	3 797 904	4 467 300	5 105 300
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 437 601	-3 664 647	-3 761 000	-3 760 641	-4 052 308	-4 343 974
Arvonalentumiset	-13 332					
	-3 450 933	-3 664 647	-3 761 000	-3 760 641	-4 052 308	-4 543 974
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Tilikauden tulos	-524 041	-856 361	-1 292 341	37 263	414 992	561 326
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 325 609	143 956	143 956	143 957	143 957	143 957
Varausten lisäys	1 489 000					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-360 650	-712 405	-1 148 385	181 220	558 949	705 283

Kaupunki, vesihuolto ja Marttinen (ulk.)	TP2018	TA2019	ENN2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatulot						
Myyntituotot	24 056 869	25 372 869	25 040 669	25 555 181	25 556 000	25 556 000
Maksutuotot	5 731 129	5 671 250	5 718 250	5 824 077	5 825 000	5 825 000
Tuet ja avustukset	1 107 717	1 002 623	967 034	943 502	944 000	944 000
Vuokratuotot	2 034 180	1 977 565	1 977 565	1 921 590	1 922 000	1 922 000
Muut toimintatulot	272 071	163 115	163 115	175 265	176 000	176 000
Toimintatulot	33 201 966	34 187 422	33 866 633	34 419 615	34 423 000	34 423 000
Valmistus omaan käyttöön	154 392	80 000	120 000	99 000	80 000	60 000
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-15 887 908	-15 553 423	-15 460 451	-15 479 865	-15 423 000	-15 423 000
Palvelujen ostot	-51 204 815	-53 426 636	-54 151 636	-54 641 819	-54 518 300	-54 518 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 990 497	-3 970 707	-3 954 707	-3 945 148	-3 945 000	-3 945 000
Avustukset muille	-2 203 692	-2 019 557	-2 019 557	-2 040 320	-1 995 000	-1 995 000
Vuokrat	-2 401 719	-2 122 811	-2 122 811	-2 487 915	-2 308 000	-2 129 000
Muut toimintamenot	-342 915	-214 716	-214 716	-203 204	-203 000	-203 000
Toimintamenot	-76 031 546	-77 307 850	-77 923 878	-78 798 271	-78 392 300	-78 213 300
Toimintakate	-42 675 188	-43 040 428	-43 937 245	-44 279 656	-43 889 300	-43 730 300
Verotulot	22 001 937	23 247 000	22 850 000	23 569 260	23 999 000	24 458 000
Valtionosuudet	23 233 442	22 770 000	23 135 928	24 736 800	24 736 800	24 736 800
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	11 249	6 000	6 000	6 000	8 500	13 500
Muut rahoitustulot muilta	567 712	174 500	715 000	174 500	172 800	172 800
Korkomenot	-87 994	-131 250	-85 000	-158 000	-304 000	-289 000
Muut rahoitusmenot	-677	-2 500	-1 000	-1 000	-6 500	-6 500
Rahoitustuotot ja -kulut	490 290	46 750	635 000	21 500	-129 200	-109 200
Vuosikate	3 050 481	3 023 322	2 683 683	4 047 904	4 717 300	5 355 300
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 641 960	-3 868 683	-3 867 000	-3 990 641	-4 282 308	-4 773 974
Arvonalentumiset	-13 332					
	-3 655 292	-3 868 683	-3 867 000	-3 990 641	-4 282 308	-4 773 974
Tilikauden tulos	-604 811	-845 361	-1 183 317	57 263	434 992	581 326
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 325 609	143 956	143 956	143 957	143 957	143 957
Varausten lisäys	1 489 000					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-441 420	-701 405	-1 039 361	201 220	578 949	725 283
Tunnuslukuja						
Toimintatuotot/Toimintakulut %	43,67	44,22	43,46	43,68	43,91	44,01
Vuosikate/poistot %	83,5	78,1	69,4	101,4	110,2	112,2
Vuosikate, euroa/asukas	453	453	405	622	737	850
Asukasmäärä	6 739	6 681	6 620	6 508	6 402	6 299
Kertynyt ylijäämä/asukas	2 466	2 382	2 353	2 425	2 555	2 712

9 INVESTOINTIOSA

Investointiosassa käsitellään pitkävaikutteiset menot, jotka tuloslaskelmassa vuosittain käsitellään suunnitelman mukaisina poistoina. Poistosuunnitelma on uudistettu vuoden 2009 alussa. Sen ajantasaisuus tarkastetaan talousarviovuoden aikana. Hyödykeryhmien poisto-aika on uusitussa suunnitelmassa ilmoitettu vaihteluvälinä, josta pääsääntöisesti käytetään pienintä eli nopeinta poisto-aikaa. Kaupunginhallituksella on oikeus perustellusta syystä määrittellä alarajaa pitempi poisto-aika, mikä ei kuitenkaan saa ylittää ohjeen enimmäispoisto-aikaa.

Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusaikana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pito-aika. Ainoastaan, mikäli perusparannus olennaisesti lisää hyödykkeen jäljellä olevaa taloudellista pito-aikaa, kaupunginhallitus voi muuttaa poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Yksittäiset investointikohteet, joiden kustannusarvio ylittää 300.000,00 euroa ilman arvonlisäveroa, ovat hankkeita. Hankkeiden käsittelyssä noudatetaan kaupungin hankesuunnitteluohjetta. Kaupunginvaltuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankkeilla on ennen rakentamisen aloitusta oltava kustannusarvio, jonka toteumaa seurataan tilinpäätöksen yhteydessä.

Alle 300.000 euron investoinnit käsitellään osana hankeryhmää. Hankeryhmiä ovat:

1. osakkeet ja osuudet
2. maa-alueet ja rakennukset
3. lämpölaite
4. sisäinen palvelukeskus
5. terveys- ja sosiaalitoimenohjelmistoihin liittyvät investoinnit
6. terveys- ja sosiaalitoimen kalustohankinnat
7. sivistystoimen kalusto- ja ohjelmistohankinnat
8. vesihuoltolaite
9. kunnallistekniikka
10. lämpölaite
11. tilapalvelu/asuinrakennukset
12. tilapalvelu/tuotannolliset rakennukset ja
13. tilapalvelu/hallintokuntien käytössä olevat rakennukset
14. mittaus / kaavoitus
15. ylläpito ja rakentaminen

Hankeryhmä tarkoittaa investointikokonaisuutta joko siten, että yhteen ylläpitokohteeseen tehdään useampi pienempi investointi tai hankeryhmä sisältää useamman ylläpitokohteen, joihin investoidaan. Kaupunginvaltuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankeryhmälle kokonaisuutena. Hankeryhmän alla esitetty kokonaisuus on suunnitelma, jonka sisällä käytettävät määrärahat ja tuloarviot voivat ylläpitokohteiden välillä muuttua, mutta hankeryhmän määräraha ja tuloarvio on valtuustoon nähden sitova.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka hankintahinta on pääsääntöisesti yli 10 000 euroa (ilman arvonlisäveroa). Tätä pienemmät hankinnat ovat aina käyttömenoja. Vuosikorjaukset ovat aina käyttömenoja riippumatta hankintahinnasta. Osakkeet ja osuudet sekä maan osto merkitään investointiosaan. Näistä ei tehdä poistoja.

Talousarviovuosi 2020 ja suunnitelmavuodet 2021–2022

Virtain kaupungin investoinnit vuodelle 2020 ovat merkittävästi talousarviota 2019 korkeammalla tasolla. Investointikokonaisuus sisältää useita ylläpitokohteita sekä uusininvestointina yhtenäiskoulun, jonka rakentaminen on

aloitettu syksyllä 2019. Investointien nettomeno, noin 12,6 miljoonaa euroa, ylittää vuosikatteen noin 8,5 miljoonalla eurolla. Myös taloussuunnitelmavuonna 2021 investoinnit pysyvät aikaisempaa korkeammalla tasolla pääosin yhtenäiskoulun rakentamisen johdosta. Yhtenäiskoulun vuoden 2020 osuudeksi on arvioitu 10 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden investoinnit tulevat myös olemaan korkealla tasolla, muutetun talousarvion mukaan noin 6,6 miljoonaa euroa.

9.1 Hankeryhmät

Hankeryhmät, joihin on varattu määräraha tai tuloarvio talousarviovuonna tai taloussuunnittelukaudella:

Kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Osakkeet ja osuudet					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha	0	-10 000	-110 000	-110 000	-10 000
Nettomeno	0	-10 000	-110 000	-110 000	-10 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää varautumisen kuntien yhteistoimintaan liittyvien osakkeiden hankintaan sekä sisäisen pääomasijoituksen (100.000 euroa) Liikelaitos Marttiselle Perinnekylän investointien rahoitukseen.

Kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Maa-alueet ja rakennukset					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	22 978	20 000	20 000	20 000	20 000
Määräraha	-556 850	-120 000	-100 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	-533 872	-100 000	-80 000	-80 000	-80 000

Määräraha on varaus maa-alueiden hankintaan. Vuoden aikana harkitaan myös joidenkin keskustan lähellä olevien kiinteistöjen myyntiä. Osa tuloarvioituksesta toteutuu kaavatonttien myynnillä.

Kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Lämpölaitos					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha	-107 589	-145 000	-140 000	-100 000	-150 000
Nettomeno	-107 589	-145 000	-140 000	-100 000	-150 000

Määrärahassa on varaukset ennalta arvaamattomiin kaluston peruskorjauksiin ja uusintoihin, tiedossa olevat uudet liittymät, valvomon automaatiokeskuksen akkuvarmennuslaitteiston uusintaan sekä kaukolämpöverkoston osalta varaukset mahdollisiin uusiin kaukolämpöliittymiin. Kaupunginhallitus tekee erillispäätökset investointien toteuttamisesta kuultuaan Virtain Energia Oy:n hallitusta.

Kaupunginhallitus					
Hankeryhmä: Sisäinen palvelukeskus					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha		-71 000	-60 000	-10 000	-10 000
Nettomeno	0	-71 000	-60 000	-10 000	-10 000

Määräraha sisältää varaukset matkalaskuohjelman sekä taloushallinnon sähköisen arkistoinnin hankintaan.

Perusturvalautakunta					
Hankeryhmä: Terveys- ja sosiaalitoimen ohjelmistoihin liittyvät investoinnit					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	0				
Määräraha	0	-218 000	-184 600		-30 000
Nettomeno	0	-218 000	-184 600	0	-30 000

Varama sisältää useita potilastietojärjestelmään liittyviä uusia versioita ja integrointeja, Kotihoidon mobiiliin uuden version, sähköisen ajanvarauksen, Kanta julkaisun sekä muita palvelujen digitalisaatioon liittyviä hankintoja.

Perusturvalautakunta					
Hankeryhmä: Terveys- ja sosiaalitoimen kalustohankinnat					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha	-86 444	-65 000	-60 000	-200 000	-20 000
Nettomeno	-86 444	-65 000	-60 000	-200 000	-20 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää varauksen ultraäänilaitteen hankintaan. Vuoden 2021 määräraha on varaus röntgenlaitteiden hankintaan Virtain terveyskeskukseen. Vuoden 2022 määräraha on varaus mahdollisiin kaluston tai laitteiden välttämättömiin hankintoihin.

Sivistyslautakunta					
Hankeryhmä: Sivistystoimen kalusto- ja ohjelmistohankinnat					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha				-1 000 000	
Nettomeno	0	0	0	-1 000 000	0

Taloussuunnitteluvuoden 2021 investoinnit sisältävät varauksen yhtenäiskoulun ensikertaiseen kalustamiseen, summa tarkentuu suunnittelun edetessä.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Asuinrakennukset					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha	-153 579	-150 000	-65 000	-80 000	-100 000
Nettomeno	-153 579	-150 000	-65 000	-80 000	-100 000

Sisältää varaukset Palanteen kiinteistön saneeraukseen, VR:n omakotitalon maalaukseen sekä ennalta arvaamattomiin menoihin.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Tuotannolliset rakennukset					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	0				
Määräraha	0	-180 000	-190 000	-150 000	
Nettomeno	0	-180 000	-190 000	-150 000	0

Hankeryhmän määrärahat sisältävät varaukset Finncontin tilojen ja Rantaterassin keittiön saneerauksiin sekä Inkan kiinteistön kehittämiseen.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Hallintokuntien käytössä olevat rakennukset					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha	-510 966	-280 000	-160 000	-100 000	-150 000
Nettomeno	-510 966	-280 000	-160 000	-100 000	-150 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää useita ylläpitokohteita: kirjastosalin valaistus, Killinkosken koulun salaojat, Kauptungintalon ilmastointityöt, terveyskeskuksen/keskuskeittiön jälkityöt, väestönsuojelun kaasunaamareiden hankinnan sekä varauksen ennalta arvaamattomiin menoihin.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Vesihuoltolaitos					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	1 896				
Määräraha	-247 130	-280 000	-280 000	-200 000	-200 000
Nettomeno	-245 234	-280 000	-280 000	-200 000	-200 000

Vesihuoltolaitoksen hankeryhmän määräraha on varauduttu edelleen puhdistamon, pumppaamojen ja verkoston vaatimiin saneerauksiin, uusien liittymien rakentamiseen, Killinkosken paineenkorotusasemaan sekä ennalta arvaamattomiin tarpeisiin. Lisäksi määräraha sisältää varauman Nallelan peltoalueen, Eteläportti/Ahjolan sekä Puttosenkulman peltoalueen suunnitteluun.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Kunnallistekniikka					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	19 780				
Määräraha	-556 003	-590 000	-835 000	-450 000	-500 000
Nettomeno	-536 223	-590 000	-835 000	-450 000	-500 000

Kunnallistekniikan määräraha on katujen ja yleisten alueiden rakentamiseen. Uusien kaava-alueiden osalta määräraha sisältää varauksen Nallelan peltoalueen ja Eteläportti/Ahjolan suunnitteluun. Lisäksi määräraha on huomioitu ohjelman mukaisia päällystekorjauksia sekä katuvalaistuksen saneerausta, liikenneturvallisuuden parantaminen Sairaalan tien kevyenliikenteen väylän suunnittelun ja toteutuksen osalta, ulkoalueiden kuten Hyvinvointipuiston ja liikuntareittien led-valaistuksen, koirapuiston rakentaminen, Laivarannan ja Hyvinvointipuiston aluekehityksen sekä Rantatien suunnittelun.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Ympäristön suojele					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha			-15 000	-20 000	
Nettomeno		0	-15 000	-20 000	0

Ympäristön suojele määräraha sisältää Nallelan peltoalueen ja Purulanojan kosteikon suunnitteluun.

9.2 Hankkeet

Hankkeet ovat investointeja, joiden kokonaiskustannusarvio on ilman arvonlisäveroa yli 300 000 euroa. Hankkeilla on oltava kustannusarvio, jonka toteutumista seurataan tilinpäätösten yhteydessä. Hankkeet etenevät hyväksytyin hankesuunnitelman mukaisesti.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Vesistökuunnostushankkeet					
Rakentamisen jäljellä oleva kustannusarvio: -					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	54 000	35 000			
Määräraha	-132 985	-50 000	-30 000	0	
Nettomeno	-78 985	-15 000	-30 000	0	0

Määräraha on varattu Jähdyspohjan kalataloudelliseen kunnostukseen. Hankkeeseen saadaan avustusta Elinkeino-Liikenne ja ympäristökeskukselta. Hankkeen toteuttamiseksi tarvittava lupa on myönnetty. Sisältää myös varauman Iso-Tarjanneveden hankkeen esiselvitykseen

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Hyvinvointipuisto					
Rakentamisen jäljellä oleva kustannusarvio: 430 800 (ilman avustusta)					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	42 000	141 000	28 000		
Määräraha	-124 968	-337 300	-91 500	0	
Nettomeno	-82 968	-196 300	-63 500	0	0

Sisältää varauman hankkeen loppuun saattamiseen sisältäen reitistön, vene- ja kanoottivajan, kuntoportaat, Parkour-puiston ja alamäkijoradan rakentamisen.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Yhtenäiskoulun uudisrakentaminen					
Rakentamisen kustannusarvio: 17 500 000 euroa					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha	-169 932	-1 500 000	-10 000 000	-4 700 000	
Nettomeno	-169 932	-1 500 000	-10 000 000	-4 700 000	0

Määräraha sisältää yhtenäiskoulun rakentamisen määrärahan arvioituna urakkasopimusten maksupostien ja rakentamisaikataulun perusteella.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Vaskiveden koulun peruskorjaus					
Rakentamisen kustannusarvio: 450 000 euroa					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha			-450 000		
Nettomeno	0	0	-450 000	0	0

Määräraha sisältää kustannusarvion Vaskiveden koulun peruskorjaukseen koulun ja ryhmäperhepäivähoidon käyttöön. Määrärahan käyttö edellyttää kaupunginvaltuuston päätöstä peruskorjauksen toteuttamisesta.

Virtain kaupunki					
Kaikki investoinnit yhteensä					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	140 654	196 000	48 000	20 000	20 000
Määräraha	-6 197 163	-4 376 300	-12 771 100	-7 220 000	-1 270 000
Nettomeno	-6 056 509	-4 180 300	-12 723 100	-7 200 000	-1 250 000

10 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Ylijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Edellisen ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Toiminnan rahavirtaan ei sisälly erikseen rahoitusosassa budjetoitavia tuloarvioita ja määrärahoja.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. Mainitut erät siirtyvät talousarvion investointiosasta eikä niihin rahoitusosassa enää osoiteta määrärahaa tai tuloarviota.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisiä kokonaisuuksia.

Rahoitusosa päättyy vaikutus maksuvalmiuteen -erään, joka saadaan laskelmalla yhteen etumerkit huomioon ottaen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Tällä erällä on vaikutus kaupungin kassavaroihin.

Virtain kaupungin lainamäärä tulee lisääntymään vuoden 2020 aikana noin 8,3 miljoonalla eurolla lyhennykset huomioiden. Bruttomääräinen lainojen nosto tulee olemaan noin 10 miljoonaa euroa suurimpien investointien rahoittamiseksi, mikäli kaikki investoinnit toteutetaan talousarviovuoden aikana. Investointien rahoittamiseksi voidaan harkita myös puunmyyntiä, mikäli puusta saatava hinta on myynnin kannalta järkevällä tasolla. Kaupungin hallitus on määrittänyt, että noin 0,5 miljoonaa euroa investointikokonaisuudesta voitaisiin rahoittaa puun myynnillä. Tästä tehdään kaupunginhallituksessa erillinen päätös ja se on huomioitava lainatarpeen vähennyksenä, jos näin päätetään toimia. Lainannostossa on muutoinkin huomioitava se, että investointien toteuma on ollut huomattavasti suunniteltua alhaisempi.

Vuoden 2018 aikana lainaa nostettiin investointien rahoittamiseksi 2 500 000 euroa. Vuonna 2019 lainaa on nostettu 2 500 000 euroa ja vuoden loppuun mennessä tullaan todennäköisesti nostamaan toinen samansuuruinen lainaerä. Vuoden 2019 lainamäärä kasvoi talousarviosta yhtenäiskoulun vuoden 2019 osuuden noustua aiemmin arvioidusta sekä ennakoitua heikomman verotulojen kertymän johdosta.

Talousarvion investointien maa-alueiden myynnillä on suunniteltu katettavan 20 000 euroa. Investointien rahoitusosuuksia on vuodelle 2020 budjetoitu investointien rahoitusosuuksia 28 000 euroa.

Talousarviovuoden vuosikate riittää kattamaan 30 prosenttia nettoinvestoinneista. Investoinneista noin 10,4 miljoonaa on uusinvestointeja.

Virtain kaupungilla oli 31.12.2018 lainaa noin 7,5 milj. euroa. Vuoden 2019 aikana lainaa nostetaan 5,0 milj. euroa. Mikäli vuoden 2020 aikana lisälainaa nostetaan noin 10 miljoonaa euroa lisää, lainakanta kasvaa noin 20,0 miljoonaan euroon (vuoden 2019 aikana lainaa lyhennetään n. 0,814 milj. euroa ja vuonna 2020 n. 1,68 milj. euroa). Asukasta kohden lainamäärä on tällöin vuoden 2020 lopussa noin 3070 euroa. Nykyisestä lainakannasta ensimmäinen laina on maksettu kokonaan pois vuonna 2020. Lainasalkusta neljännes on sidottu vaihtuvakorkoisesti.

Taloussuunnitteluvuonna 2021 lainakanta jatkaa kasvua investointitarpeiden johdosta. Yhtenäiskoulun valmistuttua lainakanta kääntyy laskuun, mikäli investoinnit pystytään pitämään alhaisella tasolla ja käyttötalous kehitty odotetusti. Asukaskohtainen lainamäärä nousee suunnittelukaudella kuntakentän keskiarvoon, joka tilinpäätösten 2018 mukaan oli keskimäärin 3 039 €/asukas.

Antolainauksessa on varauduttu mahdollisiin hankkeiden välirahoituksiin.

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki ja vesihuolto	TP2018	TA2019	ENN2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Vuosikate/Liikelyli-alijäämä	2 927	2 808	2 469	3 798	4 467	5 105
Rahoitustuotot ja -kulut						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-58					
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	2 869	2 808	2 469	3 798	4 467	5 105
Investointimenot	-6 197	-4 376	-6 170	-12 771	-7 220	-1 270
Rahoitusosuudet investointi	96	176		28		
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	81	20	140	20	20	20
Muut investointitulot	22					
Investointien rahavirta	-5 999	-4 180	-6 030	-12 723	-7 200	-1 250
Toiminnan ja inv.rahavirta	-3 130	-1 372	-3 561	-8 925	-2 733	3 855
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainasaamisten lisäykset	-79	-230	-20	-150	-150	-150
Antolainasaamisten vähennykset	48	150	80	50	50	50
Antolainauksen muutokset	-30	-80	60	-100	-100	-100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	2 500	5 000	10 000	3 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-711	-942	-814	-1 680	-2 347	-2 647
Lainakannan muutokset	1 789	1 558	4 186	8 320	653	-2 647
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 751					
Rahoituksen rahavirta	4 510	1 478	4 246	8 220	553	-2 747
Rahavarojen muutos	1 381	106	685	-705	-2 179	1 109
Rahavarat 31.12.	6 822	6 928	7 473	6 768	4 588	5 697
Rahavarat 1.1.	5 441	6 822	6 788	7 473	6 768	4 588
Rahavarojen muutos	1 381	106	685	-705	-2 179	1 109
Lainakanta 31.12.	7 477	8 856	11 663	19 983	20 637	17 990
Lainakanta 1.1.	5 688	7 298	7 477	11 663	19 983	20 637
Lainakannan muutos	1 789	1 558	4 186	8 320	653	-2 647

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki, vesihuolto ja Marttinen	TP2018	TA2019	ENN2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Vuosikate/Liikelyli-alijäämä	3 050	3 023	2 684	4 048	4 717	5 355
Rahoitustuotot ja -kulut						
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-58					
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	2 993	3 023	2 684	4 048	4 717	5 355
Investointimenot	-6 379	-4 776	-6 625	-12 873	-7 943	-1 354
Rahoitusosuudet investointi	197	317	195	28	517	0
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	81	20	140	20	20	20
Investointien rahavirta	-6 101	-4 439	-6 290	-12 825	-7 406	-1 334
Toiminnan ja inv.rahavirta	-3 108	-1 416	-3 606	-8 777	-2 689	4 021
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainasaamisten lisäykset	-64	-150	-20	-70	-50	-50
Antolainasaamisten vähennykset	10	150	80	50	50	50
Antolainauksen muutokset	-55	0	60	-20	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	2 500	5 000	10 000	3 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-711	-942	-814	-1 680	-2 347	-2 647
Lainakannan muutokset	1 789	1 558	4 186	8 320	653	-2 647
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 751					
Rahoituksen rahavirta	4 486	1 558	4 246	8 300	653	-2 647
Rahavarojen muutos	1 377	142	640	-477	-2 035	1 375
Rahavarat 31.12.	7 072	7 214	6 334	5 857	3 822	5 197
Rahavarat 1.1.	5 695	7 072	5 695	6 334	5 857	3 822
Rahavarojen muutos	1 377	142	640	-477	-2 035	1 375
Lainakanta 31.12.	7 477	8 856	11 663	19 983	20 637	17 990
Lainakanta 1.1.	5 688	7 298	7 477	11 663	19 983	20 637
Lainakannan muutos	1 789	1 558	4 186	8 320	653	-2 647
Rahoituksen tunnuslukuja						
Investointien tulorahoitus	50,0	68,1	42,7	31,6	63,7	401,4
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	729	-1 154	-3 345	-15 270	-19 281	-14 159
Lainakanta/asukas	1 110	1 326	1 762	3 071	3 223	2 856
Asukasluku	6 739	6 681	6 620	6 508	6 402	6 299

11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA

Kaupunginhallitus				
	2019 talousarvio	Menokohta	2020 talousarvio	Menokohta
Aluetukiavustukset	10 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Muut avustukset/erillinen haku	7 800		8 300	5851.1301
Taito-Pirkanmaa, käsityökeskuksen neuvoja	10 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Virtain 4H-yhdistys	14 500	5851.1301	14 500	5851.1301
Virtain kalastusalue	500	5851.1301		5851.1301
Virtain kyläilykahvila Kallioperusta, avustus ja työllistetty kahvilaan	500	5851.1301	500	5851.1301
	14 895	Työllisyystyöt		
Ylä-Pirkanmaan sotaorvot	500	5851.1301	500	5851.1301
Virtain VPK	500	5851.1301	500	5851.1301
Vapaa-ajanasukkaiden yhdistys	2 000	5851.1301	2 000	5851.1301
KesäVirrat Soi! – Virtain musiikkiyhdistys	15 000	5851.1301	15 000	5851.1301
Opiskelija-asuntolat	100 000		55 000	5851.1301
Nuorisokeskus Marttinen/ Perinne kylä (sisäinen)	50 000	5851.1365	50 000	5851.1365
Nuorisokeskus Marttinen / Siirtyvän nuorisotoiminnan avustus (sisäinen)	126 126	5851.1365	150 000	5851.1365
Työllisyystyöt/kesätyöpaikkatuki/ulkoisen ja sisäinen	7 200	5860.1402	7 200	5860.1402
Kaupunginhallitus yhteensä	321 405		323 500	

Sivistyslautakunta				
	2019 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2020 talousarvio	Menokohta
Kulttuuritoimen avustukset	4 000	erillinen hakukierros	4 000	5851.5031
Liikuntatoimen avustukset kotitalouksille	3 000	erillinen hakukierros	3 000	5850.5080
Liikuntatoimen toiminta-avustukset	27 000	erillinen hakukierros	27 000	5851.5080
Virtain Jäähalli Oy (käyttökustannuksia koululaisten jääaikaa vastaan)	50 000	sopimuksen mukaan	50 000	5851.5061
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	5 000	sopimuksen mukaan	5 000	5850.4370
Sivistyslautakunta yht.	89 000		89 000	

Perusturvalautakunta				
	2019 talousarvio	Menokohta		2020 talousarvio
Avustuksen jakotapa				
Sotaveteraanien naisjaosto		5851.3001	Toimintamenojen tuki	500
Pirkanmaan eläinsuojeluyhdistys, PESU ry		5851.3001	Toimintamenojen tuki	200
Ainala ry (kuntokoulun kuljetukset)		5851.3001	Toimintamenojen tuki	16 000
Virtain mielenterveysyhdistys		5851.3001	Tilavuokran tuki	5 192,40
Kieppi, sisäinen vuokra-avustus	6 659	5851.3001	Tilavuokran tuki	6 407,04
Virtain näkövammaiset ry	400	5851.3001	Toimintamenojen tuki	
Perusturvalautakunta yht.	7 059			28 299,44

Teknisten palveluiden lautakunta				
	2019 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2020 talousarvio	Menokohta
Yksityistieavustukset	221 920	hakemuksen mu-	221 900	5851.7009
Tekninen yht.	221 920		221 900	

Nuorisokeskus Marttinen				
	2019 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2020 talousarvio	Menokohta
Nuorisotoiminta-avustukset	13 200	hakemuksen mu-	13 200	5860.5660
Marttinen yht.	13 200		13 200	

12 YHTEENVETO HANKKEISTA

Hankkeen nimi	Määräraha 2020
Toisen asteen koulutuksen turvaaminen ja kehittäminen Virroilla (ammattikouluasiamies)	10 000
Kampus-toiminnan ja maakuntakorkeakoulutoiminnan edistäminen korkeakouluasiamies)	15 000
Muksu-Festarit	11 000
Toimintaryhmätyö PoKo ry:ssä mukana oleminen	33 400
Muut hankkeet	2 500

13 VIRTAIN KOULUJEN OPPILASENNUSTEET VUOSILLE 2019–2025

Tilanne 20.9.2019

	esi	1 lk	2 lk	3 lk	4 lk	5 lk	6 lk	7 lk	8 lk	9 lk	Yhteensä
Killinkosken koulu											
2019-2020	6	4	4	8	5	7	5				39
2020-2021	5	6	4	4	8	5	7				39
2021-2022	9	5	6	4	4	8	5				41
2022-2023	5	9	5	6	4	4	8				41
2023-2024	3	5	9	5	6	4	4				36
2024-2025	2	3	5	9	5	6	4				34
2025-2026	?	2	3	5	9	5	6				
Kotalan koulu											
2019-2020	5	10	1	2	7	2	4				31
2020-2021	5	5	10	1	2	7	2				32
2021-2022	3	5	5	10	1	2	7				33
2022-2023	6	3	5	5	10	1	2				32
2023-2024	5	6	3	5	5	10	1				35
2024-2025	3	5	6	3	5	5	10				37
2025-2026	?	3	5	6	3	5	5				
Liedenpohjan koulu											
2019-2020	4	3	4	5	7	1	3				27
2020-2021	2	4	3	4	5	7	1				26
2021-2022	3	2	4	3	4	5	7				28
2022-2023	2	3	2	4	3	4	5				23
2023-2024	0	2	3	2	4	3	4				18
2024-2025	3	0	2	3	2	4	3				17
2025-2026	?	3	0	2	3	2	4				
Yhtenäiskoulu											
2019-2020	40	31	52	29	49	34	40	65	64	67	471
2020-2021	30	40	31	52	29	49	34	59	65	64	453
2021-2022	27	30	40	31	52	29	49	53	59	65	435
2022-2023	30	27	30	40	31	52	29	73	53	59	433
2023-2024	27	30	27	30	40	31	52	49	73	53	412
2024-2025	30	27	30	27	30	40	31	62	49	73	399
2025-2026		30	27	30	27	30	40	54	62	49	
Vaskiveden koulu											
2019-2020	6	6	1	4	5	8	7				37
2020-2021	4	6	6	1	4	5	8				34
2021-2022	4	4	6	6	1	4	5				30
2022-2023	5	4	4	6	6	1	4				30
2023-2024	2	5	4	4	6	6	1				28
2024-2025	2	2	5	4	4	6	6				29
2025-2026		2	2	2	4	4	6				
Perusopetus yhteensä											
2019-2020	61	54	62	48	73	52	59	65	64	67	605
2020-2021	46	61	54	62	48	73	52	59	65	64	584

2021-2022	46	46	61	54	62	48	73	52	59	65	566
2022-2023	48	46	46	61	54	62	48	73	52	59	549
2023-2024	37	48	46	46	61	54	62	75	73	52	527
2023-2024	40	37	48	46	46	61	54	51	75	73	515
2025-2026		40	37	48	46	46	61	54	51	75	
Virtain lukio											
2019-2020		34	27	27	4						92
2020-2021		35	34	27	?						96
2021-2022		35	35	34	?						104
2022-2023		35	35	35	?						105
2023-2024		35	35	35	?						105
2023-2024		35	35	35	?						105
2025-2026		35	35	35	?						105

Yhtenäiskoulussa on myös kolme erillislukkaa, joissa on yhteensä 20 oppilasta. Keskustan alueella on siis 491 oppilasta. Yhtenäiskoulussa on 11 esioppilasta ja 29 Koivurinteen päiväkodissa. Rantatien koulun tilastossa ovat mukana kaikki keskustan alueen esioppilaat. Virtain lukiossa on lukuvuonna 2019-2020 Tredun ammattiopiston 7 opiskelijaa, jotka suorittavat lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhdistelmä-tutkintoa. Kotalan koulussa 4 oppilasta on Mänttä-Vilppulasta.

14 OPETTAJIEN JA KOULUHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ v. 2020 alkaen

	Opettajat	Avustajat	Muu henkilö- kunta	Lisätiedot
Killinkosken koulu	3 vakansia 2 vakanssia kiertävänä opettajana	1 (ma)		
Kotalan koulu	2 vakanssia,	2 (ma)		
Liedenpohjan koulu	2 vakanssia	1 (ma)		
Yhtenäiskoulu YPR opetus	2 vakanssia	6 (4 vakit., 2 ma)		
yhtenäiskoulu	41 vakanssia +2 määräaikaista tuntiopettajaa	8 (4 vakin., 3 ma)		
Vaskiveden koulu	2 vakanssia	1 (ma)		
Perusopetus yhteensä	56	18		
Virtain lukio	5			
Kouluhallinto			5,6	Sisältää rehtorin, 2 apulaisrehtoria, hallintosihteerin, koulukuraattorin ja 0,6 x koulupsykologin.
Yht.	61	18	5,6	

15 PERUSTURVAN ALAISTEN YKSIKÖIDEN HOITOHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ JA MITOITUKSET 2020

Tilanne 30.9.2019 (sulkeissa 31.12.2018)

Yksikkö	Hoitopaikat	Henkilöstö	Hoitohenkilöstö	Mitoitus
<u>AKUUTTIOSASTOT:</u>				
Virtain vuodeosasto	25 (25)	29 (29)	21,5 (21,5)	0,86 (0,86)
Ruoveden vuodeosasto	18	21 (21)	14 (14)	0,77 (0,77)
<u>IKÄIHMISTEN ASUMISPALVELUT:</u>				
Virtain vanhainkoti Keiturinpuisto tehostettu asumispalvelu 40 ja laitoshoido 18	58 (58)	48 (48)	38,5 (38,5)	0,66 (0,66)
Vihriälä tehostettu asumispalvelu	30(30)	20,3(20,3)	17,5(17,5)	0,58(0,58)
Ruoveden vanhainkoti Kotiranta tehostettu asumispalvelu 20 ja laitoshoido 19	39	37 (37)	32 (32)	0,82 (0,82)
Harjukoti (Ruovesi Osasto 2) tehostettu asumispalvelu 16 ja laitoshoido 10	26 (26)	24(24)	20(20)	0,77(0,77)
Majakka tehostettu asumispalvelu	13	9,5 (9,5)	9 (9)	0,69 (0,69)
<u>KEHITYSVAMMAISTEN ASUMISPALVELUT:</u>				
Ruhalankoti	12	10 (10)	9,5 (9,5)	0,73 (0,73)
Louherinteen ryhmäkoti/Louhela	15 autettu+9 ohjattu	13	12,5(12,5)	0,79(0,79)

16 LASTEN PÄIVÄHOITOPAIKKOJEN MÄÄRÄ JA MITOITUS 2020

Tilanne 24.10.2019 (sulkeissa 2018)

Yksikkö	Hoitopaikat	Henkilöstö	Hoitohenkilöstö	Mitoitus	Huom.
Koivurinteen päiväkoti	100(104)	23+esimies(24)	19 (22)	4 alle 3-v lasta tai 7 4-6 -v lasta/hoitaja	Helmikuussa 2018 Saniaiset-lapsiryhmä perustettiin Otsolankadulle Koivurinteen päiväkodin alaisuuteen. 31.10.2018 tilanne: Koivurinteen päiväkodin pääatalon ja Otsolankadun Saniaiset-lapsiryhmä yht. 104 lasta.
Killinkosken päiväkoti	17+3(18+2)	4(4)	3(3)	4 alle 3-v lasta tai 7 4-6 -v lasta/hoitaja	17 lasta, jotka ovat 1-5 -vuotiaita, osapäiväeskareita 3
Kotalan ryhmäperhepäiväkoti	13(16)	3(3)	3 (3)	4 lasta/hoitaja	Lapsista 1 on osapäiväinen esikoululainen ja 4 on aamu- ja iltapäiväkoululaista
Vaskiveden ryhmäperhepäiväkoti	9+3+1(14)	3(3)	3(3)	4 lasta/hoitaja	Lapsissa on 3 osapäiväesikoululaista, harvemmin käy 1 aamu- ja iltapäiväkoululainen
Mäntylän ryhmäperhepäiväkoti	10+3+ varahoito pph(16)	Hoitajissa 1 osa-aikainen 5(6)	Hoitajissa 1 osa-aikainen 5(6)	4 lasta/hoitaja	Vuorohoitoa tarpeen mukaan klo 4.30–22.00 + la ja su. Lapsia nyt 10+ 3 osapäiväeskaria + varahoito perhepäivähoidosta. Syyskuussa 2018 yksikkö muutti osoitteen Otsolankatu 1. Toimintamuoto on yhä ryhmäperhepäivähoitokoti.
Perhepäivähoito	lasten määrä vaihtelee vuoden mittaan kysynnän ja tarpeen mukaan, nyt 29+ yksityisen hoitajan lapset 4	6 ja lisäksi yksi hoitaja on opintovapaalla. Lisäksi yksi yksityinen hoitaja. (7 ja lisäksi 1 hoitaja vanhempainvapaalla)	6 ja lisäksi yksi hoitaja on opintovapaalla. Lisäksi yksi yksityinen hoitaja. (7, lisäksi 1 hoitaja vanhempainvapaalla)	4 lasta/hoitaja (+koululainen tai esiopetuksessa oleva osa-aikahoidossa oleva)	Perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt ja uusien rekrytointi ei ole tuottanut tulosta. Yhdellä hoitajalla on ryhmässään osaikaisia eskareita. 31.10.2018: lapsia 29+2 esioppilasta+ 1 koululainen. Yksityisellä hoitajalla 4 lasta+1 koululainen

17 LIIKELAITOS NUORISOKESKUS MARTTISEN TALOUSARVIO 2020

ulk./sis.	Tilinp.	Ed.TA	TA	Muutos	TS2 .	TS3
NUORISOKESKUSTOIMINTA	2018	2019	2020	%	2021	2022
MYYNSTITUOTOT	859 437	980 689	1 052 000	7 %	1 052 000	1 052 000
LIIKEVAIHTO	859 437	980 689	1 052 000	7 %	1 052 000	1 052 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	553 594	586 400	597 500	2 %	597 500	597 500
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	1 860	2 200	2 200		2 200	2 200
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-173 409	-237 630	-264 447	11 %	-264 447	-264 447
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-173 409	-237 630	-264 447	11 %	-264 447	-264 447
PALVELUJEN OSTOT	-372 079	-335 663	-375 033	12 %	-375 033	-375 033
MATERIAALIT JA PALVELUT	-545 488	-573 293	-639 480	12 %	-639 480	-639 480
PALKAT JA PALKKIOT	-673 547	-704 942	-703 249	0 %	-703 249	-703 249
ELÄKELUKULUT	-110 587	-127 124	-122 553	-4 %	-122 553	-122 553
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-26 412	-32 286	-30 943	-4 %	-30 943	-30 943
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-136 999	-159 410	-153 496	-4 %	-153 496	-153 496
HENKILÖSTÖKULUT	-810 546	-864 352	-856 745	-1 %	-856 745	-856 745
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-100 918	-130 000	-150 000	15 %	-150 000	-150 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-100 918	-130 000	-150 000	15 %	-150 000	-150 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-22 058	-15 661	-20 000	28 %	-20 000	-20 000
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-64 119	-14 017	-14 525	4 %	-14 525	-14 525
MUUT RAHOITUSTUOTOT	41	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-99	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-58	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-64 177	-14 017	-14 525	4 %	-14 525	-14 525
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-64 177	-14 017	-14 525	4 %	-14 525	-14 525
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-64 177	-14 017	-14 525	4 %	-14 525	-14 525

ulk./sis.	Tilinp.	Ed.TA	TA	Muutos	TS2 .	TS3
ELINKEINOTOIMINTA	2018	2019	2020	%	2021	2022
MYYNTITUOTOT	458 737	507 500	571 500	13 %	571 500	571 500
LIKEVAIHTO	458 737	507 500	571 500	13 %	571 500	571 500
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	27 915	15 600	15 500	-1 %	15 500	15 500
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	540					
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-111 242	-100 800	-117 949	17 %	-117 949	-117 949
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-111 242	-100 800	-117 949	17 %	-117 949	-117 949
PALVELUJEN OSTOT	-97 423	-106 006	-128 868	22 %	-128 868	-128 868
MATERIAALIT JA PALVELUT	-208 665	-206 806	-246 817	19 %	-246 817	-246 817
PALKAT JA PALKKIOT	-163 903	-191 708	-202 215	5 %	-202 215	-202 215
ELÄKELUKULUT	-27 198	-34 916	-35 577	2 %	-35 577	-35 577
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-6 000	-8 780	-8 897	1 %	-8 897	-8 897
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-33 198	-43 696	-44 474	2 %	-44 474	-44 474
HENKILÖSTÖKULUT	-197 101	-235 404	-246 689	5 %	-246 689	-246 689
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-49 700	-46 000	-46 000	0 %	-46 000	-46 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-49 700	-46 000	-46 000	0 %	-46 000	-46 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-12 373	-9 873	-12 969	31 %	-12 969	-12 969
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	19 352	25 017	34 525	38 %	34 525	34 525
MUUT RAHOITUSTUOTOT	166	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-33	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	133	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	19 485	25 017	34 525	38 %	34 525	34 525
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	19 485	25 017	34 525	38 %	34 525	34 525
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	19 485	25 017	34 525	38 %	34 525	34 525

ulk./sis.	Tilinp.	Ed.TA	TA	Muutos	TS2 .	TS3
KAUPUNGIN NUORISOTOIMI	2018	2019	2020	%	2021	2022
MYYNTITUOTOT	945	0	0		0	0
LIKEVAIHTO	945	0	0		0	0
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	2 256					
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	132 126	126 126	150 000	19 %	135 000	135 000
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-5 389	-5 000	-6 573	31 %	-6 573	-6 573
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 389	-5 000	-6 573	31 %	-6 573	-6 573
PALVELUJEN OSTOT	-19 711	-15 800	-13 100	-17 %	-13 100	-13 100
MATERIAALIT JA PALVELUT	-25 100	-20 800	-19 673	-5 %	-19 673	-19 673
PALKAT JA PALKKIOT	-52 971	-46 073	-70 548	53 %	-58 193	-58 193
ELÄKELUKULUT	-9 276	-9 752	-13 793	41 %	-11 693	-11 693
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-2 439	-2 111	-3 105	47 %	-2 560	-2 560
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-11 714	-11 863	-16 898	42 %	-14 253	-14 253
HENKILÖSTÖKULUT	-64 685	-57 936	-87 446	51 %	-72 446	-72 446
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-41 506	-47 390	-42 881	-10 %	-42 881	-42 881
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	4 036	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	4 036	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	4 036	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 036	0	0		0	0

ulk./sis.	Tilinp.	Ed.TA	TA	Muutos	TS2 .	TS3
PERINNEKYLÄ	2018	2019	2020	%	2021	2022
LIIKEVAIHTO						
MYYNITITUOTOT	5 768	10 500	11 300	8 %	11 300	11 300
LIIKEVAIHTO	5 768	10 500	11 300	8 %	11 300	11 300
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	16 445	20 000	20 000	0 %	20 000	20 000
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	50 000	50 000	50 000	0 %	50 000	50 000
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-6 165	-9 900	-7 850	-21 %	-7 850	-7 850
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 165	-9 900	-7 850	-21 %	-7 850	-7 850
PALVELUJEN OSTOT	-39 817	-32 911	-28 156	-14 %	-28 156	-28 156
MATERIAALIT JA PALVELUT	-45 982	-42 811	-36 006	-16 %	-36 006	-36 006
PALKAT JA PALKKIOT	-10 255	-6 998	-9 000	29 %	-9 000	-9 000
ELÄKELUKULUT	-1 718	-1 235	-1 530	24 %	-1 530	-1 530
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-342	-321	-397	24 %	-397	-397
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-2 060	-1 556	-1 927	24 %	-1 927	-1 927
HENKILÖSTÖKULUT	-12 315	-8 554	-10 927	28 %	-10 927	-10 927
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-53 741	-28 036	-34 000	21 %	-34 000	-34 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-53 741	-28 036	-34 000	21 %	-34 000	-34 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-290	-1099	-367	-67 %	-367	-367
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-40 115	0	0	0 %	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT		0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	0	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-40 114	0	0	0 %	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-40 114	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-40 114	0	0	0 %	0	0

ulk./sis.	Tilinp.	Ed.TA	TA	Muutos	TS2 .	TS3
Koko nuorisokurssikeskus	2018	2019	2020	%	2021	2022
MYYNTITUOTOT	1 324 887	1 498 689	1 634 800	9 %	1 634 800	1 634 800
LIKEVAIHTO	1 324 887	1 498 689	1 634 800	9 %	1 634 800	1 634 800
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	600 210	622 000	633 000	2 %	633 000	633 000
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALTA	184 526	178 326	202 200	13 %	187 200	187 200
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-296 205	-353 330	-396 819	12 %	-396 819	-396 819
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-296 205	-353 330	-396 819	12 %	-396 819	-396 819
PALVELUJEN OSTOT	-529 030	-490 380	-545 157	11 %	-545 157	-545 157
MATERIAALIT JA PALVELUT	-825 235	-843 710	-941 976	12 %	-941 976	-941 976
PALKAT JA PALKKIOT	-900 676	-949 721	-985 012	4 %	-972 657	-972 657
ELÄKELUKULUT	-148 779	-173 027	-173 453	0 %	-171 353	-171 353
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-35 193	-43 498	-43 342	0 %	-42 797	-42 797
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-183 972	-216 525	-216 795	0 %	-214 150	-214 150
HENKILÖSTÖKULUT	-1 084 648	-1 166 246	-1 201 807	3 %	-1 186 807	-1 186 807
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-204 359	-204 036	-230 000	13 %	-230 000	-230 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-204 359	-204 036	-230 000	13 %	-230 000	-230 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-76 227	-74 023	-76 217	3 %	-76 217	-76 217
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-80 846	11 000	20 000	82 %	20 000	20 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	207	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-132	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	75	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-80 771	11 000	20 000	82 %	20 000	20 000
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-80 771	11 000	20 000	82 %	20 000	20 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-80 771	11 000	20 000	82 %	20 000	20 000

Liikelaitos Marttinen investointiosa

Liikelaitos Marttisen investointibudjetista päättää johtokunta. Bruttotulo ja bruttomeno ovat johtokuntaan nähden sitovia eriä. Merkittävin investointi vuonna 2020 on varasto/huoltorakennus.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Varasto/huoltorakennuksen rakentaminen.					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha			-90 000		
Nettomeno	-	-	-90 000	-	-

Sisältää varauksen uuden varasto/huoltorakennuksen rakentamiseen.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Jätehuoltokateoksien uudistamiseen.					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha			-12 000		
Nettomeno	-	-	-12 000	-	-

Sisältää varauksen jätehuoltokateoksien uudistamiseen.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Leppiksen ja 4H-rakennuksen purku.					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha				-60 000	
Nettomeno	-	-		-60 000	-

Sisältää varauksen Leppiksen ja 4H-rakennusten purkukustannuksiin. Molemmat kuuluvat Perinnekyllän tulosalueeseen ja purkujen rahoituksesta ei ole kaupungin puolelta päätöstä. Marttisen saarella meneillään olevan kehittämissuunnitelman vuoksi varaus siirretään vuodelle 2021. Toteutuessaan on käyttötalousmeno, mutta Marttisen näkökulmasta Perinnekyllän purkukustannuksilla ei saa olla tulosvaikutusta. Rahoituspäätöksen puuttuessa on esitetty suunnitelma- vuosien investoinneissa.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: palohälytysjärjestelmä					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio	0	0		70 000	0
Määräraha	0	-40 000		-100 000	0
Nettomeno	0	-40 000	0	-30 000	0

Määräraha sisältää varauksen paloilmoinnitalteiston uusimiseen ja laajentamiseen ml. lomasaari. Hanke ei toteutunut vuosina 2018 eikä 2019. Varaus 2021 investoinniksi, investoinnin kokonaismääräraha on 100 000 euroa ja rahoitusosuus 70 000 euroa. Nettomeno 30 000 euroa. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Sähköauton hankinta.					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha					-34 000
Nettomeno	0	0	0	0	-34 000

Sisältää varauksen sähköauton hankintaan siivoustoiminnan käyttöön.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Digitalisointi, palvelujen saavutettavuus					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio				297 500	
Määräraha				- 350 000	
Nettomeno	-	-	0	- 52 500	-

Rajapinnat varaus- ja laskutusjärjestelmän sekä OKM:n seurantajärjestelmä kanssa. Hankkeelle on haettu VM:n avustusta 19.9.2019. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Tilojen uudistaminen					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio				126 588	
Määräraha				- 180 840	
Nettomeno				- 54 252	

Tilojen uudistaminen nuorisotoiminnan tavoitteisiin ja tarpeisiin sopiviksi. Rantojen kunnostaminen, hyppylaituri ja pyörätuoliramppi Vihta-saunan rantaan. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: ulkovalaistuksen uusiminen					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio				22 610	
Määräraha				- 32 300	
Nettomeno	-	-	0	- 9 690	-

Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Perinnekyllän rakennuksien kunnostaminen					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio					
Määräraha		-80 000	-100 000	-100 000	
Nettomeno	0	-80 000	-100 000	-100 000	

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia perinnekyllän rakennuksien kunnostamiseen. Perinnekyllän investoinnit rahoitetaan kaupungin pääomasijoituksella ja testamenttivaroilla.

Liikelaitos Marttinen					
Kaikki investoinnit yhteensä					
	TP2018	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Tuloarvio yht	79 313	141 000	0	516 698	0
Määräraha yht	-181 696	-400 000	-202 000	-823 140	-84 000
Nettomeno yht	-102 383	-259 000	-202 000	-306 442	-84 000

Liikelaitos Marttinen rahoitusosa

Liikelaitos Marttiselle kaupungin antaman antolainan viimeinen erä on maksettu vuonna 2015. Talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille on huomioitu Virtain kaupungin perinnekyllän rakennusten kunnostukseen antama rahoitus, joka on huomioitu rahoituslaskelmassa oman pääoman lisäyksenä. Liikelaitos Marttisen kassan tilanne on hyvä. Tämä tarkoittaa sitä, että Marttinen voi toteuttaa nuorisokeskustoimintaansa suunnitellut investoinnit ilman lainanottoa. Johtokuntaan nähden sitovia eriä ovat ulkoisen anto- ja ottolainauksen erät. Näitä ei ole vuodelle 2020 ollenkaan.

Toiminnan rahavirta ulk/sis	TP 2018	ENN2019	TA2020	TS2021	TS2022
Vuosikate	123 589	167 300	250 000	250 000	250 000
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	123 589	167 300	250 000	250 000	250 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-181 695	-55 000	-202 000	-823 140	-84 000
Rahoitusosuudet investointeihin	79 312	9 000	0	516 698	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot					
Investointien rahavirta	-102 383	-46 000	-202 000	-306 442	-84 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	21 206	121 300	48 000	-56 442	166 000
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset (liikelaitokset)					
Välirahoituksen vähennykset					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0			
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Lainakannan muutokset	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset			100 000	100 000	
Muut maksuvalmiuden muutokset	71 741	-11 200			
Rahoituksen rahavirta	71 741	-11 200	100 000	100 000	0
Rahavarojen muutos	92 947	110 100	148 000	43 558	166 000
Kassavarat 31.12	346 968	457 068	605 068	648 626	814 626
Rahavarat 1.1.	254 021	346 968	457 068	605 068	648 626
Rahavarojen muutos	92 947	110 100	148 000	43 558	166 000

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin talouteen

	kaupungin tulos- laskelmaosa pl.		Kaupungin tulos- laskelmaosa ml.		
	Liikelaitos	Liikelaitos yht.	Eliminoinnit		Liikelaitokset
	kaupunki+VH Budj. u/s	Budj. ulk/sis.	Kaupunki	Liikelaitos	ulkoinen
Talousarvio 2020					
Toimintatuotot, sisäiset	6 101 522	84 650	-6 101 522	-84 650	0
Toimintatuotot, ulkoiset	32 236 465	2 183 150			34 419 615
Avustus kunnalta		202 200		-202 200	0
Valmistus omaan käyttöön	99 000				99 000
Henkilöstömenot	-14 278 057	-1 201 807			-15 479 864
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 308 985	-94 733	2 308 985	94 733	0
Palvelujen ostot, ulkoiset	-54 191 396	-450 424			-54 641 820
Aineet, tarvikkeet ja tavarat/ulk.	-3 548 329	-396 819			-3 945 148
Aineet, tarvikkeet ja tavarat/sis.	-2 370		2 370		0
Vuokrat, muut kulut/sisäiset	-3 745 079	-28 598	3 745 079	28 598	0
Vuokrat, muut kulut	-2 656 700	-34 419			-2 691 119
Avustukset, sisäiset	-6 407		6 407		0
Avustukset, ulkoiset	-2 027 120	-13 200			-2 040 320
Avustus liikelaitokselle	-202 200		202 200		0
TOIMINTAKATE	-44 529 656	250 000	163 519	-163 519	-44 279 656
Verotulot	23 569 260				23 569 260
Valtionosuudet	24 736 800				24 736 800
Korkotuotot, sisäiset					0
Korkotuotot, ulkoiset	6 000				6 000
Muut rahoitustulot	174 500				174 500
Korkomenot, sisäiset					0
Korkomenot, ulkoiset	-158 000				-158 000
Muut rahoitusmenot, sisäiset					0
Muut rahoitusmenot, ulkoiset	-1 000				-1 000
VUOSIKATE	3 797 904	250 000	163 519	-163 519	4 047 904
Poistot käyttöomaisuudesta	-3 760 641	-230 000			-3 990 641
TILIKAUDEN TULOS	37 263	20 000	163 519	-163 519	57 263
Poistoeron vähenn.	143 957				143 957
Varausten lisäys					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	181 220	20 000	163 519	-163 519	201 220

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin tuloksen muodostumiseen

	Liikelaitos Marttinen	Kaupunki	yhteensä
Ulkoisen myynti	2 183 150	32 236 465	34 419 615
Henkilöstömenot	-1 201 807	-14 278 057	-15 479 864
Ulkoiset materiaaliostot	-396 819	-3 548 329	-3 945 148
Ulkoiset palvelut	-450 424	-54 092 396	-54 542 820
Ulkoiset vuokra ja muut kulut	-47 619	-4 683 820	-4 731 439
Vaikutus toimintakatteeseen (ulk)	86 481	-44 366 137	-44 279 656
Ulkoiset rahoituserät	0	48 327 560	48 327 560
Vaikutus vuosikatteeseen	86 481	3 961 423	4 047 904
vaikutus poistoihin	-230 000	-3 616 684	-3 846 684
Vaikutus kunnan ulkoiseen tilikaudentulokseen	-143 519	344 739	201 220

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin toiminnan ja investointien rahavirtaan ulkoiset erät

	Liikelaitos Marttinen	kaupunki	yhteensä
Vaikutus kaupungin vuosikatteeseen	86 481	3 961 423	4 047 904
Ulkoiset investointimenot	-202 000	-12 671 000	-12 873 000
Ulkoiset investointitulot	0	48 000	48 000
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-115 519	-8 661 577	-8 777 096
Ulkoiset antolainasaamisten lisäys	0	-150 000	-150 000
Ulkoisten antolainasaamisten vähennys	0	50 000	50 000
Pitkäaikaisten velkojen muutokset	0	8 320 000	8 320 000
Ulkoiset saamisten muutokset			0
Korottomien velkojen muutos		0	0
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	0	8 220 000	8 220 000
Vaikutus toiminnan ja invest.rahavirtaan	-115 519	-8 661 577	-8 777 096
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	0	8 220 000	8 220 000
Vaikutus kunnan maksuvalmiuteen	-115 519	-441 577	-557 096

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin toiminnan rahoitukseen

1000 € ulk/sis	Talousarvio 2020		Eliminoinnit		kaupungin
	Kaupunki	Liikelaitos	kaupunki	liikelaitos	rahoitusosa ml. Liikelaitos
Tulorahoitus					
Vuosikate/Liikelyli-/alijäämä	3 798	250	163	-163	4 048
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	3 798	250	163	-163	4 048
Investointimenot					
Ulkoiset investointimenot	-12 771	-202	100		-12 873
Rahoitusosuudet investointi	28	0			28
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	20				20
Investointien rahavirta	-12 723	-202	100	0	-12 825
Toiminnan ja inv.rahavirta	-8 925	48	263	-163	-8 777
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainasaamisten lisäykset	-150				-150
Antolainasaamisten vähennykset	50				50
Antolainauksen muutokset	-100	0	0	0	-100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000				10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 680				-1 680
Lainakannan muutokset	8 320	0	0	0	8 320
Oman pääoman muutokset		100		-100	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					0
Rahoituksen rahavirta	8 220	100	0	-100	8 220
Rahavarojen muutos	-705	148	263	-263	-557

18 VESIHUOLTOLAITOKSEN (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO VUODELLE 2020

Tilinpäätös 2018, talousarvion toteumat 2019 ja 2020 sekä talousarviovertailu.

	TP2018	TA2019	TA2020	MUUT 19/20 %
MYYNTITUOTOT	672 210	678 483	675 040	-0,50 %
LIKEVAIHTO	672 210	678 483	675 040	-0,50 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	4 651			
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	934			
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-100 183	-105 150	-107 200	-
				-1,90 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-100 183	-105 150	-107 200	-1,90 %
VUOKRAT			-80	+/-100,0 %
PALVELUJEN OSTOT	-198 240	-169 783	-173 053	-1,90 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	-298 423	-274 933	-280 333	-2,00 %
PALKAT JA PALKKIOT	-150 245	-148 860	-147 229	1,10 %
ELÄKELUKULUT	-31 452	-30 344	-30 679	-1,10 %
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-6 199	-6 816	-6 479	4,90 %
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-37 651	-37 160	-37 158	0,00 %
HENKILÖSTÖKULUT	-187 896	-186 020	-184 387	0,90 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-272 903	-294 317	-290 524	1,30 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-272 903	-294 317	-290 524	1,30 %
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-6 042	-1 100		-1
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-87 469	-77 887	-80 204	-3,00 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 288			
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	1 288			
TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ	-86 181	-77 887	-80 204	-3,00 %

19 TASAPAINOTTAMISOHJELMAN MUKAISET TOIMENPITEET

Toimielin	Säästö yht.	2019	2020	2021
Kaupunginhallitus	154 895	30 895	63 000	61 000
Perusturva, Virrat	335 000	206 000	129 000	
Sivistyslautakunta	137 000	34 500	62 500	40 000
Merikanto-opisto (Virtain osuus)	2 500		2 500	
Tekninen	122 400	42 500	67 200	12 700
Yhteensä	751 795	313 895	324 200	113 700

Kaupunginhallitus		Vaikutus/Euroa		
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	2019	2020	2021
Ei osoiteta työllistettyä Virtain kyläilykahvilaan	Ei vaikutuksia kaupungin toimintaa. Pitkään jatkunut tuki vääristöä kilpailua. Talousarviossa varattu	14 895	14 895	14 895
Nuorten työpajaan ei palkata erillistä ohjaajaa	Ei vaikuta palveluihin merkittävästi, sillä ohjaaminen hoidetaan työpaja-toiminnan järjeistämällä	8 000	8 000	8 000
<i>Henkilöstöjärjestelyt, osa-aikaistaminen, eläköitymiset</i>	<i>Palvelut voidaan järjestää nykytällä työtehtäviä uudelleen organisoimalla</i>	8 000	16 000	32 000
<i>Opiskelija-asuntoloiden tilanteen ratkaiseminen</i>	<i>Ei vaikutusta toimintaan</i>		45 000	90 000
<i>ICT-säästöt, osassa kustannukset/säästöt kohdistuvat kaikille osastoille</i>	<i>Ei vaikutusta palveluihin/toimintaan. Toteutus pääosin sopimusten kilpailutuksin</i>		10 000	10 000
Kumulatiivinen säästö yhteensä		30 895	93 895	154 895
Vuotuinen lisäys		30 895	63 000	61 000

Perusturvalautakunta		Vaikutus/Euroa		
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	2019	2020	2021
<i>Asiakasmaksutuottojen muuttaminen talousarviossa lähemmäksi 2018 toteumaa</i>		54 000	54 000	
<i>Talkoovapaisten tarjoaminen Keiturin Sote Oy:lle / Vapaaehtoinen lomarahen vaihto vapaaksi (hallinto, osastonhoitajat, sihteerit).</i>	<i>E.m. toimenpiteet eivät saa aiheuttaa sijaistarvetta.</i>	47 000	47 000	
<i>Hoitotarvikkeiden (mm. haavanhoitotuotteet) siirtäminen Tuomilogistiikan hankintasopimuksen piiriin</i>	<i>Tuotevalikoiman tarkastelu, käydään läpi prosessi, jolla tuotteita annetaan asiakkaille ja miten käyttöä seurataan.</i>	16 000	25 000	

<i>Uusia asiakkaita ei sijoiteta ulkopuolisiin yksiköihin, jos omissa on tilaa.</i>	<i>Budjetoitu ulkopuolinen kehva-sijoituksen osto vapautunut talousarvion hyväksymisen jälkeen</i>	89 000	89 000	
<i>Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumisen uudelleenarviointi</i>			120 000	
Kumulatiivinen säästö yhteensä		206 000	335 000	
Vuotuinen lisäys		206 000	129 000	

Sivistyslautakunta		Vaikutus/Euroa		
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	2019	2020	2021
<i>Koulupsykologin ostopalvelusopimuksen päättäminen. Ostopalvelusopimus on katkolla kesäkuussa 2019.</i>	<i>Koulupsykologipalveluiden saatavuus vähenee 2 pv viikossa. Koulupsykologipalveluista vastaa tämän jälkeen perheneuvolan psykologi, joka toimii Virroilla 3pv viikossa. Psykologin palvelut jäävät alle Suomen psykologiliiton ja THL:n hyväksymän suosituksen, yhtä koulupsykologia kohti tulisi olla enintään 600-800 oppilasta/opiskelijaa ja 2-3 koulua. Virroilla oppilaita on noin 700. (Lähde: Suomen Psykologiliiton lausunto: Hallituksen esitys op pi lasja opiskelija-huoltolaiksi 2013)</i>	5 000	5 000	5 000
<i>Lukion osittainen yksisarjaistaminen</i>	<i>ryhmäkoko kasvaa noin 30-35 oppilaan ryhmiin niillä kursseilla, jotka ovat mahdollista toteuttaa suurryhmäopetuksena</i>	10 000	20 000	20 000
<i>rehtoreiden opetusvelvollisuuden lisääminen 10 vvt</i>	<i>rehtorin opetusvelvollisuus nostetaan 2 tuntiin, apulaisrehtoreiden 10 vuosiviikkotuntiin. Rakentamisprosessin ollessa kesken toteuttaminen heikentää koulun hallinnon tasoa. Ja lisää rehtoreiden ylityömäärää</i>	10 000	20 000	20 000
<i>Koululaisten ap-ip-toiminnan kk-maksujen korottaminen syyslukukaudesta 2019 lähtien; korotus 90 eurosta/lapsi/kk 100 euroon/lapsi/kk ja 50 euroon/lapsi toimintaan osallistuttaessa enintään 10 päivänä kuukaudessa</i>	<i>Ei vaikutuksia palveluun; saattaa vähentää osallistujien määrää; palvelua tarjotaan 1.8.19 alkaen sekä 1. että 2. lk:n oppilaille</i>	3 000	3 000	3 000
<i>Kirjaston työtehtävien järjestely</i>		6 500	9 000	9 000
<i>yhdeksännen luokan kolmisarjaistaminen.</i>	<i>luokkakoko yläkoulussa muodostuu noin 22-23 oppilaan luokaksi. Jakotuntien määrä kasvaa jonkin verran, koska BI/GE FY/KE ja KÄ toteutetaan jakoryhmissä. Säästötavoite n. 25 vuosiviikkotuntia.</i>	0	20 000	40 000
<i>Koulutoimiston sihteerin ja koulusihteerin toimien yhdistäminen</i>	<i>Eläköityvien toimistosihteerien sijaan palkattaisiin yksi hallintosihteerin</i>	0	20 000	20 000
<i>Varhaiskasvatuksen virkojen uudelleenjärjestely</i>				20 000
Kumulatiivinen säästö yhteensä		34 500	97 000	137 000
Vuotuinen lisäys		34 500	62 500	40 000

Merikanto-opisto		Vaikutus/Euroa		
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	2019	2020	2021
Lukukausimaksujen korotus 1.1.2020 alkaen; korotetaan lukukausimaksuja n. 10 % .	Voi vaikuttaa jonkin verran oppilasmäärään. Lukukausimaksujen korottaminen saattaa vaikuttaa opintojen keskeyttämiseen /lopettamiseen sekä myös opintoihin hakeutumiseen.		10 000	10 000
Osa-aikaisen toimistosihteerin (50 %) työpanoksen pienentäminen 20 %:iin (n. 1 työpäivä / viikko) Tätä ei ole huomioitu, koska työpanos siirtyy sisäisesti eikä siten koko kaupungin näkökulmasta aiheuta säästöjä	Vaikutus palveluihin vähäinen. Digitalisaatio on korvannut aiemmin käsin tehtyä toimistotyötä, esim. sähköinen laskutus ja oppilashalinto.		18 000	18 000
Kumulatiivinen säästö yhteensä		0	28 000	28 000
Vuotuinen lisäys		0	28 000	0

Teknisten palveluiden lautakunta		Vaikutus/Euroa		
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	2019	2020	2021
Schneider taloautomaatio: Seurantajärjestelmä on ylimitoitettu. Buildercom sovelluksen käyttöönoton yhteydessä seurantajärjestelmä järjeistetään ja järjestely uusitaan.	Schneiderin sopimus irtisanotaan ja seuranta järjestetään uudella tavalla (Ouman). Tk, vk, päiväkodit, vihriälä jäävät. Rivitaloista poistetaan käytöstä.	3 000	5 000	5 000
IT-järjestelmät ja sovellukset: Buildercom sovelluksen käyttöönoton yhteydessä käytössä olevat IT-sovellukset järjeistetään. KOKI, kulutusseuranta poistuu Fiksuvesi, poistuu Cloudia, poistuu > Buildercom (sähköinen kilpailutus) Granlund Manager, poistuu > Buildercom	Ei oleellista vaikutusta. Kulutusseuranta siirretään Enerkey, sähkö autom. vedenkulutus autom. neutron lukija, käukolämpö ei (Buildercom). Cloudian etu automaattisesta tarjoustenvertailusta poistuu, ei suurta merkitystä.	7 000	11 500	11 500
Kiinteistöjen energiatehokkuuden ja kulutuksen ohjaus: 1aste lämpötilan lasku vastaa 5% kustannussäästöä. Veden sekoittajiin asennetaan kulutusta rajoittavat suuttimet.	Ala-aste as; nallela RT, Palanne, Koivurinne, Louhenrinne rt, vanha tervt. Budjetti 51 000€. Rantatien koulu, Kaupungintalo, Autosilta. Budjetti 94 200€. Ei käytetty. Kurjenkylän koulu. Budjetti 6900. Ei käytetty.	2 500	5 000	5 000
Asiantuntijapalvelut: Budjetoitu 257 500€. Teemme osan omana työnä ja opinnäytteinä.	Toiminta hidastuu. Asioita priorisoidaan.	10 000	10 000	10 000
Puitesopimukset: Puitesopimusten alaisia palveluita laajennetaan. Alueurakoinnin puitesopimukset uusitaan alkaen 2020. Suunnitelualojen puitesopimukset uusitaan alkaen 2020.	Työmäärän mitoituslaskemien, kustannusarvioiden ja vertailulaskelmien laatua parannetaan. Rakennustieto Oy kustannusarviosovellus on jo hankittu.	5 000	10 000	10 000
Hulevesimaksujen määrääminen.	Hulevesimaksuja aletaan kerätä. Tulopohjaa laajennetaan.		5 000	5 000
Yksityistieavustusten pienentäminen. Budjetoitu 221000€	Yksityistieavustukset pienenevät.		10 000	10 000
Kiinteistörekisterin ja kiinteistöverokannan tarkastaminen	Ei vaikutusta. Tulopohjaa laajennetaan.		10 000	10 000

<i>Ruokapalveluiden henkilöstö: Uusi keskuskeittiö vähentää henkilöstötarvetta.</i>	<i>Ei vaikutusta.</i>	10 000	25 000	25 000
<i>Ympäristötarkastajan työpanos 40% > 20%</i>	<i>Tarkastus- ja hankintasuunnitelma tulee laatia. Organisaatiouudistus (maankäyttöinsinööri, kaavasuunnittelija jne.)</i>	5 000	10 000	10 000
<i>Kiinteistömassan pienentäminen: Tarpeeton kiinteistömassa puretaan.</i>	<i>KT2, Mäntylä, Yläkoulu B-C. Mäntylä käyttökustannukset poistuvat 12 700€, muut otettu jo huomioon.</i>			12 700
<i>Kiinteistömassan pienentäminen: Tarpeeton kiinteistömassa poistetaan käytöstä</i>	<i>Puistola, Männistö, TVL, Yläkoulu A, Käyttökustannukset pienenevät.</i>		8 200	8 200
Kumulatiivinen säästö yhteensä		42 500	109 700	122 400
Vuotuinen lisäys		42 500	67 200	12 700